

แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวถ้าเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการการท่องเที่ยวแบบบูรณาการ)
คณะกรรมการจัดการการท่องเที่ยว
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวถ้าเลขาขอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

ปรัชญา บุญเดช

คณะกรรมการจัดการการท่องเที่ยว

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.แสงแข บุญศิริ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นสมควรอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการการท่องเที่ยวแบบบูรณาการ)

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กุลวรา สุวรรณพิมล)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.แสงแข บุญศิริ)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ไพฑูรย์ มนต์พานทอง)

..... คณบดี
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.แสงแข บุญศิริ)

_____/_____/_____

บทคัดย่อ

ชื่อวิทยานิพนธ์	แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง
ชื่อผู้เขียน	นายปรัชญา บุญเดช
ชื่อปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการการท่องเที่ยวแบบบูรณาการ)
ปีการศึกษา	2561

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาบริบทความพร้อมของการพัฒนาการท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง 2) เพื่อศึกษาความต้องการของนักท่องเที่ยวด้านการท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง 3) เพื่อประเมินศักยภาพของการจัดการท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง 4) เพื่อสร้างแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาโดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ ผู้ประกอบการ หน่วยงานภาครัฐ และกลุ่มตัวแทนชุมชนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง จำนวน 400 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม โดยศึกษาและสร้างเครื่องมือการวิจัยตามแนวทฤษฎี 5A คือ ด้านความดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว (Attraction) ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว (Activities) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว (Amenities) ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Access) และด้านที่พัก (Accommodation) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ 1) การแจกแจงหาความถี่ร้อยละ 2) การหาค่าเฉลี่ย 3) การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4) สถิติ t-test ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของสองกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกัน 5) สถิติ F-test (One -Way ANOVA) 6) สถิติ Paired Sample t-test สำหรับค่าความแตกต่างหรือช่องว่างระหว่างความต้องการด้านการท่องเที่ยวกับศักยภาพการท่องเที่ยว

ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวมีความต้องการด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 กล่าวคือ มีความต้องการในระดับมากที่สุด และนักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นต่อศักยภาพด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.97 กล่าวคือ มีศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่ประกอบด้วย อายุ ภูมิภาค และรายได้ต่อเดือนของนักท่องเที่ยว ส่งผลต่อความต้องการด้านการท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรังที่แตกต่างกัน และปัจจัยส่วนบุคคลที่ประกอบด้วย รายได้ต่อเดือน ระดับการศึกษา และ

อาชีพของนักท่องเที่ยว ส่งผลต่อความคิดเห็นต่อศักยภาพการท่องเที่ยวถ้าเลขาธิการ อำเภอยายอด จังหวัดตรัง ที่แตกต่างกัน เมื่อคำนวณหาค่าความต่างหรือช่องว่างขององค์ประกอบทางการท่องเที่ยวทั้ง 5 ด้าน พบว่า นักท่องเที่ยวมีความต้องการด้านการท่องเที่ยวมากกว่าศักยภาพการท่องเที่ยวถ้าเลขาธิการ อำเภอยายอด จังหวัดตรัง ทุกด้าน โดยช่องว่างที่ควรได้รับการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนามากที่สุด ได้แก่ ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว

ABSTRACT

Title of Thesis	Guidelines for Tourism Development in Tham Le Khao Kob at Huaiyot District, Trang Province
Author	Prachaya Boondach
Degree	Master of Arts (Integrated Tourism Management)
Year	2018

The purposes of this research were 1) to study the context of tourism development in Le Khao Kop Cave, Huay Yot district, Trang province 2) to study the demands of tourists in Le Khao Kop Cave, Huay Yot district, Trang province 3) to evaluate the potential of tourism management in Le Khao Kop Cave, Huay Yot district, Trang province 4) to create a developmental approach for the tourism of Le Khao Kop Cave, Huay Yot district, Trang province. This research is based on the integrated research method. The samples used in qualitative research were entrepreneurs, government agencies, and community representatives. The samples used in the quantitative research were 400 Thai tourists who came to visit Le Khao Kop Cave, Huay Yot district, Trang province with a convenience sampling method. The research tool was a questionnaire designed by studying and constructing the theoretical research tool of the 5A theory such as Attraction, Activities, Amenities, Access and Accommodation. Statistics used to analyze the data were 1) Frequency Distribution, 2) Mean, 3) Standard Deviation, 4) Statistic t-test, the difference test between the mean of two independent samples, 5) Statistic F-test (One-Way ANOVA) 6) Paired Sample t-test

for differences or gaps between tourism demand and tourism potential.

The results found that tourists had the most demand of Activities at the mean of 4.33. Additionally, the tourists had the most potential of Access at the mean of 2.97 or the potential was in moderate level. The results of the hypothesis test showed that personal factors consisted of age, habitation and monthly income of tourists affecting to the tourism demand of Le Khao Kop Cave, Huay Yot district, Trang province differently. Furthermore, the personal factors concluded as follows monthly income, education and occupation of tourists affecting to the opinions on tourism potential of Le Khao Kop Cave, Huay Yot district, Trang province differently. After calculating the differences or gaps in the five tourism components, it was found that tourists had more demand for tourism than the tourism potential of Le Khao Kop Cave, Huay Yot district, Trang province in all area. The gap that should be the most improved and developed was Activities.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีจากความกรุณาและช่วยเหลือจาก อาจารย์ ดร.แสงแข บุญศิริ ที่ให้ความเอาใจใส่ ทুমเท และสละเวลาอันมีค่าให้คำแนะนำในการทำวิจัยเล่มนี้จนเสร็จสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านในคณะกรรมการจัดการการท่องเที่ยว สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ที่ได้ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ทางด้านงานวิจัย และขอขอบคุณเจ้าหน้าที่คณะกรรมการจัดการการท่องเที่ยวทุกท่านที่เอาใจใส่และช่วยเหลือผู้วิจัยต่างๆ ได้เป็นอย่างดี

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และครอบครัวที่ได้ให้การสนับสนุนส่งเสริม และให้กำลังใจกับผู้วิจัยมาโดยตลอด ผู้วิจัยขอระลึกถึงพระคุณทุกท่านที่กล่าวมาข้างต้น รวมทั้งพี่ๆ เพื่อนๆ ทุกท่านที่มีได้กล่าวถึงในที่นี้มีส่วนช่วยให้งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

ปรีชญา บุญเดช

ธันวาคม 2561

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
ABSTRACT	ค
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ	ณ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	8
1.3 ขอบเขตการวิจัย	8
1.4 คำถามการวิจัย.....	9
1.5 ผลการวิจัยที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
1.7 นิยามศัพท์	10
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
2.1 ข้อมูลทรัพยากรการท่องเที่ยวของถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง	12
2.2 มาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทถ้ำ.....	15
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว.....	18
2.4 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว	23
2.5 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว	25
2.6 แนวคิดและทฤษฎีด้านประชากรศาสตร์.....	26

2.7 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์และความต้องการทางการท่องเที่ยว.....	28
2.8 แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว.....	30
2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	32
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	40
3.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	41
3.2 สมมติฐานการวิจัย	42
3.3 การสร้างเครื่องมือ.....	45
3.4 ลักษณะของเครื่องมือ.....	45
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล	48
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล	48
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
4.2 ลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	51
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	98
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	98
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	106
5.3 ข้อเสนอแนะ	114
บรรณานุกรม.....	115
ภาคผนวก.....	118
ภาคผนวก ก ตัวอย่างแบบสอบถาม.....	119
ภาคผนวก ข ผลการทดสอบค่า Reliability.....	124
ประวัติผู้เขียน	126

สารบัญตาราง

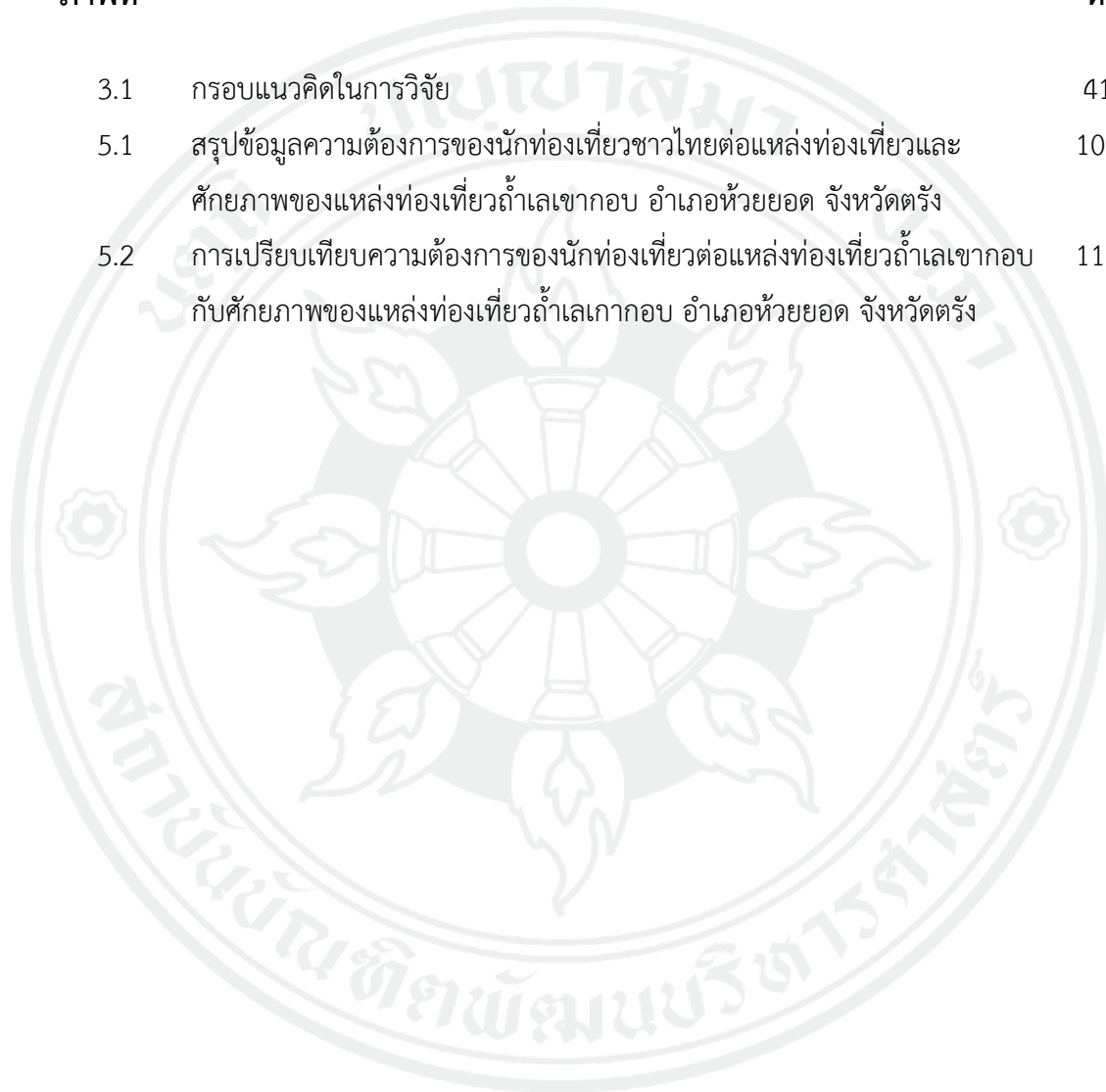
ตารางที่		หน้า
4.1	ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกสำหรับกลุ่มผู้ประกอบการในแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง	52
4.2	ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกสำหรับหน่วยงานภาครัฐการท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง	53
4.3	ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกสำหรับกลุ่มตัวแทนชุมชน การท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอ ห้วยยอด จังหวัดตรัง	54
4.4	สรุปผลการสัมภาษณ์เชิงลึกสำหรับผู้ประกอบการ หน่วยงานภาครัฐ และกลุ่มตัวแทนชุมชนการท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง	55
4.5	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล	59
4.6	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทย ต่อแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยรวม	62
4.7	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับความต้องการด้านความพึงพอใจของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง	63
4.8	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับความต้องการด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง	64
4.9	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับความต้องการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง	65
4.10	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับความต้องการด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง	66
4.11	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับความต้องการด้านที่พักของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง	67
4.12	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยรวม	68
4.13	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับศักยภาพด้านความพึงพอใจของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง	69

4.14	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับศักยภาพด้านกิจกรรมการ ท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง	70
4.15	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับศักยภาพด้านสิ่งอำนวยความสะดวก สะดวกในแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง	71
4.16	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับศักยภาพด้านความสะดวกใน การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง	72
4.17	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับศักยภาพด้านที่พักของแหล่ง ท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง	73
4.18	การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเพศกับความต้องการของนักท่องเที่ยว ชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ โดยรวมและรายด้าน	74
4.19	การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอายุกับความต้องการของนักท่องเที่ยว ชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ โดยรวมและรายด้าน	75
4.20	การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสถานภาพสมรสกับความต้องการของ นักท่องเที่ยวชาวไทยต่อแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ โดยรวมและรายด้าน	77
4.21	การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างภูมิภาคกับความต้องการของ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ โดยรวมและรายด้าน	78
4.22	การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างรายได้ต่อเดือนกับความต้องการของ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ โดยรวมและรายด้าน	79
4.23	การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างระดับการศึกษากับความต้องการของ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ โดยรวมและรายด้าน	81
4.24	การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอาชีพกับความต้องการของ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ โดยรวมและรายด้าน	82
4.25	การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเพศกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว ถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยรวมและรายด้าน	83
4.26	การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอายุกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว ถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยรวมและรายด้าน	84
4.27	การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสถานภาพกับศักยภาพของแหล่ง ท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยรวมและรายด้าน	86
4.28	การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างภูมิภาคกับศักยภาพของแหล่ง ท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยรวมและรายด้าน	87

4.29	การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างรายได้ต่อเดือนกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว ถ้าเลขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยรวมและรายด้าน	88
4.30	การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างระดับการศึกษากับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว ถ้าเลขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยรวมและรายด้าน	90
4.31	การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอาชีพกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว ถ้าเลขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยรวมและรายด้าน	91
4.32	การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความต้องการของนักท่องเที่ยวกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้าเลขากอบ โดยรวมและรายด้าน	92
4.33	การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความต้องการของนักท่องเที่ยวกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้าเลขากอบ ด้านความดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว	93
4.34	การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความต้องการของนักท่องเที่ยวกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้าเลขากอบ ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว	94
4.35	การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความต้องการของนักท่องเที่ยวกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้าเลขากอบ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว	95
4.36	การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความต้องการของนักท่องเที่ยวกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้าเลขากอบ ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	96
4.37	การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความต้องการของนักท่องเที่ยวกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้าเลขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ด้านที่พัก	97
5.1	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความต้องการของนักท่องเที่ยวกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้าเลขากอบ โดยรวมและรายด้าน	111

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
3.1	กรอบแนวคิดในการวิจัย	41
5.1	สรุปข้อมูลความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อแหล่งท่องเที่ยวและ ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง	105
5.2	การเปรียบเทียบความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ กับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง	112

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันการท่องเที่ยวถือได้ว่าเป็นปัจจัยสำคัญหลักที่จะเอื้ออำนวยประโยชน์แก่ประชากรในชุมชนท้องถิ่น ทั้งในเรื่องของการสร้างงาน สร้างอาชีพ และสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน รวมทั้งช่วยในการสนับสนุนให้เกิดการฟื้นฟู และเป็นการช่วยอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี เศรษฐกิจและสังคม ซึ่งเป็นสิ่งที่สามารถสร้างแรงดึงดูดและสร้างความสนใจของนักท่องเที่ยว (นิตยา ชัชกุล, 2550) นอกจากนี้แล้ว การท่องเที่ยวก็ยังส่งผลให้สามารถช่วยกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาในด้านต่างๆ ตลอดจนสามารถสร้างชื่อเสียงให้เกิดขึ้นแก่คนในชุมชนท้องถิ่น หรือสถานที่ท่องเที่ยวแห่งนั้นๆ และประเทศชาติอีกด้วย ซึ่งเป็นที่เข้าใจกันว่าการพัฒนาการท่องเที่ยวนั้นจะเป็นเส้นทางลัดไปสู่การพัฒนา ระบบทางเศรษฐกิจของประเทศที่กำลังพัฒนาในหลายๆ ประเทศ รวมทั้งกลุ่มประเทศสังคมนิยมที่เริ่มเปิดประเทศใหม่มากขึ้น เช่น ในกลุ่มประเทศอินโดจีน และกลุ่มประเทศในยุโรปตะวันออก ต่างมุ่งหวังให้การท่องเที่ยวเป็นภาคบุกเบิกที่จะนำผลประโยชน์ทั้งหลายมาสู่ระบบเศรษฐกิจของประเทศ ด้วยการลงทุนที่ไม่สูงมากนัก โดยหวังว่าการท่องเที่ยวจะดึงดูดสกุลเงินตราต่างประเทศ ทำให้คนในท้องถิ่นมีงานทำและมีรายได้ ในขณะเดียวกันประเทศไทยก็เคยอาศัยการท่องเที่ยวมาเป็นกลยุทธ์ในการพัฒนาด้านเศรษฐกิจของประเทศ ทำให้ประเทศไทยนั้นประสบความสำเร็จทางการตลาดอย่างงดงาม จนเป็นที่รู้จักกันในฐานะสยามเมืองยิ้ม และประเทศไทยได้กลายมาเป็นสถานที่พักผ่อนที่มีชื่อเสียงแห่งหนึ่งของโลก แต่หากจะเทียบกับประเทศที่มีนักท่องเที่ยวจำนวนมากเป็นอันดับแรกๆ ของโลกแล้ว เช่น ประเทศฝรั่งเศส อิตาลี และสเปน ซึ่งมีนักท่องเที่ยวประมาณ 27-50 ล้านคนต่อปี เปรียบเทียบประเทศไทยนับได้ว่ายังเล็กมาก เพราะมีนักท่องเที่ยวต่างประเทศเพียงประมาณ 5 ล้านคน แต่ถ้าเปรียบเทียบกับประเทศในเอเชียซึ่งมีสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ และประเทศที่มีสิ่งมหัศจรรย์ติดอันดับโลก เช่น อียิปต์ (มีนักท่องเที่ยว 2.6 ล้านคน) และอินเดีย (1.8 ล้านคน) ก็นับว่าประเทศไทยประสบความสำเร็จอย่างสูงมาก และรายได้จากการท่องเที่ยวของประเทศไทยค่อนข้างจะมีความสำคัญ คือ คิดเป็นร้อยละ 5.4 ของ GDP (รายได้ประชาชาติ) ซึ่งสูงกว่าประเทศอื่นๆ ในกลุ่มประเทศอาเซียน ยกเว้นสิงคโปร์ (ร้อยละ 11.4 ของ GDP) ความสำเร็จของการท่องเที่ยวไทยหรือ

ยุคทองของการท่องเที่ยวที่นั่น เพิ่งจะเริ่มขึ้นในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 6 ปี พ.ศ. 2530-2534) โดยมีรายได้เกิดจากการท่องเที่ยวในปีแรก ๆ ของแผนฯ ประมาณ 50,000 ล้านบาท และเพิ่มขึ้นเป็น 100,000 ล้านบาท ในปีสุดท้ายของแผน ความสำเร็จดังกล่าวส่วนหนึ่งเกิดมาจากกลยุทธ์ส่งเสริมการตลาดที่ประกาศในปี พ.ศ. 2530 ซึ่งเป็นปีแห่งการท่องเที่ยวไทยของประเทศไทย ทำให้รายได้จากการท่องเที่ยวของประเทศไทยในปีนั้นเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 34 และต่อมาในปี พ.ศ. 2531 เพิ่มขึ้นอีกร้อยละ 58 ในปี พ.ศ. 2534 รายได้จากการท่องเที่ยวเท่ากับสองในสามของสินค้าส่งออก ประเภทสินค้าด้านเกษตรกรรม และยังมีมูลค่าใกล้เคียงกับรายได้จากการส่งออกสินค้าด้านสิ่งทอ และสินค้าเสื้อผ้าสำเร็จรูป ซึ่งเป็นสินค้าประเภทหัตถกรรมที่มีการส่งออกสูงสุด อย่างไรก็ตามก็ยังมีข้อที่น่าสังเกตเกี่ยวกับลักษณะการเจริญเติบโตของด้านการท่องเที่ยวไทยนั้น คือ การเพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยวตั้งแต่ปี พ.ศ. 2524 เป็นต้นมา ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยว และระยะเวลาที่อยู่ในประเทศไทย ความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทยถือเป็นจุดดึงดูดใจของนักท่องเที่ยวจากทั่วโลก ด้วยความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ ความงดงามของวัฒนธรรมประเพณีต่างๆ ผสมกับความพร้อมของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้ส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นหนึ่งในจุดหมายปลายทางที่สำคัญของการท่องเที่ยวไทยและเป็นแหล่งสร้างงาน สร้างอาชีพ และสร้างรายได้ให้กับประเทศไทยจำนวนมาก โดยมูลค่าของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ หรือ GDP จากสาขาการท่องเที่ยวและบริการ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของภาคธุรกิจด้านบริการมีสัดส่วนมากกว่าภาคการผลิตในภาคอุตสาหกรรมประเภทอื่นๆ หรือมากกว่าร้อยละ 50 ของ GDP ทั้งประเทศหรือรายได้ประชาชาติ (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2558) ในขณะที่รายงานขององค์การการท่องเที่ยวโลก (World Tourism Organization : UNWTO) ในปี พ.ศ. 2557 แสดงให้เห็นว่า ประเทศไทยเป็นจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวที่สำคัญของโลก พร้อมกับชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อเนื่องในมิติเชิงเศรษฐกิจและสังคม โดยรายได้ที่เกิดจากการกิจกรรมการท่องเที่ยวจะเป็นกุญแจสำคัญในการขับเคลื่อนการขยายตัวของเศรษฐกิจพร้อมกับช่วยการสร้างงาน สร้างรายได้ สร้างอาชีพ ทั้งในภาคการท่องเที่ยว การบริการ และธุรกิจที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้การท่องเที่ยวยังช่วยสนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และระบบคมนาคม และสาธารณูปโภคต่างๆ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมให้เกิดการอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว และสถานการณ์การเพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยว โดยองค์การการท่องเที่ยวของโลก (World Tourism Organization: UNWTO, 2558) ได้พยากรณ์สถานการณ์การเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวว่าเมื่อถึงปี พ.ศ. 2563 จะมีนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศเดินทางมาท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น จำนวน 1,600 ล้านคน ภูมิภาคที่มีแนวโน้มเป็นแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยมคือ ภูมิภาคเอเชียตะวันออก และแปซิฟิก และกลุ่มประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทั้งนี้รัฐบาลไทยก็ได้ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว ตลอดจนผู้ประกอบการที่จะมาลงทุนประกอบธุรกิจด้านการท่องเที่ยว

และบริการ โดยได้มีการกำหนดให้มีการใช้กลยุทธ์แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติในช่วงปี พ.ศ. 2555-2559 โดยคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้ใช้กลยุทธ์ตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2555-2559 เมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554 โดยได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และมีผลการบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 17 มิถุนายน พ.ศ. 2554 (แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2555 – 2559 ลงวันที่ 17 มิถุนายน พ.ศ. 2554) ซึ่งจะเห็นได้ว่าสถานการณ์ในการท่องเที่ยวของไทยถือว่าอยู่ในแนวโน้มที่ดี เนื่องจากประเทศไทยได้มีการเตรียมพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างเต็มตัว หรือที่เรามักได้ยินอย่างคุ้นหูว่า AEC ที่ทำให้มีการตื่นตัวในหลายๆ ด้าน และการตื่นตัวในด้านที่สำคัญ นั่นก็คือ การท่องเที่ยวของไทย เพราะประเทศไทยถือว่าเป็นประเทศจุดศูนย์กลางของการคมนาคมที่สะดวกสบายเพื่อไปต่อยังประเทศอื่นๆ ในกลุ่มประเทศอาเซียนต่อไป จึงทำให้เราต้องมีการพัฒนาในด้านของภาษา การเรียนรู้ถึงวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของตัวเองและเพื่อบ้านให้มากขึ้น ทั้งนี้ก็เพื่อเป็นการเตรียมพร้อมสู่การเปิดบ้านให้รับความเป็นสากล รองรับการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวจากหลากหลายแห่งทั่วโลก โดยใน ปี พ.ศ. 2558 ประเทศไทยได้มีการประชาสัมพันธ์พร้อมทั้งจัดกิจกรรมและแคมเปญต่างๆ จากทางภาครัฐที่ไฟเขียวให้ทั้งภาคประชาชน และภาคเอกชนร่วมมือกันพัฒนาชุมชน และแหล่งสถานที่ท่องเที่ยวในพื้นที่ของตัวเองให้สามารถรองรับและสร้างความประทับใจให้แก่นักท่องเที่ยวมากขึ้น ซึ่งในปี พ.ศ. 2558 ที่ผ่านมามีผลสำรวจว่ามีการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวประเทศไทยของนักท่องเที่ยวต่างชาติเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2557 อยู่ที่ร้อยละ 11.8 เป็นสัญญาณที่ดีในการแสดงออกให้เห็นถึงความสำเร็จในการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของไทยที่ได้ผลแบบสุดๆ และถึงแม้ในขณะที่ประเทศไทยยังมีความไม่มั่นคงทางด้านการเมืองการปกครอง รวมถึงเศรษฐกิจ สังคม และความปลอดภัยในบางพื้นที่ แต่สถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวกลับสวนทาง นั่นเป็นการแสดงให้เห็นถึงศักยภาพด้านสถานที่ท่องเที่ยวที่สวยงาม และยังมีไว้ซึ่งความสมบูรณ์ทางธรรมชาติ และความหลากหลายในความบันเทิง พร้อมกิจกรรมที่น่าสนใจมากมายที่พร้อมดึงดูดให้เหล่านักท่องเที่ยวมาเที่ยว ทั้งแบบที่เพิ่งเคยมาและกลับมาใหม่อีกครั้ง ซึ่งการมาท่องเที่ยวในแต่ละครั้งคือ การนำเม็ดเงินจำนวนมหาศาลติดตัวมาด้วย จึงทำให้เศรษฐกิจภายในประเทศมีความตื่นตัวที่เพิ่มมากขึ้นไปด้วย ทั้งนี้นักท่องเที่ยวที่ประเมินแล้วมีทั้งในภูมิภาคอาเซียนด้วยกันที่ส่วนใหญ่ มักจะเป็นนักท่องเที่ยวเชื้อสายจีน ที่มีการจัดแคมเปญน่าสนใจต่าง ๆ ของทัวร์ไทยในจีน ที่ทำให้นักท่องเที่ยวของจีนนั้นเลือกที่จะมาที่ประเทศไทยมากกว่า และด้วยความที่ช่วงนี้เป็นช่วงของเศรษฐกิจยุโรปและรัสเซียกำลังฟื้นตัว แต่ก็ยังไม่มีศักยภาพมากพอ จึงทำให้การท่องเที่ยวในแถบยุโรปก็ซบเซาลงไปด้วย ซึ่งการท่องเที่ยวในประเทศไทยของปี พ.ศ. 2558 นั้นเติบโตได้ดีขึ้นกว่าและรวดเร็วกว่าปี พ.ศ. 2557 ถึงร้อยละ 4.0 (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2558) และมีอัตราที่เพิ่มสูงขึ้นมาตั้งแต่ไตรมาสแรกในต้นปี จนมาถึงไตรมาสที่ 2 ของปลายปีก็ยิ่งถือว่าสร้างรายได้มาดีโดยตลอดและการท่องเที่ยวเป็นการช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในสังคม ได้รับผลตอบแทนมาบำรุงรักษาแหล่ง

ท่องเที่ยวและการควบคุมในการพัฒนาการท่องเที่ยว ซึ่งมีกิจกรรมท่องเที่ยวหลายรูปแบบที่ชุมชนท้องถิ่นสามารถมีส่วนร่วมได้ เช่น การให้ข้อมูลท้องถิ่นที่ถูกต้อง การให้บริการด้านที่พัก ด้านอาหาร ด้านการขายสินค้าของที่ระลึก การให้บริการด้านมัคคุเทศก์ การรับจ้างในด้านธุรกิจท่องเที่ยวและบริการ การอนุรักษ์ระดับท้องถิ่น การควบคุมดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยว การพัฒนาระดับความเป็นอยู่ของชุมชน การส่งเสริมพัฒนาอาชีพ เป็นต้น จากความสำคัญดังกล่าวสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) จึงได้สนับสนุนให้เกิดการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างทางเลือกให้กับระบบการท่องเที่ยวแนวใหม่ที่แตกต่างไปจากเดิม โดยสนับสนุนให้เน้นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในรูปแบบของการท่องเที่ยวโดยคนในชุมชน โดยมุ่งเน้นในการพัฒนาให้คนในชุมชนเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการท่องเที่ยว และไม่เพียงแต่ตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวเท่านั้น แต่ได้เน้นถึงการสร้างศักยภาพของคนในท้องถิ่น ผู้ประกอบการ ผู้ให้บริการ โดยใช้งานวิจัยเป็นเครื่องมือสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้คนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวของชุมชน เพื่อนำไปสู่การดูแลรักษา และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยให้มีความสอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น และอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม รวมทั้งการเกื้อกูลต่อเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนในอนาคต อุตสาหกรรมท่องเที่ยวก่อให้เกิดรายได้เป็นเงินตราต่างประเทศ นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2525 เป็นต้นมา รายได้จากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้กลายเป็นรายได้ลำดับ 1 เมื่อเทียบกับรายได้จากสินค้าออกอื่นๆ รายได้จากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่ได้มาในรูปแบบเงินตราต่างประเทศมีส่วนช่วยในการสร้างเสถียรภาพให้กับดุลยภาพชำระเงิน รายได้จากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นรายได้ที่กระจายไปสู่ประชาชนอย่างกว้างขวาง สร้างงาน สร้างอาชีพมากมาย เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมบริการที่ต้องใช้คนทำหน้าที่บริการโดยเฉพาะในธุรกิจทางตรงการท่องเที่ยว ซึ่งอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจะมีบทบาทในการกระตุ้นให้เกิดการผลิตและการนำเอาทรัพยากรของประเทศมาใช้ประโยชน์สูงสุด ซึ่งส่งผลต่อการกระตุ้นการผลิตหรือที่เรียกว่า ผลของตัวทวีคูณทางการท่องเที่ยว ซึ่งอยู่ในลักษณะที่สูงมากเมื่อเทียบกับการผลิตสินค้าหรืออุตสาหกรรมประเภทอื่นๆ เป็นอุตสาหกรรมที่ไม่มีขีดจำกัดในการจำหน่าย เมื่อเปรียบเทียบกับอุตสาหกรรมอื่นๆ ไม่มีขีดจำกัดในเรื่องการผลิตเพราะไม่ต้องพึ่งดินฟ้าอากาศ เหมือนการเกษตรอื่น อุตสาหกรรมท่องเที่ยวช่วยสนับสนุนฟื้นฟูอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมประเพณี จะมีบทบาทในการสร้างสรรค์ความเจริญไปสู่ภูมิภาคต่างๆ เป็นมาตรการที่ช่วยส่งเสริมความปลอดภัย และความมั่นคงให้แก่พื้นที่ที่ได้รับการพัฒนาและอุตสาหกรรมท่องเที่ยวยังมีส่วนช่วยเสริมสร้างให้เกิดสันติภาพสัมพันธ์ไมตรี และความเข้าใจอันดี ด้วยเป็นหนทางที่จะทำให้มนุษย์ที่อาศัยอยู่ต่างสังคมได้มาพบปะทำความรู้จักและเข้าใจกันและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ร่วมกัน (นิศา ชัชกุล, 2551)

ทั้งนี้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ได้เปิดตัวโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศ ในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวรองและกลุ่มจังหวัดปี พ.ศ. 2559 กับโครงการ 12 เมืองต้องห้าม...พลาด พลัส (กองบรรณาธิการ ผู้จัดการออนไลน์, 2557) ซึ่งเป็นการเชื่อมโยงกับโครงการ

"12 เมืองต้องห้าม...พลาต" เพื่อให้นักท่องเที่ยวมีทางเลือกในการเดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทยมากยิ่งขึ้น กับ 12 จังหวัด และมีเส้นทางเพื่อเชื่อมโยงการท่องเที่ยวโดยได้เพิ่มจังหวัดพลัสอีก 12 จังหวัดที่มีเอกลักษณ์และเรื่องราวที่น่าสนใจไปในแหล่งท่องเที่ยว แนวทางเดียวกันระหว่างจังหวัดเมืองต้องห้าม...พลาตเดิม และจังหวัดข้างเคียงที่เพิ่มเติมเข้ามาใหม่อีกด้วย และเมื่อในวันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2559 นางกอบกาญจน์ วัฒนวรางกูร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (รมว.กก.) แถลงข่าวรายงานภาวะเศรษฐกิจภาคธุรกิจกิจการท่องเที่ยว ฉบับที่ 4 ในส่วนของสรุปสถานการณ์การท่องเที่ยวของไทยในไตรมาสที่ 2 และแนวโน้มการท่องเที่ยวและบริการในไตรมาสที่ 3 ปี พ.ศ. 2559 และการท่องเที่ยวเชิงอาหารโดยมีสาระสำคัญดังนี้

สถานการณ์ในการท่องเที่ยวของไทย ในไตรมาสที่ 2 ปี พ.ศ. 2559 มีรายได้รวมจากการใช้บริการท่องเที่ยวทั้งสิ้น 571,681.93 ล้านบาท ซึ่งมีการขยายตัวร้อยละ 11.89 จากช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมาโดยนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ มีจำนวน 7,553,011 คน ได้ขยายตัวร้อยละ 8.23 จากช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมาและก่อให้เกิดรายได้ 362,933.27 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 13.20 จากช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมาโดยนักท่องเที่ยวประเทศจีน มีการขยายตัวร้อยละ 13.38 นักท่องเที่ยวกลุ่มภูมิภาคยุโรป การท่องเที่ยวได้ขยายตัว ร้อยละ 10.67 และนักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศอาเซียนมีการขยายตัว 6.34 สำหรับสถานการณ์การท่องเที่ยวที่น่าสนใจ เช่น การชะลอตัวของนักท่องเที่ยวจีนหลังเทศกาลสงกรานต์ และก่อนเข้าสู่ช่วงปิดภาคเรียน ในไตรมาสที่ 3 การแข่งขันฟุตบอลแห่งชาติยุโรปส่งผลให้นักท่องเที่ยวยุโรปบางประเทศชะลอตัวในเดือนมิถุนายน ขณะที่นักท่องเที่ยวสำคัญอื่นๆ เช่น ประเทศรัสเซีย อเมริกา อินเดีย ยังคงเติบโตดี ส่วนการท่องเที่ยวภายในประเทศมีจำนวนนักท่องเที่ยว 37 ล้านคน ขยายตัวร้อยละ 3.00 จากช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา และสามารถสร้างรายได้แก่ประเทศ 208,748.66 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 8.65 จากช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา สำหรับสถานการณ์ที่น่าสนใจ เช่น การท่องเที่ยวใน 7 เมืองหลัก (กรุงเทพฯ เชียงใหม่ ชลบุรี ภูเก็ต กระบี่ สุราษฎร์ธานี และสงขลา) สร้างรายได้ 122,895.71 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 5.25 จากช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา การท่องเที่ยวใน 12 เมือง ต้องห้าม...พลาต สร้างรายได้ 17,787.08 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 7.27 จากช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา และการท่องเที่ยวใน 12 เมือง ต้องห้าม...พลาต พลัส หลักสามารถสร้างรายได้ 15,308.51 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 11.85 จากช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา นอกจากนี้แล้วการขยายตัวของนักท่องเที่ยวต่อเนื่องจากไตรมาสที่ 1 นั้นเป็นผลจากการประชาสัมพันธ์และการส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศอย่างต่อเนื่อง และการเพิ่มวันหยุดต่อเนื่องพิเศษในเดือนพฤษภาคม และนักท่องเที่ยวก็ได้มีการขยายตัวไปยังเมืองอื่นที่อยู่ใกล้เคียงกับ 7 เมืองหลักอีกด้วย ส่งผลให้เมืองใกล้เคียงมีปริมาณจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น และเศรษฐกิจดีขึ้นตามลำดับ และในส่วนของจังหวัดตรังก็เป็นอีกเมืองหนึ่งที่มีการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ส่งเสริมให้เป็น 12 เมืองต้องห้าม...พลาตพลัส ตาม

โครงการในการส่งเสริมด้านการท่องเที่ยว และกิจกรรมการท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวรอง และกลุ่มจังหวัดปี พ.ศ. 2559 ตรีง-สตูล ยุทธจักรความอร่อยซึ่งจังหวัดตรังเป็นเมืองที่รวบรวมอาหารอร่อยมากมาย ทั้งอาหารไทย จีน ต้มยำ หมูย่าง แค็ก ขนมเปี้ยะ อาหารใต้พื้นเมือง โรตีสาน กาแฟ สามารถกินได้ 24 ชั่วโมง ตั้งแต่เช้ายันเที่ยงคืน ส่วนสตูลก็มีความหลากหลายของอาหาร เช่น โรตีสาน มะตะบะ ซาซึก แกงตอแมะห์ (แกงกะหรี่ปลา) แกงแพะ-ข้าวเหนียว ขนมอบุหงาปุละ ขนมลูกโโดน เชื่อมโยงด้วยอาหารอร่อยขึ้นชื่อของพื้นถิ่นอาหารทะเลสดๆ ซึ่ง จังหวัดตรังก็จะประกอบไปด้วยหลายอำเภอ ซึ่งแต่ละอำเภอล้วนแล้วแต่มีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่น่าสนใจและหลากหลายไม่ว่าจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่มีความสวยงาม น้ำทะเลใสสะอาดหาดทรายที่ขาวแล้ว ยังมีแหล่งท่องเที่ยวหรือแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมที่มีความหลากหลาย รวมทั้ง มีเทศกาลงานประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ของภาคใต้ เช่น เทศกาล หมูย่าง เทศกาลขนมแค็ก งานวิวาใต้สมุทร ผ้าทอนาหมื่นศรี ผ้าทอมือที่ขึ้นชื่อ รวมถึงกิจกรรมการท่องเที่ยวที่มีความหลากหลาย เช่น กิจกรรมเดินป่า ตกปลา ดำน้ำดูปะการัง กิจกรรมเที่ยวถ้ำ ล่องเรือ ดูนก (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2544) ซึ่งกิจกรรมทั้งหลายเหล่านี้ ล้วนแล้วแต่สามารถสร้างรายได้และสร้างความประทับใจให้นักท่องเที่ยวเป็นอย่างดี (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2559)

ถ้าเลเขากอบ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญแห่งหนึ่งของอำเภอห้วยยอด ถ้าเลเขากอบ เป็นชื่อที่ชาวบ้านในบริเวณตำบลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง เรียกกันตามภาษาพื้นบ้าน การที่ชาวบ้านเรียกกันว่า ถ้าเลหรือถ้าทะเล นั้นไม่ได้หมายถึง โพรงหรือถ้ำที่เกิดจากการผุกร่อนของหน้าผาชายฝั่งทะเลจากการถูกคลื่นกัดเซาะ ทั้งนี้เพราะบริเวณที่ตั้งของตำบลเขากอบ อำเภอห้วยยอด อยู่ห่างจากทะเลกว่า 40 กิโลเมตร คำว่า "ถ้าเล" นี้ตามภาษาท้องถิ่นทางภาคใต้หมายถึง สิ่งที่เป็นน้ำมีบริเวณกว้างใหญ่ เพราะถ้าเลเป็นถ้ำใหญ่ที่มีน้ำไหลผ่านตลอดถ้ำ ถ้าเลประกอบด้วยถ้ำต่างๆ หลายถ้ำ อยู่ภายใต้ภูเขากอบ ได้แก่ ถ้ำคนธรรพ์ ถ้ำรากไทร ถ้ำห้องพระโรง ถ้ำพระสวรรค์ ถ้ำตะพานน้ำ ถ้ำเพชร ถ้ำพลอย และถ้ำแบง มีความงดงามของธรรมชาติ แต่อย่างไรก็ตามการจัดการด้านพื้นที่ก็ยังไม่มีความหลากหลายในเรื่องการท่องเที่ยวมากนัก รวมทั้งทรัพยากรการท่องเที่ยวบางแห่งเกิดเสื่อมโทรม ไม่มีการฟื้นฟูและพัฒนาขึ้นมาใหม่ หากมีการส่งเสริมการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวให้มีความหลากหลายมากขึ้น รวมทั้งการจัดการด้านสาธารณูปโภค ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก และที่พักให้ได้มาตรฐาน รวมทั้งการมีนโยบายส่งเสริมด้านการท่องเที่ยวให้มีการครอบคลุมในหลายพื้นที่ในจังหวัดตรัง คาดว่านักท่องเที่ยวจะเดินทางมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวอำเภอห้วยยอดมากขึ้น ซึ่งเป็นการสร้างงาน สร้างรายได้ให้กับคนในชุมชนท้องถิ่น และเปิดโอกาสให้คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแหล่งเที่ยว เพื่อสร้างจิตสำนึกและรู้สึกหวงแหนในการช่วยกันอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน มีองค์กรหรือกลไกที่เกิดจากการรวมตัวของคนในชุมชน เพื่อเป็นแกนนำในการบริหารจัดการท่องเที่ยว การสร้างกิจกรรมการท่องเที่ยวใหม่ๆ การมีส่วนร่วมของสมาชิกและ

ชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยว มีระบบบริหารจัดการท่องเที่ยวของชุมชน และกฎกติกาที่ใช้ในการบริหารการท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยวและสามารถเชื่อมโยงกับการพัฒนาอื่นๆ ของชุมชน การเสริมศักยภาพของคนในกลุ่มท่องเที่ยวชุมชนและสังคม การปฏิบัติตามกฎระเบียบและรูปแบบที่ใช้สำหรับบริหารจัดการท่องเที่ยวของชุมชน ส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวให้เกิดขึ้นกับชุมชนอย่างยั่งยืน สนับสนุนการพัฒนาชุมชนกระจายรายได้ที่เกิดจากการท่องเที่ยวชุมชนอย่างเป็นธรรมและสร้างโอกาส ในการมีรายได้เสริมเน้นส่งเสริมวัฒนธรรมของชุมชนกลุ่มท่องเที่ยว ให้มีข้อมูลและความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมในท้องถิ่น มีการถ่ายทอดวัฒนธรรมจากภายในสู่คนภายนอก มีกฎกติกา และแนวทางเพื่อเคารพและปกป้องวัฒนธรรมชุมชนมีการส่งเสริม อนุรักษ์ฟื้นฟู และสืบทอดวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ประจำถิ่น มีการออกแบบกิจกรรมท่องเที่ยวที่คำนึงถึงการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืนและอนุรักษ์ความหลากหลายทางด้านชีวภาพ มีการป้องกันจัดการและแก้ไขปัญหาเฉพาะ สร้างการเรียนรู้ ความเข้าใจในวิถีชีวิต และวัฒนธรรมของชุมชน ให้แก่ผู้มาเยือนสร้างจิตสำนึกและองค์ความรู้ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม ทุกคนในชุมชนและผู้มาเยือน มีการบริการที่ดีประทับใจและความปลอดภัยทั้งด้านที่พัก ยานพาหนะ นักสื่อความหมายท้องถิ่น เจ้าของบ้าน และการประสานงานที่ดีระหว่างกลุ่มในชุมชนท้องถิ่นเพื่อให้บริการด้านการท่องเที่ยว และสร้างความภาคภูมิใจให้กับชุมชนในการเผยแพร่ภูมิปัญญาในการจัดการทรัพยากร สร้างสรรค์กิจกรรมการท่องเที่ยวให้ผู้มาเยือนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ สร้างความร่วมมือของหน่วยงานในการทำงานเป็นพันธมิตรร่วมกับชุมชนในการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วิถีชีวิตและวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่บอกถึงอัตลักษณ์ความเป็นชุมชน ความเข้มแข็งของชุมชนจะทำให้ชุมชนสามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมโดยที่ยังคงอนุรักษ์วัฒนธรรมและประยุกต์ให้สอดคล้องกับยุคสมัยมีการสืบทอดสู่คนรุ่นหลังได้อย่างต่อเนื่อง ประกอบกับประชาชนในพื้นที่ยังไม่มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการจัดการการท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยว และด้านการมีส่วนร่วมของคนในท้องถิ่น การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวค่อนข้างลำบาก สิ่งอำนวยความสะดวกด้านสาธารณูปโภคยังไม่เอื้ออำนวยต่อการท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยว รวมทั้งสินค้าของที่ระลึกยังไม่เป็นที่ต้องการของนักท่องเที่ยว ที่พักและร้านอาหารก็ไม่เพียงพอที่จะรองรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในอำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง และถ้าหากเรามีการพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายให้นักท่องเที่ยวได้เลือกใช้บริการ ปริมาณนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามายังแหล่งท่องเที่ยวนี้ก็มีปริมาณเพิ่มขึ้นด้วย

ทั้งนี้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวถ้าเลขาขอบ ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงมาก เป็น Unseen in Thailand โดยแหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวมีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวมีความโดดเด่นในเรื่องของธรรมชาติ แต่ในด้านของการจัดการแหล่งท่องเที่ยวยังไม่หลากหลาย ไม่น่าสนใจเท่าที่ควร ทั้งๆ ที่พื้นที่ดังกล่าว มีศักยภาพ

ด้านการท่องเที่ยว รวมทั้งในด้านการบริหารจัดการด้านพื้นที่ ก็ยังไม่เอื้ออำนวยต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว และจากการศึกษาพบว่ามิงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ของถ้ำเลเขากอบน้อยมาก ทั้งนี้เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวที่หลากหลายสามารถรองรับความต้องการของนักท่องเที่ยวและเพิ่มศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนมากขึ้นอีกทั้งยังสามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว รวมทั้งสามารถนำผลของการศึกษารั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุง เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มอย่างสมดุล

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาบริบทความพร้อมของการพัฒนาการท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง
2. เพื่อศึกษาความต้องการของนักท่องเที่ยวด้านการท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบอำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง
3. เพื่อประเมินศักยภาพของการจัดการท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง
4. เพื่อสร้างแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

1.3 ขอบเขตการวิจัย

1.3.1 ขอบเขตตัวแปร ผู้ศึกษามุ่งศึกษาตัวแปร ดังนี้

1.3.1.1 ตัวแปรอิสระ คือ

1) ลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่

- เพศ
- อายุ
- สถานภาพสมรส
- ภูมิลำเนา
- รายได้ต่อเดือน
- ระดับการศึกษา
- อาชีพ

1.3.1.2 ตัวแปรตาม คือ

- 1) ความต้องการของนักท่องเที่ยวด้านการท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง
- 2) ศักยภาพของการจัดการท่องเที่ยว ถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

1.3.2 ขอบเขตประชากร

1.3.2.1 เชิงปริมาณ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

1.3.2.2 เชิงคุณภาพ

ผู้ให้ข้อมูลหลักที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพครั้งนี้ คือ (1) ผู้ประกอบการ (2) หน่วยงานภาครัฐ (3) กลุ่มตัวแทนชุมชน

1.3.3 ขอบเขตระยะเวลาในการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ใช้เวลาตั้งแต่เดือนกันยายน 2559 – สิงหาคม 2560 รวมเป็นระยะเวลา 11 เดือน

1.4 คำถามการวิจัย

1.4.1 บริบทความพร้อมของการท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง เป็นอย่างไร

1.4.2 ความต้องการของนักท่องเที่ยวในด้านการท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง เป็นอย่างไร

1.4.3 ศักยภาพของการจัดการท่องเที่ยว ถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง เป็นอย่างไร

1.4.4 แนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ควรเป็นอย่างไร

1.5 ผลการวิจัยที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ทราบบริบทความพร้อมของการพัฒนาการท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

1.5.2 ทราบความต้องการของนักท่องเที่ยวในด้านพัฒนาการท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

1.5.3 ทราบศักยภาพของการจัดการท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

1.5.4 ได้แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 ชุมชนหรือบริษัทที่จัดการท่องเที่ยวสามารถนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการจัดการท่องเที่ยว

1.6.2 กระตุ้นให้เกิดการท่องเที่ยวและสร้างรายได้ให้กับชุมชน

1.6.3 กระตุ้นให้เกิดจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวในพื้นที่

1.6.4 เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวโดยคนในชุมชน

1.7 นิยามศัพท์

ลักษณะส่วนบุคคล หมายถึง ลักษณะส่วนตัวของบุคคลเฉพาะด้าน เพศ อายุ สถานภาพ ภูมิฐานะ รายได้ต่อเดือน ระดับการศึกษา อาชีพ (ยุบล เบญจรงค์กิจ, 2542) สำหรับงานวิจัยนี้ หมายถึง ลักษณะส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวชาวไทยมาเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง เท่านั้น

กิจกรรมการท่องเที่ยว หมายถึง กิจกรรมที่เกิดขึ้นเพื่อประโยชน์ในด้านการท่องเที่ยว และสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาเที่ยวได้ (ชูสิทธิ์ ชูชาติ, 2543) สำหรับงานวิจัยนี้ หมายถึง กิจกรรมการท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ ในอำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง เท่านั้น

สิ่งอำนวยความสะดวก หมายถึง สิ่งอำนวยความสะดวกที่จัดไว้บริการนักท่องเที่ยว (มนัส สุวรรณ, 2545) สำหรับงานวิจัยนี้ หมายถึง สิ่งอำนวยความสะดวกที่จัดไว้ในการบริการนักท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ ในอำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง เท่านั้น

ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว หมายถึง ความสามารถหรือความพร้อมในสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการจัดการไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงการพัฒนาหรือการปรับปรุงใดๆ ก็ตาม ที่เอื้ออำนวยต่อการท่องเที่ยว และดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ (สุภาภรณ์ หาญทอง, 2543) สำหรับงานวิจัยนี้ หมายถึง ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวของถ้ำเลเขากอบ ในอำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง เท่านั้น

ความต้องการของนักท่องเที่ยว หมายถึง ความต้องการที่จะได้รับการตอบสนองจากการท่องเที่ยวเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเองซึ่งส่งผลให้นักท่องเที่ยวเกิดความพึงพอใจ ได้แก่ ด้านความดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว และด้านที่พัก

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยเสนอหัวข้อตามลำดับดังนี้

- 2.1 ข้อมูลทรัพยากรการท่องเที่ยวของ ถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง
- 2.2 มาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติประเภทถ้ำ
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว
- 2.4 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว
- 2.5 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว
- 2.6 แนวคิดและทฤษฎีด้านประชากรศาสตร์
- 2.7 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์และความต้องการทางการท่องเที่ยว
- 2.8 แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว
- 2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ข้อมูลทรัพยากรการท่องเที่ยวของถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

2.1.1 ลักษณะทั่วไป

ถ้ำเลเขากอบ ตั้งอยู่ในพื้นที่หมู่ 1 ตำบลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ซึ่งมีลักษณะเป็นภูเขาผาหินสูงชันและมีความสลับซับซ้อน มีน้ำในลำคลองที่ไหลมาจากเทือกเขาบรรทัด เมื่อไหลมาถึงบริเวณตำบลเขากอบจะแยกออกเป็น 3 สาย โดยสองสายจะไหลอ้อมภูเขาและอีกสายหนึ่งจะไหลลอดถ้ำใต้ภูเขา ภายในถ้ำมีหินงอกหินย้อยซึ่งมีลักษณะสวยงามแปลกตา ซึ่งมีระยะทางประมาณ 4 กิโลเมตร พื้นที่ถ้ำทั้งหมดประมาณ 200 ไร่ โดยพื้นที่ส่วนใหญ่ถูกน้ำท่วมขังตลอดทั้งปี ปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบลเขากอบได้สร้างฝายกั้นน้ำไว้เพื่อช่วยในการควบคุมระดับน้ำให้เหมาะสม

2.1.2 ลักษณะทางธรรมชาติ

เขากอบมีลักษณะเป็นภูเขาโดด (Monadnock) ที่โผล่อยู่ในบริเวณที่ราบลุ่ม ซึ่งเต็มไปด้วยทุ่งนาและสวนยาง มีคลองยางยวน ซึ่งเป็นสาขาหนึ่งของแม่น้ำตรังไหลผ่านเข้ามายังเขากอบ เขากอบมีความสูงประมาณ 160 เมตรจากระดับน้ำทะเล มีความยาวประมาณ 800 เมตร และมีช่วงกว้างที่สุดประมาณ 400 เมตร บริเวณเชิงเขากอบมีแนวคลองล้อมรอบ บางส่วนอาจเป็นการขุดคูเชื่อมต่อกับคลองธรรมชาติ ทั้งนี้มีหลักฐานว่าในสมัยรัชกาลที่ 5 ขุนกอบศิริวง (นายอิน วรรณบวร) กำนันผู้ก่อตั้งตำบลเขากอบ ได้นำชาวบ้านขุดลอกคลองรอบเขากอบนี้ พื้นที่รอบภูเขาด้านทิศเหนือและตะวันตกเป็นสวนยางพารา ด้านทิศใต้และทิศตะวันออกเป็นทุ่งนา เขากอบมียอดเขาสูง 5-6 ยอด ที่สูงประมาณ 200 เมตร มีหน้าผาสูงชันตั้งฉากกับพื้นดิน เรียกว่า ผานางคอย อยู่ทางทิศใต้ของภูเขาทางเข้าถ้ำเล มีทั้งหมด 7 ช่องทางคือ ทิศเหนือ 1 ช่อง เรือสามารถเข้าได้ ทิศใต้ 1 ช่อง น้ำเข้าได้แต่เรือเข้าไม่ได้ ทิศตะวันออก 3 ช่อง เรือเข้าได้ 2 ช่อง อีก 1 ช่องเป็นช่องเดินเท้า และทิศตะวันตก เรือเข้าได้ 1 ช่อง

2.1.3 ธรณีวิทยา

เขากอบประกอบด้วยหินปูนเนื้อละเอียดสีเทา เทาคำ เทาอมน้ำตาล เนื้อหินบางส่วนมีการตกผลึกใหม่ (Recrystallized) และหินปูนในบางบริเวณนี้จะเป็นหินปูนเนื้อปนโดโลไมต์ (Dolomitic limestone) และหินโดโลไมต์ (Dolomite) หินปูนมีลักษณะเป็นชั้นหนา มีแนวของชั้นหินอยู่ในทิศตะวันออกเฉียงเหนือ-ตะวันตกเฉียงใต้ ชั้นหินเอียงเทไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ มีมุมเอียงเท 20 องศา หินปูนนี้จัดอยู่ในกลุ่มหินราชบุรี (Ratburi Group) ที่มีอายุอยู่ในยุคเพอร์เมียน (Permian) ประมาณ 250-295 ล้านปี

บริเวณเขากอบมีรอยเลื่อนของแผ่นดิน (Fault) อยู่หลายแนวด้วยกัน ได้แก่ แนวเหนือ-ใต้ แนวตะวันตก-ตะวันออก แนวตะวันตกเฉียงเหนือ-ตะวันออกเฉียงใต้ บริเวณที่รอยเลื่อนผ่าน จะพบหินปูนกรวดเหลี่ยม (Brecciated limestone) ซึ่งประกอบด้วย เศษชิ้นหินปูนเชื่อมประสานกันด้วยสารแคลเซียมคาร์บอเนต หินปูนกรวดเหลี่ยมเหล่านี้สะสมตัวตามแนวรอยเลื่อน ถ้ำเลเขากอบ มีลักษณะเป็นถ้ำบนแผ่นดิน (Inland cave) มีความห่างไกลจากชายฝั่งทะเล เป็นถ้ำหินปูน ที่เรียกว่า Limestone cave หรือ Solution cave มีธารน้ำไหลลอดใต้ภูเขา โดยแยกออกเป็นหลายสายแล้วไหลออกมาบรรจบกับคลองธรรมชาติภายนอกถ้ำที่มีลักษณะเป็นธารน้ำใต้ดินอยู่ในหลายบริเวณด้วยกัน

2.1.4 การอนุรักษ์

ถ้าเขากอบเคยได้รับการพัฒนาตั้งแต่รัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 โดยขุนกอบ ศิริกิจ (นายอิน วรรณบวร) กำหนดผู้ก่อตั้งตำบลเขากอบ ได้ทำการขุดลอกคลองภายในถ้ำที่ตื้นเขินเพื่อให้ลำน้ำไหลผ่านได้สะดวก หลังจากนั้นไม่มีการบูรณะใดๆ เขากอบจึงกลายเป็นถ้ำร้างมาโดยตลอด กระทั่งในปี พ.ศ. 2527 - 2528 ได้มีการขุดลอกคลองอีกครั้งหนึ่ง

2.1.5 การท่องเที่ยว

ถ้ำเลเขากอบในปัจจุบันได้รับการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติของอำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 ในช่วงที่นายนิത്യ สีหะวางกูร ครั้นดำรงตำแหน่งเป็นนายอำเภอห้วยยอด คนที่ 32 (พ.ศ. 2536 - พ.ศ. 2540) โดยการพานั่งเรือไฟเบอร์ท่องเที่ยวแบบ ขนาด 7 ที่นั่ง เที่ยวชมภายในถ้ำ เดิมใช้เรือที่มีเครื่องยนต์แต่เนื่องจากเขม่าควันจากเครื่องยนต์ไปจับที่บริเวณผนังถ้ำ และทำให้หินย้อยหลุดตัน องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นซึ่งรับหน้าที่บริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวนี้ได้เปลี่ยนมาใช้เรือพายแทน เพื่อเป็นการรักษาสภาพของธรรมชาติภายในถ้ำไว้ และการท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบสามารถเดินทางได้เข้าชมได้ทั้งปี ยกเว้นช่วงฤดูน้ำหลาก เนื่องจากระดับน้ำอาจเพิ่มขึ้นสูงจนไม่สามารถเดินทางเข้าภายในถ้ำได้ ภายในถ้ำเลเขากอบนั้น มีโถงถ้ำมากมายหลายถ้ำ อาทิ ถ้ำคนธรรพ์ ถ้ำรากไทร ถ้ำห้องพระโรง ถ้ำพระสุวรรณค์ ถ้ำตะพานน้ำ ถ้ำเพชร ถ้ำพลอย และถ้ำแปง เป็นต้น แต่ปัจจุบันนี้ เปิดให้บริการท่องเที่ยวเพียง 5 ถ้ำเท่านั้น ได้แก่

1. ถ้ำคนธรรพ์ เป็นโถงถ้ำที่มีหินงอกหินย้อยที่สวยงาม และมีหินอยู่ส่วนหนึ่งที่เมื่อเคาะแล้วจะเกิดเสียงกังวานคล้ายเสียงเครื่องดนตรีไทย นอกจากนี้ชาวบ้านยังตำนานเล่าต่อกันว่า ในอดีตมีคนธรรพ์มาเคาะเล่นดนตรีให้นางกนิรีฟังขณะที่กำลังเล่นน้ำตกภายในถ้ำ และมีหินส่วนหนึ่ง ย้อยลงมา คล้ายกับฉกมโนราห์สวยงาม
2. ถ้ำห้องพระโรง
3. ถ้ำรากไทร เป็นโถงถ้ำที่มีลักษณะทางเดินยาว ตลอดทางเดินจะมีรากไทรขนาดใหญ่ทอดตัวขนานไปตลอดทางเดิน
4. ถ้ำเจ้าสาว มีหินงอกลักษณะคล้ายผ้าม่านกันอยู่บริเวณด้านหน้าโถง ภายในมีแท่นหินลักษณะคล้ายเตียงนอน ชาวบ้านในท้องถิ่นเชื่อกันว่าหากคนที่ยังไม่มีคู่ เมื่อลอดเข้าโถงถ้ำทางช่องกลางของม่านเจ้าสาว กลับไปก็จะได้พบกันเนื้อคู่ แต่ถ้าหากมีคู่แล้วก็ให้ลอดช่องทางด้านซ้ายมือก็จะอยู่กันอย่างมีความสุข แต่ถ้าหากคนไหนมีคู่แล้ว ต้องการมีเพิ่มก็ให้ลอดช่องทางด้านขวามือ เมื่อกลับไปจะได้พบคู่เพิ่ม และเมื่อออกจากโถงถ้ำเจ้าสาว จะต้องออกทางช่องใหญ่ มิฉะนั้นจะไม่เป็นดังคำอธิษฐาน

5. ถ้ำลอด หรือ ถ้ำมังกร เป็นจุดเด่นของการเที่ยวถ้ำเลเขากอบ เนื่องจากถ้ำนี้มีระดับเพดานถ้ำต่ำมาก การเดินทางผ่านถ้ำลอดต้องอาศัยการนอนราบไปบนเรือ ตลอดระยะทางประมาณ 350 กิโลเมตร เปรียบเสมือนการนอนลอดผ่านท้องมังกร

2.1.6 การเดินทาง

การเดินทางไปถึงพื้นที่ทำได้โดยใช้ทางหลวงหมายเลข 4 สายตรัง-ห้วยยอด-วังวิเศษ ทางแยกเข้าถ้ำทะเลอยู่เลยอำเภอห้วยยอดไปทางวังวิเศษประมาณ 7 กิโลเมตร โดยเลี้ยวซ้ายเข้าถนน รพช. (เขากอบ-หัวแหวน) ระหว่างหลักกิโลเมตรที่ 7-8 เข้าไปประมาณ 500 เมตร จึงเลี้ยวซ้ายไปเขากอบ ซึ่งเป็นสถานที่ตั้งองค์การบริหารถ้ำเลเขากอบ (ที่มา : <http://www.thumle.com/index.php/en/>)

2.2 มาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทถ้ำ

2.2.1 ความสำคัญของมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทถ้ำ

ถ้ำ หมายถึง ช่องว่างที่เกิดตามธรรมชาติในหินที่มีขนาดที่คนเข้าไปได้มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางอย่างน้อย 30 เซนติเมตร ซึ่งจะเป็นถ้ำที่สามารถเข้าไปสำรวจศึกษา และทำแผนที่ได้ถ้ำที่มีการศึกษากันส่วนใหญ่แล้วจะเป็นถ้ำที่เกิดในหินปูนและหินชนิดอื่นที่มีสารหินปูน (Carbonate rocks) เช่น หินโดโลไมต์ หินอ่อน เพราะมีจำนวนมากกระจายอยู่ทั่วโลก และมีขนาดใหญ่เมื่อเทียบกับถ้ำที่เกิดในหินชนิดอื่น (ชัยพร ศิริไพบูลย์, 2541)

ถ้ำจัดเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวมีความมหัศจรรย์ลึกลับและท้าทายความรู้สึกของมนุษย์ ก่อให้เกิดความสนใจใคร่จะได้ไปชมและสัมผัส ถ้ำจึงจัดเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติสำคัญประการหนึ่ง นอกจากนี้ถ้ำยังมีความผูกพันขนบธรรมเนียมและประเพณีของมนุษย์มาช้านาน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากมนุษย์และสัตว์ใช้ถ้ำเป็นที่อยู่อาศัยมาตั้งแต่ดึกดำบรรพ์ ถ้ำจึงมีความสำคัญในแง่ของการศึกษาค้นคว้าทางด้านประวัติศาสตร์ โบราณคดี และวิวัฒนาการ (กรมการท่องเที่ยว, 2557)

แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติทางธรรมชาติประเภทถ้ำ มีความแตกต่างจากแหล่งท่องเที่ยวประเภทอื่นๆ เนื่องจากเป็นสิ่งที่อยู่และเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ มีสภาพและการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา มีระบบความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนในตัวเองด้วยปัจจัยต่างๆ และองค์ประกอบที่เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอาจค่อยไปหรืออาจรวดเร็วมากจนมองเห็นได้ชัดเจนแล้วแต่กรณีไป ซึ่งผลจากการใช้ประโยชน์ของมนุษย์อาจทำให้เกิดการสูญเสียของแหล่งธรรมชาตินั้นได้ ถ้าปราศจากความเข้าใจในการใช้ทรัพยากรนั้นๆ

ความสวยงามของแหล่งธรรมชาติที่มีอยู่มากมายในประเทศไทยเป็นจุดดึงดูดสำคัญด้านการท่องเที่ยว แต่การเปิดพื้นที่ธรรมชาติเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างรู้เท่าไม่ถึงการณ์หรือขาดการจัดการที่ดี ทำให้แหล่งธรรมชาติหลายแห่งเกิดความเสื่อมโทรม และส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวในที่สุด ดังนั้น การกำหนดกรอบหรือเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจน สำหรับให้หน่วยงานและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดูแลแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติต่างๆ ได้นำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวเพื่อยกระดับมาตรฐานในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว จึงเป็นสิ่งสำคัญต่อการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของประเทศไทย และยังสามารถใช้เป็นสิ่งบ่งบอกให้นักท่องเที่ยวรับรู้ในคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยว และมีส่วนสำคัญในการตัดสินใจเลือกใช้บริการซึ่งหมายถึง การเพิ่มรายได้ทางการท่องเที่ยวด้วย รวมทั้งเป็นการยกระดับมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวของประเทศไทยให้เป็นที่ยอมรับทั้งในและต่างประเทศเพิ่มมากขึ้น (ชัยพร ศิริไพบูลย์, 2541)

2.2.2 มาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำ

มาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำ หมายถึง สิ่งที่กำหนดคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำที่มี 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ศักยภาพในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำ ซึ่งเมื่อคะแนนผ่านแล้วจึงทำส่วนที่ 2 การประเมินมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำ ซึ่งมีองค์ประกอบ 3 ประการ ได้แก่ 1) คุณค่าด้านการท่องเที่ยว 2) ศักยภาพในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว และ 3) การบริหารจัดการ ทั้งนี้ในแต่ละองค์ประกอบจะมีหลักเกณฑ์และดัชนีชี้วัดในการพิจารณาความมีศักยภาพ ความมีประสิทธิภาพ และความมีคุณภาพ เพื่อใช้ประเมินมาตรฐานของแหล่งท่องเที่ยวชนิดนั้นด้วย

ส่วนที่ 1 ศักยภาพในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำ คือ ปัจจัยต่างๆ ที่มีส่วนช่วยเสริมแหล่งธรรมชาติประเภทถ้ำ ให้มีความเหมาะสมในการพัฒนาเป็น แหล่งท่องเที่ยว โดยไม่ส่งผลให้เกิดการทำลายสภาพธรรมชาติของถ้ำ เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินศักยภาพ ในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำ ได้แก่ 1) ขนาดของถ้ำ 2) ลักษณะภายในถ้ำ 3) การรูกถ้ำเข้าไปในถ้ำ 4) กิจกรรมที่ก่อให้เกิดการทำลายสภาพธรรมชาติบริเวณถ้ำ 5) ความเสี่ยงต่อการถูกทำลายจากภัยธรรมชาติ 6) ความปลอดภัยภายในถ้ำ 7) การถ่ายเทอากาศภายในถ้ำ 8) การเกิดเหตุอันตรายต่อนักท่องเที่ยวจากภัยธรรมชาติ 9) การจัดกิจกรรมที่เหมาะสม 10) เจ้าหน้าที่ดูแลถ้ำ 11) โอกาสในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว 12) ความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวของตัวแหล่งท่องเที่ยว 13) การจัดการด้านการใช้ประโยชน์ของแหล่งท่องเที่ยว

ส่วนที่ 2 มาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำ คือ องค์ประกอบในการกำหนดคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำ ซึ่งมีองค์ประกอบในการพิจารณา 3 ประการ ได้แก่ 1) คุณค่าด้านการท่องเที่ยว 2) ศักยภาพในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวและ 3) การบริหารจัดการ

องค์ประกอบที่ 1 คุณค่าด้านการท่องเที่ยว หมายถึง คุณค่าหรือความสำคัญของแหล่งธรรมชาติประเภทถ้ำ ซึ่งเกิดขึ้นจากหลายองค์ประกอบ ทั้งในด้านความสำคัญของแหล่งธรรมชาติที่มีต่อระบบนิเวศและความสำคัญต่อมนุษย์ทั้งจากการเข้าไปใช้ประโยชน์จากแหล่งธรรมชาติคุณค่าทางการเรียนรู้และคุณค่าทางด้านจิตใจ เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินคุณค่าและความดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำประกอบด้วยปัจจัยหลักที่ใช้ในการพิจารณา 2 ด้าน ได้แก่

1. คุณค่าทางธรรมชาติประกอบด้วย 1) ความงามของถ้ำ 2) น้ำภายในถ้ำ 3) หินงอก หินย้อย 4) สิ่งมีชีวิตที่อาศัยอยู่ในถ้ำ
2. คุณค่าทางศิลปวัฒนธรรม ประกอบด้วย 1) โบราณวัตถุหรือซากดึกดำบรรพ์มีอยู่ในถ้ำ 2) การเดินทางมาของบุคคลสำคัญ 3) ความเชื่อพื้นบ้านหรือหลักฐานทางประวัติศาสตร์ 4) ความสัมพันธ์กับศาสนา

องค์ประกอบที่ 2 ศักยภาพในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว หมายถึง องค์ประกอบต่างๆ ที่มีส่วนช่วยเสริมแหล่งธรรมชาตินั้นๆ ให้มีความเหมาะสมในการจัดการท่องเที่ยว เช่น แหล่งธรรมชาติอาจมีสภาพธรรมชาติที่สวยงามมาก แต่ขาดความสะดวกใน การเข้าถึงสามารถรองรับกิจกรรมการท่องเที่ยวได้น้อย ขาดความปลอดภัยในการท่องเที่ยว หรือมีข้อจำกัดสูง ในการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐาน สำหรับศักยภาพในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว มีเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณา 4 ด้าน ได้แก่

1. ศักยภาพในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว ประกอบด้วย ความสามารถในการรองรับกิจกรรมการท่องเที่ยว
2. การเข้าถึง ประกอบด้วย 1) ความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวบริเวณเขตบริการ 2) ความสะดวกในการเข้าถึงปากถ้ำ 3) ความเชื่อมโยงกับเส้นทางท่องเที่ยวหลัก
3. ความปลอดภัย ประกอบด้วย การเกิดเหตุอันตรายต่อนักท่องเที่ยวจากปัจจัยอื่น
4. ศักยภาพในการรองรับด้านการท่องเที่ยว ประกอบด้วย ความร่วมมือขององค์กรท้องถิ่น ภาคเอกชน และหน่วยงานรัฐในการพัฒนาการท่องเที่ยว

องค์ประกอบที่ 3 การบริหารจัดการ หมายถึง ความสามารถในการควบคุม ดูแล การดำเนินงาน การจัดการแหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยมีองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ 1) การจัดการท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความยั่งยืน ประกอบด้วย การจัดการด้าน การอนุรักษ์ แหล่งธรรมชาติการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม และการจัดการด้านการท่องเที่ยว 2) การจัดการด้านการให้ความรู้และการสร้างจิตสำนึก โดยพิจารณาจากการดำเนินงานขององค์กรที่ดูแล

รับผิดชอบพื้นที่ในการสร้างจิตสำนึกและการเรียนรู้ในเรื่องคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม แก่นักท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่ดูแลพื้นที่ ผู้ประกอบการและชุมชนท้องถิ่นที่อยู่โดยรอบแหล่งท่องเที่ยว 3) การจัดการด้านเศรษฐกิจและสังคม พิจารณาจากการมีส่วนร่วมของชุมชนในกิจกรรมการท่องเที่ยว โดยการเปิดโอกาสให้ประชาชนหรือชุมชนได้มีส่วนร่วมในการคิด การพิจารณาตัดสินใจ การดำเนินการและร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่างๆ ที่จะมีผลกระทบต่อประชาชนหรือชุมชนนั้นๆ รวมทั้งการกระจายรายได้หรือผลประโยชน์สู่ท้องถิ่น (ชัยพร ศิริไพบูลย์, 2541)

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

2.3.1 ความหมายการท่องเที่ยว

ด้อย ชุมสาย (2527) ได้กล่าวถึงความหมายของการท่องเที่ยวและการเดินทางไว้ในหนังสือ “ปฐมบทแห่งการท่องเที่ยว” ว่าการท่องเที่ยวนั้นเป็นเรื่องของการเดินทาง ถ้าไม่มีการเดินทางก็ไม่มี การท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2540) ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยวว่า หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวที่มีเงื่อนไขที่กำหนดไว้เป็นหลักสากล 3 ประการด้วยกัน คือ เป็นการเดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติของเราไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว เป็นการเดินทางที่ขึ้นอยู่กับความสมัครใจและเป็นการเดินทางด้วยวัตถุประสงค์ใดๆ ก็แล้วแต่ที่ไม่ใช่เพื่อการประกอบอาชีพหรือหารายได้

ทั้งนี้การท่องเที่ยวยังเป็นกิจกรรมการเดินทางจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง ซึ่งนับตั้งแต่จุดเริ่มต้นจนถึงปลายทางจะต้องประกอบด้วยปัจจัยหลักสามประการเป็นอย่างน้อย คือ การเดินทาง การพักค้างแรมและการกินอาหารนอกบ้าน (นิตา ชัชกุล, 2550)

อีกทั้งการท่องเที่ยวยังได้หมายความเฉพาะการเดินทางเพื่อพักผ่อนหรือความสนุกสนานเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการเดินทางเพื่อประชุมสัมมนา เพื่อการศึกษาแสวงหาความรู้ เพื่อการกีฬาหรือชมกีฬา เพื่อการติดต่อธุรกิจ ตลอดจนถึงการเยี่ยมญาติพี่น้อง (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2548)

การท่องเที่ยวเป็นผลรวมของกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวที่เกิดจากการผสมผสานในการให้บริการต่างๆ แก่นักท่องเที่ยว อันเกิดจากหน่วยงานของรัฐบาล เช่น ระบบคมนาคมขนส่ง การสื่อสาร ระบบความปลอดภัย ฯลฯ การบริการของภาคเอกชน เช่น การจัดที่พัก ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก การจ้ดนำเที่ยว หรือสิ่งอำนวยความสะดวกด้านต่างๆ (ชูสิทธิ์ ชูชาติ, 2543)

และนอกจากนี้แล้วการท่องเที่ยวยังเป็นเรื่องของการเดินทาง ถ้าไม่มีการเดินทางก็ไม่มี การท่องเที่ยว แต่ต้องเป็นการเดินทางที่เป็นการชั่วคราวด้วยความสมัครใจ มิใช่ถูกบังคับหรือเพื่อสินจ้าง

แต่ไม่ไปประกอบอาชีพหรือเพื่อวัตถุประสงค์อื่นๆ เช่น เพื่อพักผ่อนหย่อนใจ ความสนุกสนาน เพลิดเพลิน เยี่ยมญาติ การศึกษาความรู้ กีฬา ศาสนา เป็นต้น (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2548)

2.3.2 องค์ประกอบของการท่องเที่ยว

นักวิชาการได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของการท่องเที่ยวไว้หลายลักษณะโดยสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

แหล่งท่องเที่ยวจะเป็นผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวหลักที่รวมเอาสินค้าและบริการต่างๆ ที่หลากหลาย ส่งผลให้แหล่งท่องเที่ยวซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญอยู่ 3 องค์ประกอบหรือ 3 A's คือ สิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว (Attraction) เป็นสิ่งดึงดูดที่ทำให้นักท่องเที่ยวอยากเดินทางเข้าไปท่องเที่ยวแล้วเกิดความประทับใจในแหล่งท่องเที่ยวนั้นๆ ซึ่งเป็นสิ่งที่ให้เกิดความรู้หรือเกิดความเพลิดเพลินแก่นักท่องเที่ยวหรือผู้มาเยือนในแหล่งท่องเที่ยวนั้นๆ ซึ่งสิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวจะมีความแตกต่างกันไปออกไปขึ้นอยู่กับความต้องการและความสนใจของนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่มนั้นๆ สิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญคือ ทิวทัศน์หรือทัศนียภาพอันสวยงามตามธรรมชาติ เช่น ป่าไม้ ภูเขา แม่น้ำ น้ำตก สัตว์ป่า พืชพรรณ คุณค่าทางด้านวัฒนธรรม เช่น กำแพงเมือง ชุมชนโบราณ เป็นต้น วิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของคนในชุมชน เช่น ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมของคนในชุมชน ด้านสถานพักผ่อนหย่อนใจ เช่น สวนสนุก สวนสัตว์ สวนสาธารณะ องค์ประกอบที่สองคือ การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility) ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางเข้าไปถึงยังแหล่งท่องเที่ยวได้ โดยมีเส้นทางหรือเครือข่ายคมนาคมที่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างสะดวกรวดเร็วและปลอดภัย ซึ่งจำเป็นที่จะต้องพิจารณาว่าจะใช้บริการขนส่งประเภทใด จึงเหมาะสมหรือจะใช้บริการขนส่งหลายประการร่วมกันไปได้ เช่น การขนส่งทางรถยนต์ ทางเรือ ทางเครื่องบินหรือทางรถไฟ รวมถึงเส้นทางการขนส่งต่างๆ ไปที่จะเข้าถึงเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว โดยพิจารณาถึงสภาพการเดินทาง ความสะดวกสบาย ความรวดเร็ว ความปลอดภัย และความมีมาตรฐานในระดับสากลของเส้นทางที่จะเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว การคมนาคมขนส่งภายในแหล่งท่องเที่ยวโดยจะต้องมีการพิจารณาถึงจำนวนที่เพียงพอและมีคุณภาพและได้มาตรฐาน ตลอดจนความสะดวกสบาย รวดเร็วและความปลอดภัยของรถสาธารณะและรถนำเที่ยวที่จะให้บริการ ในเดินทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว โดยพิจารณาถึงยานพาหนะที่ใช้ในการเดินทางของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาพักผ่อนทั้งกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ ทั้งการเดินทางของนักท่องเที่ยวแบบส่วนตัวหรือแบบครอบครัว และปัญหาการจราจรที่อาจเกิดขึ้นในแหล่งท่องเที่ยวโดยพิจารณาถึงปัญหาการจราจรที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในแหล่งท่องเที่ยว และองค์ประกอบที่สามคือ สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว (Amenity) เป็นสิ่งอำนวยความสะดวกที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวนั้นอย่าง

ประทับใจเพื่อทำให้นักท่องเที่ยวอยากจะทำท่องเที่ยวและอยู่นานวันขึ้น และเพิ่มโอกาสให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวซ้ำอีกในอนาคต ซึ่งสิ่งอำนวยความสะดวกที่สำคัญในแหล่งท่องเที่ยว คือ สิ่งอำนวยความสะดวกด้านอาคารสถานที่และสิ่งปลูกสร้างในแหล่งท่องเที่ยวประกอบด้วย ที่จำหน่ายบัตรค่าเข้าชมภายในแหล่งท่องเที่ยว ศูนย์บริการข้อมูลข่าวสารของแหล่งท่องเที่ยว ห้องน้ำสาธารณะ ศาลาหรือซุ้มนั่งพักผ่อน ร้านค้าและร้านอาหาร เป็นต้น สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการบริการในแหล่งท่องเที่ยว ประกอบด้วย ซุ้มเข้า ป้ายสื่อความหมาย ลานในการทำกิจกรรมด้านการท่องเที่ยว ส่วนสิ่งอำนวยความสะดวกด้านความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว ประกอบด้วย ความปลอดภัยจากอาชญากรรมหรือโจรผู้ร้ายในแหล่งท่องเที่ยว ความปลอดภัยจากอุบัติเหตุในแหล่งท่องเที่ยว และสิ่งอำนวยความสะดวกด้านป้ายในแหล่งท่องเที่ยว เช่น ป้ายต้อนรับนักท่องเที่ยว (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2549)

นอกจากนี้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวที่ขาดไม่ได้คือ นักท่องเที่ยว ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดของการท่องเที่ยว เพราะถ้าไม่มีนักท่องเที่ยวก็ไม่มีการท่องเที่ยวเกิดขึ้น การเดินทางท่องเที่ยว คือ การเดินทางไปที่ถึงจุดหมายที่ตั้งไว้โดยวิธีการใดวิธีการหนึ่ง ซึ่งจะต้องสามารถสร้างความสะดวกสบายในการเดินทางทั้งสภาพของยานพาหนะที่ใช้เดินทางและระบบเส้นทาง ที่ใช้ในการเดินทางที่จะต้องมีความปลอดภัย รวมทั้งสามารถลดหรือประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทางในแต่ละครั้ง แรงจูงใจที่ก่อให้เกิดการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวจะเกิดขึ้นได้นั้นนักท่องเที่ยว จะต้องมึสิ่งดึงดูดใจหรือบันดาลใจให้เกิดการเดินทาง ซึ่งแรงจูงใจนี้ประกอบด้วย แรงจูงใจทางกาย แรงจูงใจทางสังคมและวัฒนธรรม และแรงจูงใจระหว่างบุคคล ทรัพยากรการท่องเที่ยวเป็นอีกปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งที่เกิดการท่องเที่ยว โดยเฉพาะทรัพยากรที่มีลักษณะแตกต่างกับสภาพแวดล้อมของตนเองที่มีอยู่ ความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะที่แตกต่างกัน จะเป็นแรงดึงดูดใจที่สำคัญอย่างยิ่งที่ทำให้เกิดการท่องเที่ยวขึ้นมา (ศรัญญา วรากุลวิทย์, 2546)

องค์ประกอบของการท่องเที่ยว เป็นกระบวนการหนึ่งทางสังคมและเศรษฐกิจที่มีองค์ประกอบดังนี้

1. แหล่งท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวเป็นทรัพยากรที่สำคัญ จัดเป็นอุปทานการท่องเที่ยว ได้จัดหมวดหมู่ของแหล่งท่องเที่ยวเป็น 4 ประเภท ดังนี้คือ (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2545)

1) แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม (Culture Attractions) เป็นแหล่งท่องเที่ยวซึ่งแสดงออกถึงประเพณีและวัฒนธรรมต่างๆของแต่ละพื้นที่ (Traditional Attractions)

2) แหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ (Scenic Attractions) ซึ่งแสดงถึงความงดงามในรูปแบบต่างๆของภูมิประเทศในแต่ละพื้นที่

3) แหล่งท่องเที่ยวประเภทที่ให้ความบันเทิง (Entertainment Attractions)

4) แหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ที่มีลักษณะเฉพาะตัว (Specific Attractions)

ในส่วนของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2545) ได้มีการจำแนกแหล่งท่องเที่ยวออกเป็น 3 ประเภท คือ 1) แหล่งท่องเที่ยวทางด้านธรรมชาติ 2) แหล่งท่องเที่ยวทางด้านประวัติศาสตร์ โบราณคดี และ 3) แหล่งท่องเที่ยวทางด้านศิลปวัฒนธรรม ส่วนแหล่งท่องเที่ยวที่ให้ความบันเทิงนั้น จัดเป็นส่วนหนึ่งในสถานบริการให้กับนักท่องเที่ยว

2. บริการการท่องเที่ยว บริการที่รับรองการท่องเที่ยวเป็นอุปทานประเภทหนึ่ง ซึ่งไม่ได้เป็นจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยว แต่เป็นบริการที่รองรับความสะดวกสบายหรือความบันเทิงให้แก่ นักท่องเที่ยว ซึ่งในบางโอกาสอาจจะเป็นตัวดึงดูดใจได้เช่นกัน การบริการการท่องเที่ยวที่สำคัญ ได้แก่ ที่พัก อาหาร แหล่งจำหน่ายสินค้าของที่ระลึก แหล่งบันเทิง แหล่งกิจกรรมและบริการอื่นๆ ทั้งนี้ รวมถึงโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นอื่นๆ ด้วย

3. ตลาดการท่องเที่ยวเป็น การตลาดการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นการแสดงออกของอุปสงค์ของการท่องเที่ยว ซึ่งมีความปรารถนาในการท่องเที่ยวจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง เพื่อเข้าร่วมในกิจกรรมการพักผ่อนหย่อนใจและเพื่อกิจกรรมอื่นๆ (ปกติตลาดการท่องเที่ยวจะเน้นที่นักท่องเที่ยว) ซึ่งในกระบวนการจัดการได้รวมถึงการส่งเสริมและพัฒนาการขาย และการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวด้วย

จากที่กล่าวข้างต้นนั้น องค์ประกอบหลักมีทั้งหมด 3 ด้าน ต่างมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน โดยที่ความสัมพันธ์ระหว่างระบบย่อยทั้ง 3 เกิดขึ้นเมื่อนักท่องเที่ยวได้ไปใช้ประโยชน์จากทรัพยากรท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการหรือวัตถุประสงค์อะไรก็ตามแล้วด้านด้านการท่องเที่ยว ซึ่งอาจเป็นการใช้ประโยชน์โดยตรงและจากการบริการที่เกี่ยวข้อง โดยปกติทรัพยากรการท่องเที่ยวที่ใช้ไม่มีวันหมด เพราะรูปแบบการใช้มักเป็นการสัมผัสแค่ภายนอก โดยไม่มีการเคลื่อนย้ายทรัพยากรใดๆ หรืออาจมีการชดเชยได้อยู่ตลอดเวลา อย่างไรก็ตามในการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นแต่ละครั้งนั้นการใช้ประโยชน์ของทรัพยากรมักมีการแปรรูปทรัพยากรและอาจไม่มีการคำนึงถึงการสูญเสียหรือผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับระบบย่อยต่างๆ ทั้ง 3 ระบบ รวมทั้งผลต่อสิ่งแวดล้อมอื่นๆ ในทางกลับกันสิ่งแวดล้อมที่เป็นระบบอื่น เช่น ระบบชุมชน ระบบอุตสาหกรรม ฯลฯ อาจมีผลกระทบมาสู่ระบบท่องเที่ยวด้วย

ดังนั้น การท่องเที่ยวที่ขาดระบบการบริหารจัดการที่ดี จะเป็นการท่องเที่ยวที่ไม่ประสบความสำเร็จได้เลย และการท่องเที่ยวยังมีสำคัญที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอีกหลายประการด้วยกัน อาทิ สภาพกายภาพ หรือระบบนิเวศ สิ่งแวดล้อม โครงสร้างพื้นฐาน เศรษฐกิจและการลงทุน สังคม และวัฒนธรรม องค์กรและกฎหมาย เป็นต้น

กุลวดี ละม้ายเงิน (2552) กล่าวว่า การท่องเที่ยวจะประสบความสำเร็จได้นั้น แหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ประการ หรือที่เรียกว่า 5As ได้แก่

1. ความดึงดูดใจ (Attraction) หมายถึง ทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวได้ หรือมีลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของแหล่งท่องเที่ยว และมีเสน่ห์

เฉพาะตัว เช่น ชายหาดขาว แนวปะการังที่มีสีสวยงาม รวมทั้งปลาชนิดต่างๆ ป่าที่มีพันธุ์ไม้นานาชาติ หรือ ความงามที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น ทะเลสาบ รีสอร์ทในหุบเขา เป็นต้น

2. ความสามารถในการเข้าถึง (Accessibility) หมายถึง ความสามารถที่จะดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวในการเดินทางมาเที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยว หากนักท่องเที่ยวสามารถเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างสะดวกและใกล้ชิด ถึงแม้แหล่งท่องเที่ยวมีความสวยงามแต่ขาดความสะดวกในการเข้าถึงนักท่องเที่ยวจะไม่เดินทางไปเที่ยวชม หน่วยงานที่รับผิดชอบแหล่งท่องเที่ยวจำเป็นต้องดำเนินการจัดสร้างการคมนาคมที่สะดวกสบาย

3. สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenity) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวไปยังสถานที่ใดสถานที่หนึ่ง สิ่งที่นักท่องเที่ยวต้องการได้รับคือ ความสะดวกสบายในการท่องเที่ยว มีการสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกโครงสร้างพื้นฐานขึ้นในแหล่งท่องเที่ยว เช่น ไฟฟ้า ประปา ถนน ระบบการสื่อสารต่างๆ

4. ที่พัก (Accommodation) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวนั้น สิ่งที่นักท่องเที่ยวมีความต้องการคือ ที่พักแรม เนื่องจากในการเดินทางไปท่องเที่ยวนั้นบางครั้งอาจมีการนอนพักค้างคืนภายในแหล่งท่องเที่ยว เพื่อการอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวควรมีการจัดบริการ ที่พักแรมภายในแหล่งท่องเที่ยวด้วย

5. กิจกรรม (Activity) หมายถึง กิจกรรมการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นภายในแหล่งท่องเที่ยว เช่น การเดินป่า การล่องแก่ง การพายเรือ กิจกรรมดำน้ำดูปะการัง หรือการจัดงานรื่นเริงต่างๆ ที่เป็นเอกลักษณ์ในแหล่งท่องเที่ยวนั้นๆ เป็นต้น

จากแนวคิดที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า องค์ประกอบการท่องเที่ยวต้องมีแหล่งท่องเที่ยวก่อน และจึงใช้กลยุทธ์ทางการตลาดท่องเที่ยวเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดนักท่องเที่ยวโดยแหล่งท่องเที่ยวต้องประกอบไปด้วย

1) ความสามารถในการดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ ความมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวของถ้ำเลเขากอบที่โดดเด่น ความสวยงามแปลกตาของแหล่งท่องเที่ยวโดยเฉพาะหินงอกหินย้อย ความเงียบสงบร่มรื่นของแหล่งท่องเที่ยวเมื่อเข้าไปสัมผัส และความเป็นธรรมชาติด้านระบบนิเวศของแหล่งท่องเที่ยว

2) ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ได้แก่ กิจกรรมพายเรือมีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ เส้นทางของกิจกรรมพายเรือมีความเหมาะสมไม่ใกล้และไกลจนเกินไป กิจกรรมพายเรือมีความตื่นเต้นและท้าทาย กิจกรรมพายเรือมีความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน มีกิจกรรมอื่นๆ ให้เลือกนอกจากกิจกรรมพายเรือ

3) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ มีป้ายประชาสัมพันธ์และขั้นตอนการติดต่อที่ชัดเจนและเข้าใจง่าย มีที่จอดรถสะดวกและเพียงพอสำหรับนักท่องเที่ยว การให้บริการข่าวสารและการประชาสัมพันธ์ภายในแหล่งท่องเที่ยวชัดเจนและเข้าใจง่าย มีสถานพยาบาลและเจ้าหน้าที่

ดูแลอำนวยความสะดวกภายในแหล่งท่องเที่ยวตลอดเวลา การให้บริการร้านอาหาร ร้านค้า มีให้เลือกหลากหลาย มีร้านจำหน่ายสินค้าและของที่ระลึก/ของฝากให้เลือกหลากหลาย มีจุดแจ้งเหตุด่วนเหตุร้ายภายในแหล่งท่องเที่ยว

4) ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ การคมนาคมขนส่งโดยสารไปยังแหล่งท่องเที่ยวสะดวกและปลอดภัย มีป้ายบอกเส้นทางในการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจนและเข้าใจง่าย ค่ารถโดยสารประจำทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวมีราคาที่เหมาะสมและยอมรับได้ สภาพถนนหนทางไม่เป็นหลุมเป็นบ่อการสัญจรไปยังแหล่งท่องเที่ยวสะดวก รวดเร็วและปลอดภัย

5) ด้านที่พัก ได้แก่ ที่พักมีความสะอาดและเป็นที่ยอมรับได้ ที่พักมีความปลอดภัย เช่น มีกล้องวงจรปิดติดตั้งอยู่และใช้งานได้ดี มีที่พักหลายระดับให้เลือกใช้บริการในบริเวณใกล้เคียงกับแหล่งท่องเที่ยว ระยะทางจากที่พักไปยังแหล่งท่องเที่ยวมีความเหมาะสมไม่ไกลจนเกินไป ราคาที่พักและการให้บริการมีความเหมาะสมสร้างความประทับใจได้

2.4 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

ความหมายของการพัฒนาแหล่งเที่ยวนั้นได้มีนักวิชาการทางด้านการท่องเที่ยวได้ให้ความหมายไว้หลากหลายดังต่อไปนี้

มนัส สุวรรณ (2545) กล่าวว่า การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้ประสบผลสำเร็จนั้นมีสิ่งสำคัญที่ต้องนำมาประเมินประกอบการตัดสินใจในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวได้แก่ ความต้องการของผู้ท่องเที่ยวมากขึ้น ความสามารถในการใช้บริการของผู้ท่องเที่ยว ความสะดวกในการเดินทางมาท่องเที่ยว การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวและความสามารถที่จะรับได้ของพื้นที่นั้นๆ ที่จะประกอบด้วยความสามารถที่จะรับได้เชิงกายภาพ ความสามารถที่จะรับได้เชิงสังคม และความสามารถที่จะรับได้เชิงนิเวศ

นิตา ชัชกุล (2550) กล่าวถึงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวไว้ว่า การที่เราจะสร้างหรือพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นพื้นที่ที่น่าดึงดูดใจให้สามารถกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญและสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้นั้นจะต้องคำนึงถึงจุดสำคัญในด้านของสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติทั้งในด้านกายภาพหรือภูมิภาค ตำแหน่งที่ตั้ง หรือชื่อเสียงของสถานที่ที่กระจายออกไปสู่โลกภายนอก

สรุปได้ว่า ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อให้ประสบผลสำเร็จนั้นจะต้องประกอบด้วยความสามารถในการใช้บริการของนักท่องเที่ยว ความสะดวกในการเดินทางเข้ามาใช้บริการท่องเที่ยว และการเข้าถึงง่ายของแหล่งท่องเที่ยวและความสามารถที่จะรับได้ของพื้นที่

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2548) ได้กล่าวไว้ว่า การวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวตามหลักทางวิชาการนั้น ไม่ใช่เพียงการพัฒนาทรัพยากรท่องเที่ยวที่เสื่อมโทรมให้ดีขึ้นเท่านั้น แต่ยังเป็นการพัฒนาทรัพยากรท่องเที่ยวที่มีสภาพดีอยู่แล้วให้ดีขึ้นกว่าเดิมอีกด้วย จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาทรัพยากรท่องเที่ยว ดังนี้

1. ชั้นของการจัดแบ่งเขตพื้นที่ใช้ประโยชน์ในทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม
2. ชั้นของการกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวในแต่ละเขตของทรัพยากรท่องเที่ยว
3. ชั้นของการส่งเสริมจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมเสริมในทรัพยากรท่องเที่ยว
4. ชั้นของการประเมินขีดความสามารถในการรองรับของนักท่องเที่ยวแต่ละเขตพื้นที่ของทรัพยากรท่องเที่ยว
5. ชั้นของการให้การศึกษาถึงผลกระทบของการพัฒนาการท่องเที่ยวต่อสิ่งแวดล้อมแก่หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนและผู้ประกอบการธุรกิจ รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน
6. ชั้นของการจัดให้มีข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวต้องการรู้
7. ชั้นของการจัดหางบประมาณในการพัฒนาทรัพยากรท่องเที่ยวให้เพียงพอการวางแผนเป็นลักษณะของการทำงานร่วมกันจากหลากหลายสาขาซึ่งเรียกว่า "สหสาขาวิชา" ทั้งนี้การวางแผนเป็นเรื่องที่เราต้องการรู้ "อนาคต" จะเกิดขึ้นเพื่อสร้างสภาวะแวดล้อมให้มีความเหมาะสม สามารถรับมือกับผลที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

จากแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว จะเห็นได้ว่าการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวขึ้น ไม่ใช่เฉพาะแหล่งท่องเที่ยวที่เสื่อมโทรมให้ดีขึ้นแต่จำเป็นต้องพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอื่นให้ดีขึ้นตามไปด้วย ประกอบกับการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวขึ้นต้องให้สอดคล้องและมีความเหมาะสมกับพื้นที่เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวอีกด้วย

2.5 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว

การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว หมายถึง การสร้างความสมดุลระหว่างการใช้ประโยชน์ทางธุรกิจ ในการจัดสร้างพัฒนาและปรับปรุงกับการอนุรักษ์ทรัพยากรของแหล่งท่องเที่ยว การมีระบบการบริหารจัดการที่ดี ประกอบด้วย แผนงาน แผนการเงิน และแผนบุคลากรเพื่อใช้เป็นกลไกในการพัฒนาคุณภาพของสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว รวมทั้งแผนการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว การพัฒนาบุคลากร การรักษาความปลอดภัยหรือการบริหารจัดการนักท่องเที่ยวหรือมาตรการควบคุมทั้งทางตรงหรือทางอ้อม เป็นปัจจัยสำคัญที่จะสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ในระยะยาวต่อไป (กรมการท่องเที่ยว, 2557)

2.5.1 ความสำคัญของการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว

การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญในการสร้างมูลค่าเพิ่มด้านการท่องเที่ยว และอำนวยความสะดวกมาสู่ประเทศชาติเป็นอย่างมากโดยจำแนกได้เป็น 3 ด้านหลักๆ ได้แก่

1. ด้านเศรษฐกิจ ประเทศไทยสามารถสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวคิดเป็นร้อยละของรายได้ประชาชาติ (GDP) และเนื่องจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวต้องใช้ง่ำลังคน ทำให้เกิดการสร้างงานสร้างอาชีพในภาคบริการจำนวนมาก เกิดการกระจายรายได้ให้กับประชาชน ในพื้นที่ได้
2. ด้านสังคม การท่องเที่ยวช่วยสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างนักท่องเที่ยวและคนในท้องถิ่นจากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประเพณีวัฒนธรรมอันดีงามต่อกัน อีกทั้งยังช่วย กระตุ้นการนำเอา ประเพณี วัฒนธรรมประจำท้องถิ่นมาเผยแพร่ ทำให้เกิดความภาคภูมิใจ ห่วงแหนในมรดกและศิลปวัฒนธรรมของตน ตลอดจนรักษา สิ่งแวดล้อมและช่วยอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยวให้คงอยู่ตลอดไป
3. ด้านการเมือง การท่องเที่ยวเป็นการส่งเสริมด้านการพักผ่อนหย่อนใจ ซึ่งเมื่อได้มาเยือนและเกิดความประทับใจ จะช่วยสร้างมิตรและความสัมพันธ์อันดีต่อกันได้โดยง่าย รวมทั้งการท่องเที่ยวยังสามารถสร้างภาพพจน์ที่ดีให้แก่ชาวต่างประเทศส่งเสริมให้นานาประเทศรู้จักแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทยมากยิ่งขึ้น

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว คือ การบริหารจัดการและการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวไปสู่ความยั่งยืน จะต้องคำนึงถึง สิ่งแวดล้อม สังคม ศิลปะและวัฒนธรรมโดยอาศัยความร่วมมือกันของชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจากหลายภาคส่วนทำให้เกิดความภาคภูมิใจ ช่วยกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ช่วยสร้างภาพพจน์ที่ดีให้แก่ชาวต่างประเทศให้รู้จักประเทศไทยมากยิ่งขึ้น

2.6 แนวคิดและทฤษฎีด้านประชากรศาสตร์

ยุบล เบญจรงค์กิจ (2542) ได้กล่าวถึงแนวความคิดด้านประชากรนี้ เป็นทฤษฎีที่ใช้หลักการของความเป็นเหตุเป็นผลกัน กล่าวได้คือ พฤติกรรมต่างๆ ของมนุษย์ที่เกิดขึ้นนั้นเป็นผลมาจากสิ่งแวดล้อมภายนอกและสิ่งแวดล้อมภายใน เข้ามากระตุ้นเป็นความเชื่อที่ว่าคนที่มีคุณสมบัติทางประชากรที่แตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมที่แตกต่างกันไปด้วย ซึ่งแนวความคิดนี้ตรงกับทฤษฎีกลุ่มสังคม (Social Categories Theory) ของ Defleur and Bcll-Rokeach (1996) ที่อธิบายว่าพฤติกรรมของบุคคลเกี่ยวข้องกับลักษณะต่างๆ ของแต่ละบุคคลหรือลักษณะทางประชากรศาสตร์ซึ่งลักษณะของกลุ่มประชากรเหล่านี้สามารถอธิบายออกมาเป็นกลุ่มๆ ได้ คือบุคคลที่มีพฤติกรรมคล้ายคลึงกันมักจะอยู่ในกลุ่มเดียวกันเสมอ

ดังนั้น บุคคลที่อยู่ในลำดับชั้นทางสังคมเดียวกันจะเลือกรับ และตอบสนองต่อสิ่งที่เข้ามากระตุ้นในแบบเดียวกัน และทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual differences theory) ซึ่งทฤษฎีนี้ได้รับการพัฒนาจากแนวความคิดเรื่องสิ่งเร้าและการตอบสนอง (Stimulus-Response) หรือทฤษฎี เอส-อาร์ (S-R Theory) ในสมัยก่อนและได้นำมาประยุกต์ใช้อธิบายเกี่ยวกับการสื่อสารว่า ผู้รับสารที่มีคุณลักษณะที่แตกต่างกัน จะมีความสนใจต่อข่าวสารที่แตกต่างกันออกไปด้วย

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2541) ได้กล่าวไว้ว่าในการแบ่งส่วนตลาดการท่องเที่ยวตามตัวแปรด้านประชากรศาสตร์ นั้น ประกอบด้วย เพศ อายุ รายได้ สถานภาพ ครอบครัว จำนวนสมาชิกในครอบครัว ระดับการศึกษา และอาชีพ ซึ่งลักษณะทางประชากรศาสตร์เป็นลักษณะที่สำคัญและสถิติที่วัดได้ของประชากร ช่วยในการกำหนดและเลือกตลาดเป้าหมาย ในขณะที่ลักษณะด้านจิตวิทยาและสังคม วัฒนธรรม ช่วยอธิบายถึงความคิดและความรู้สึกของกลุ่มเป้าหมายนั้นๆ ข้อมูลด้านประชากรจะสามารถเข้าถึงและมีประสิทธิผลต่อการกำหนดตลาดกลุ่มเป้าหมาย และคนที่มีลักษณะประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันจะมีลักษณะทางจิตวิทยา ดังนี้

1. เพศ ความแตกต่างทางเพศ ทำให้บุคคลมีพฤติกรรมของการติดต่อสื่อสารต่างกัน คือ เพศหญิงมีแนวโน้มมีความต้องการที่จะส่งและรับข่าวสารมากกว่าเพศชาย ในขณะที่เพศชายไม่ได้มีความต้องการที่จะส่งและรับข่าวสารเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่มีความต้องการที่จะสร้างความสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้นจากการรับและส่งข่าวสารนั้นด้วย นอกจากนี้เพศหญิงและเพศชายยังมีผลถึงมีความแตกต่างกัน อย่างมากในเรื่องของความรู้สึกนึกคิด ค่านิยมทัศนคติ และ การแสดงออกทางความคิดเห็นต่างๆ ทั้งนี้เพราะสังคมและวัฒนธรรมจะเป็นตัวกำหนดบทบาทและกิจกรรมของคนสองเพศไว้ต่างกัน

2. อายุ เป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญที่ทำให้คนมีความแตกต่างกันในเรื่องของความแตกต่างของความคิด และพฤติกรรม และทัศนคติ คนอายุน้อยมักจะมีความคิดเสรีนิยม ยึดถืออุดมการณ์เป็นหลัก และมองโลกในแง่ดีมากกว่าคนที่อายุมาก ในขณะที่วัยที่คนอายุมากมักจะมีความคิดที่อนุรักษนิยม ยึดถือ การปฏิบัติตนแบบประมัตระวัง มองโลกในแง่ร้ายมากกว่าคนที่มีอายุน้อย เนื่องมาจากประสบการณ์ชีวิตผ่านมามากแตกต่างกัน ลักษณะการใช้สื่อในการสื่อสารก็ต่างกัน คนที่มีอายุมากมักจะใช้สื่อเพื่อแสวงหาข่าวสารมากกว่าเรื่องความบันเทิง

3. การศึกษา เป็นปัจจัยที่ทำให้คนมีค่านิยม ทัศนคติ ความคิด และพฤติกรรมที่แสดงออกแตกต่างกัน คนที่มีการศึกษาสูงจะได้เปรียบอย่างมากในการเป็นผู้รับสารที่ดีกว่า เพราะเป็นผู้มีความรู้ที่กว้างขวางและมีความเข้าใจข้อมูลข่าวสารได้ดีกว่า แต่จะเป็นคนที่ไม่เชื่ออะไรง่ายๆ ถ้าไม่มีหลักฐานหรือข้อมูลและเหตุผลอย่างเพียงพอ ในขณะที่คนมีการศึกษาน้อยมักจะใช้สื่อประเภทวิทยุ โทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ หากผู้มีการศึกษาสูงมีเวลาว่างพอก็จะใช้สื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ และภาพยนตร์ แต่หากมีเวลาจำกัดก็มักจะแสวงหาข่าวสารจากสื่อสิ่งพิมพ์ หรืออินเทอร์เน็ตมากกว่าประเภทอื่นๆ

4. สถานะทางด้านสังคมและเศรษฐกิจ หมายถึง อาชีพ รายได้ และสถานภาพทางสังคมของแต่ละบุคคล มีอิทธิพลและสำคัญต่อปฏิกริยาของผู้รับสารที่มีต่อผู้ส่งสาร เพราะแต่ละคนมีวัฒนธรรม ประสบการณ์ ทัศนคติ ค่านิยม แนวคิด และเป้าหมายที่แตกต่างกัน

5. สถานภาพสมรส หมายถึง การอยู่กันแบบครอบครัวหรือการครองเรือน ซึ่งอาจแบ่งออกได้เป็น คนโสด สมรส หม้าย หย่า หรือแยกกันอยู่ ลักษณะความแตกต่างด้านขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม หรือความเชื่อถือทางด้านศาสนา ย่อมมีอิทธิพลต่อสถานภาพการสมรส

สรุปได้ว่า ปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ เป็นสิ่งที่ทำให้ความต้องการของผู้บริโภคมีความแตกต่างกัน ส่งผลต่อลักษณะทางพฤติกรรมของผู้บริโภคแตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิดนี้มาใช้ประกอบเพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษากรณีศึกษา เนื่องจากปัจจัยแต่ละปัจจัยของบุคคลหนึ่งที่แตกต่างกันตามลักษณะทางด้านประชากรศาสตร์ ถือเป็นพื้นฐานและเป็นสิ่งสำคัญในการกำหนดพฤติกรรมทางทองเทียวนักทองเทียวนที่แตกต่างกันได้ ซึ่งสิ่งแวดล้อมทางประชากรศาสตร์นั้นประกอบไปด้วย การเพิ่มขึ้นและการลดลงของจำนวนประชากร โครงสร้างอายุของประชากรลักษณะของครอบครัว ระดับการศึกษา รายได้ การย้ายถิ่นฐาน เชื้อชาติ ศาสนาและวัฒนธรรม

2.7 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์และความต้องการทางการ

ท่องเที่ยว

2.7.1 ความต้องการของมนุษย์

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์จะเกี่ยวข้องกับความต้องการความจำเป็นและการจูงใจของมนุษย์ ทฤษฎีลำดับชั้นความต้องการของมนุษย์ (Hierarchy of Needs Theory) ของนักจิตวิทยา Abraham Maslow ที่คิดค้นขึ้นในปี ค.ศ.1943 เป็นทฤษฎีที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางและนำไปประยุกต์ใช้ ทฤษฎีของมาสโลว์มีสมมติฐาน ดังนี้

1. มนุษย์มีความต้องการและความต้องการนี้จะมีอยู่ตลอดเวลา และไม่มีที่สิ้นสุด
2. ความต้องการของมนุษย์นั้นสามารถเรียงลำดับตามความสำคัญตั้งแต่ระดับต่ำสุด คือ ความต้องการขั้นพื้นฐาน สูงขึ้นไปจนระดับขั้นสูงสุด
3. ความต้องการที่ได้รับมีการตอบสนองแล้ว จะไม่เป็นสิ่งที่จูงใจพฤติกรรมของมนุษย์ต่อไป มนุษย์จะมีความต้องการในระดับสูงขึ้นซึ่งจะกลายเป็นสิ่งจูงใจแทน
4. ความต้องการของมนุษย์จะสลับซับซ้อนมนุษย์มีความต้องการหลายอย่างพร้อมกันได้ ความต้องการอย่างหนึ่งอาจยังไม่ทันหมดไป ความต้องการอย่างอื่นจะเกิดขึ้นได้

ลำดับชั้นความต้องการของมนุษย์ ประกอบด้วยความต้องการ 5 ประเภท ดังนี้

1. ความต้องการของมนุษย์ทางกาย (Physiological Needs) ได้แก่ ความต้องการพื้นฐานของมนุษย์เพื่อการดำรงชีวิต เช่น อาหาร น้ำ ที่อยู่อาศัย อากาศ การพักผ่อน เป็นต้น ซึ่งเป็นความต้องการระดับต่ำที่สุด
2. ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (Safety and Security Needs) ได้แก่ ความต้องการความปลอดภัยจากอันตราย เช่น ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ความมั่นคงในงาน ตลอดจนความปลอดภัยจากความวิตกกังวลที่อาจขึ้นได้จากการทำงาน
3. ความต้องการทางสังคม (Social or belongingness Needs) ได้แก่ ความต้องการอยู่ในสังคม หรือความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน
4. ความต้องการเกียรติยศชื่อเสียง (Esteem Needs) ประกอบด้วยความต้องการที่ตอบสนองความรู้สึกในคุณค่าของตนเอง ความต้องการให้ผู้อื่นยอมรับนับถือ และความต้องการได้รับการยกย่องสรรเสริญ มีชื่อเสียงเกียรติยศ โดยการสร้างผลสำเร็จของงานให้เกิดคุณค่าและชื่อเสียง บุคลากรที่มีความต้องการเกียรติยศชื่อเสียงต้องการให้ผู้อื่นยอมรับในผลงาน

5. ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Self-Actualization Needs) ได้แก่ ความต้องการใช้ความพยายาม ทักษะ และศักยภาพสูงสุดที่มีอยู่ในตนเองให้เกิดผลสำเร็จตามที่นึกคิดหรือเป็นดั่งที่คาดหวัง ความต้องการความสำเร็จในชีวิตเป็นความต้องการสูงสุดที่มนุษย์คาดหวัง และอาจเป็นไปได้ยาก และหากบุคคลใดบรรลุความต้องการขั้นนี้ จะได้รับการยกย่องว่าเป็นบุคคลพิเศษ (ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์, 2555)

2.7.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการของมนุษย์

มนุษย์มีความต้องการหลายด้านที่แตกต่างกันดังกล่าวมาแล้ว มนุษย์ในประเทศหรือพื้นที่ต่างๆ จะมีความต้องการที่แตกต่างกันไปเริ่มตั้งแต่ความต้องการพื้นฐานจนถึงความต้องการในระดับสูงขึ้นไป ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อความต้องการของมนุษย์ที่เป็นสาเหตุให้เกิดความต้องการที่แตกต่างกันแบ่งออกได้เป็น 2 ปัจจัยหลักที่สำคัญ คือ ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ และปัจจัยด้านจิตวิทยา (Holloway, J. C. Robinson, & Chris, 1995)

1. ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ (Demographic variable) ประกอบด้วยข้อมูลสถิติเกี่ยวกับด้านประชากรศาสตร์ เช่น จำนวนประชากรสามารถแยกตามลักษณะของประชากรศาสตร์ได้เป็นเพศ อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา รายได้ เป็นต้น นักการตลาดไม่เพียงแต่สนใจในข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ในปัจจุบัน แต่ควรให้ความสนใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงหรือแนวโน้มของประชากรในโลกอีกด้วย เช่น หากประชากรที่มีอายุน้อยของโลกมีจำนวนน้อยลง และในขณะเดียวกันประชากรสูงอายุมีจำนวนมากขึ้น ก็จะส่งผลกระทบต่อการจัดนำเที่ยวของกลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุและกลุ่มนักท่องเที่ยวอายุน้อยด้วย

2. ปัจจัยด้านจิตวิทยา (Psychological variable) การศึกษาข้อมูลของการเปลี่ยนแปลงของประชากรไม่สามารถอธิบายถึงความต้องการ ความชอบและความพึงพอใจในสินค้าและบริการของมนุษย์ได้ ปัจจัยด้านจิตวิทยาหรือการศึกษาความต้องการภายในที่เป็นแรงจูงใจในการซื้อสินค้าและบริการจึงมีความสำคัญเช่นกัน ซึ่งประชากรในแต่ละภูมิภาคหรือแต่ละประเทศจะมีวัฒนธรรมและค่านิยมที่แตกต่างกันส่งผลให้มีความชอบในการประกอบกิจกรรมในชีวิตประจำวันที่แตกต่างกัน เช่น การรับประทานอาหาร การแต่งกาย งานอดิเรก เป็นต้น นอกจากนี้ความต้องการภายในยังส่งผลต่อการประกอบกิจกรรมขณะเดินทางท่องเที่ยว เช่น ชาวเยอรมันชอบความสวยงาม ชอบศิลปะ และธรรมชาติ และมีความชอบที่พักผ่อนแบบครอบครัวที่สะอาดและเรียบง่าย และมีอาหารและเครื่องดื่มไว้คอยบริการ เป็นต้น

2.7.3 ความต้องการทางการท่องเที่ยว

การศึกษาความต้องการทางการท่องเที่ยวจะใช้เป็นกรอบพื้นฐานในวิเคราะห์ตลาดการท่องเที่ยว Pearce (1992 อ้างใน Goeldner & Ritchie, 2003) ได้นำทฤษฎีของมาสโลว์มาใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษาความต้องการทางการท่องเที่ยวและสรุปว่าความต้องการท่องเที่ยวของมนุษย์เป็นลำดับขั้น โดยเริ่มตั้งแต่ความต้องการขั้นต่ำไปถึงความต้องการขั้นสูง ดังนี้

1. ความต้องการทางกายที่ต้องการผ่อนคลายด้วยการพักผ่อน หรือหลีกเลี่ยงความจำเจ และแสวงหาความตื่นเต้นเร้าใจในชีวิต
2. ความต้องการความปลอดภัยในขณะที่เดินทางท่องเที่ยว
3. ความต้องการทางสังคม โดยการปฏิสัมพันธ์หรือพบปะเพื่อนใหม่ในขณะที่เดินทางท่องเที่ยว
4. ความต้องการการพัฒนาคุณค่าของตนเองด้วยการเรียนรู้วัฒนธรรม ประเพณีของประเทศหรือท้องถิ่นต่างๆ
5. ความต้องการความสำเร็จในชีวิต ด้วยการเสริมสร้างประสบการณ์จากการเดินทางเพื่อการท่องเที่ยว

นักการตลาดที่ศึกษาความต้องการทางการท่องเที่ยวและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการจะสามารถพัฒนาและออกแบบสินค้าและบริการให้สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ นอกจากนี้ นักท่องเที่ยวจะมีความต้องการหลายด้านในขณะเดียวกัน นักการตลาดที่สามารถออกแบบสินค้าและบริการที่สามารถตอบสนองความต้องการหลายด้านพร้อมๆ กันในส่วแบ่งตลาดเดียวกันย่อมจะประสบความสำเร็จในการขายสินค้าและบริการ ดังที่ Pearce (1992) กล่าวว่า “ไม่ใช่เพียงคุณลักษณะสำคัญและแหล่งท่องเที่ยวของเมืองจุดหมายปลายทางที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยว แต่เป็นความสามารถของเมืองปลายทางในการตอบสนองความต้องการทางกายภาพของนักท่องเที่ยวได้”

2.8 แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว

2.8.1 การประเมินศักยภาพด้านการท่องเที่ยว

ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว คือ การมีความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวที่เอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนา การปรับปรุงหรือทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง รวมถึงความน่าสนใจของแหล่งท่องเที่ยวนั้นว่ามีเพียงพอที่จะสามารถสร้างความดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้ตัดสินใจเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวนั้นหรือไม่ วิวัฒน์ชัย บุญภักดิ์ (2550) ได้กล่าวถึงหลักเกณฑ์ในการพิจารณาและ การกำหนดศักยภาพหรือความสำคัญของแหล่ง ท่องเที่ยว ดังนี้

1) คุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ ความสวยงาม ลักษณะเด่นในตัวเอง ความเก่าแก่ทางด้านประวัติศาสตร์ ความสำคัญทางลัทธิและศาสนา บรรยากาศ สภาพภูมิทัศน์ทางธรรมชาติและวิถีชีวิตชุมชน

2) ความสะดวกในการเข้าถึง ได้แก่ สภาพของเส้นทางท่องเที่ยว ลักษณะการเดินทาง ระยะเวลามาจากตัวเมืองไปยังแหล่งท่องเที่ยว

3) สิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ ที่พักแรม ร้านอาหาร เครื่องดื่ม สถานบริการต่างๆ ระบบไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ และการรักษาความปลอดภัย

4) สภาพแวดล้อม ได้แก่ สภาพทางกายภาพ สภาพอากาศ ระบบนิเวศ และสภาพอื่นๆ ของแหล่งท่องเที่ยว

5) ข้อจำกัดในการรองรับนักท่องเที่ยว ได้แก่ ข้อจำกัดด้านพื้นที่ ข้อจำกัดทางด้านบริการ สาธารณูปโภค ปัญหาความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว

6) ความมีชื่อเสียงในปัจจุบัน ได้แก่ ความเป็นที่รู้จักของแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว และจำนวนนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว

นอกจากนี้ วิชา ศรีระทุ (2551) ได้กล่าวถึงเกณฑ์ในการพิจารณาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวที่ครอบคลุม องค์ประกอบ 4 ด้าน ดังนี้

1) ด้านพื้นที่ คือ การดึงดูดนักท่องเที่ยวด้วยทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มีลักษณะเฉพาะหรือมีความเป็นเอกลักษณ์ ประวัติศาสตร์ โบราณสถาน วัตถุประสงค์ที่มีความเกี่ยวข้องกับระบบนิเวศ วัฒนธรรมประเพณีในท้องถิ่น รวมทั้งต้องมีปัจจัยอื่นที่ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่ ได้แก่ ลักษณะภูมิทัศน์ ความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น

2) ด้านการจัดการ คือ ความปลอดภัยในการท่องเที่ยวในพื้นที่ การจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ และการจัดการควบคุมจำนวนนักท่องเที่ยวไม่ให้เกินขีดความสามารถในการรองรับ

3) ด้านกิจกรรมและกระบวนการ คือ ที่มีการพิจารณาถึงความหลากหลายของการท่องเที่ยว การสร้างจิตสำนึกและการให้การศึกษาด้าน สิ่งแวดล้อม

4) ด้านการมีส่วนร่วม คือ การพิจารณาว่าองค์กรท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการควบคุมดูแล แหล่งท่องเที่ยวในรูปแบบใดบ้าง และประชาชนในท้องถิ่นมีความพอใจหรือสนใจที่จะให้แหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่นของตนได้รับการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวหรือไม่

ดังนั้น ในการศึกษาศักยภาพด้านการท่องเที่ยว เกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณา 8 ด้าน ได้แก่ คุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว ความสะดวกในการเข้าถึง สิ่งอำนวยความสะดวก ข้อจำกัดในการรองรับนักท่องเที่ยว สภาพแวดล้อม ความมีชื่อเสียง กิจกรรมท่องเที่ยว และการมีส่วนร่วมของชุมชน

2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พรศิริ บินนาราวี (2556) ศึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังและการรับรู้ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความคาดหวังและการรับรู้ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยเปรียบเทียบระหว่างความคาดหวังและการรับรู้ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เคยเดินทางมาท่องเที่ยวที่อำเภอปายมาก่อน คิดเป็นร้อยละ 34 ไม่เคยเดินทางมาท่องเที่ยวอำเภอปาย ร้อยละ 66 เป็นเพศชาย ร้อยละ 36.5 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 63.5 โดยมีอายุ 21-30 ปี มากที่สุด ร้อยละ 52.3 รองลงมาคือ อายุ 31-40 ปี และอายุมากกว่า 51 ปี ร้อยละ 3.0 สถานภาพโสด ร้อยละ 71.0 รองลงมาสถานภาพสมรสแล้ว ร้อยละ 26.3 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 70.3 ต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 16.8 เป็นผู้ประกอบอาชีพผู้ใช้ทักษะแรงงานร้อยละ 39.3 ไม่ได้ประกอบอาชีพ ร้อยละ 31.8 มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาท ร้อยละ 39.3 รายได้ 15,001-30,000 ร้อยละ 33.7 และส่วนความคาดหวังที่มีต่อการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า ค่าเฉลี่ยความคาดหวังอยู่ในระดับมาก โดยค่าเฉลี่ยความคาดหวังในด้านภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยวมีค่ามากที่สุด รองลงมาคือ ด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น ส่วนการรับรู้จริงต่อการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอนภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีการรับรู้จริงต่อด้านสิ่งอำนวยความสะดวกมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว และเมื่อเปรียบเทียบความคาดหวังการท่องเที่ยวกับการรับรู้จริงต่อการท่องเที่ยวในอำเภอปาย มีผลต่างที่มีแนวโน้มไปสู่ความไม่พึงพอใจ โดยเฉพาะความไม่พึงพอใจในการบริการอื่นๆ มากที่สุด รองลงมาคือ ด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น

จิระพงศ์ ป้อมน้อย (2555) ศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มีผลต่อการพัฒนาการด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ : ในกรณีศึกษา ตลาดน้ำคลองลัดมะยม เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของตลาดน้ำคลองลัดมะยม และเพื่อเปรียบเทียบลักษณะทางประชากรศาสตร์และพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวกับระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของตลาดน้ำคลองลัดมะยม การศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาวิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่างคือกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยว ณ ตลาดน้ำคลองลัดมะยม เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแตกต่างโดยใช้ค่าที่ได้จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และเปรียบเทียบเชิงซ้อน

(Multiple Comparison) โดยใช้วิธีในการทดสอบแบบ Least Significant Difference (LSD) ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1. จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีระดับอายุระหว่าง 20-39 ปี ระดับการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว/เกษตรกร มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 10,001-20,000 บาท และมีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานครจำนวน 235 คน คิดเป็นร้อยละ 58.75

2. พฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้ ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์หลักในการท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ โดยที่จะเดินทางมาท่องเที่ยวกับครอบครัวส่วนมากเคยมาเที่ยว ณ ตลาดน้ำคลองลัดมะยมนี้ 2-3 ครั้ง ส่วนใหญ่ขึ้นนั้นชอบบริเวณ “ตลาดน้ำ” มากที่สุดและรู้จักตลาดน้ำคลองลัดมะยมแห่งนี้จากการที่ผู้อื่นแนะนำมาอีกทอดหนึ่ง

3. ระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.21 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.568 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีระดับความพึงพอใจสูงสุดคือ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และการบริการนักท่องเที่ยว โดยมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ย 3.28 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.620 รองลงมาคือ ด้านกิจกรรม และกระบวนการให้การศึกษา โดยมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ย 3.24 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.579 รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการรักษาสีงแวดล้อม โดยมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ย 3.19 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.606 และด้านความปลอดภัยของแหล่งท่องเที่ยว โดยมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ย 3.15 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.632 เป็นลำดับสุดท้าย

4. ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีเพศ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีระดับความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีระดับอายุ ระดับการศึกษา อาชีพและภูมิลำเนา ที่แตกต่างกัน มีระดับความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

5. พฤติกรรมของกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีลักษณะการเดินทางท่องเที่ยว ความถี่ในท่องเที่ยว และบริเวณที่ขึ้นชอบที่แตกต่างกัน มีระดับความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีวัตถุประสงค์หลักในการท่องเที่ยว และแหล่งที่รู้จักตลาดน้ำคลองลัดมะยมที่แตกต่างกัน มีระดับความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

กนกวรรณ ดุงศรีแก้ว (2549) ศึกษาเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืน ศึกษาเฉพาะกรณีศึกษา: บ้านวังน้ำมอก อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และศึกษารูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของบ้านวังน้ำมอก จังหวัดหนองคาย โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นกับกลุ่มนักท่องเที่ยว และแบบสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มตัวอย่างผู้เกี่ยวข้องในชุมชนเป็นเครื่องมือสำหรับการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลโดยคำร้อยละ และการวิเคราะห์เนื้อหาในลักษณะพรรณนา ผลการศึกษาพบว่า

1. ข้อมูลทั่วไปและความคิดเห็นของกลุ่มนักท่องเที่ยว ซึ่งนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ส่วนมากจะมีช่วงอายุอยู่ระหว่าง 16-25 ปี ซึ่งจบการศึกษาระดับปริญญาตรี และนักท่องเที่ยวมาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นส่วนใหญ่ เดินทางมาเพื่อการพักผ่อนและเดินทางมา โดยส่วนมากทางโดยรถยนต์ส่วนตัว มาเพื่อพักผ่อนกับกลุ่มเพื่อนหรือผู้ร่วมงาน ซึ่งส่วนมากจะทราบจากเพื่อนหรือคนรู้จักและจำนวนครั้งของนักท่องเที่ยวที่เคยมาพักผ่อนที่บ้านวังน้ำมอกส่วนมากเคยมาแล้ว 2-3 ครั้ง ระยะเวลาที่อยู่โฮมสเตย์ในบ้านวังน้ำมอก 2-3 วัน ด้านค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวโดยเฉลี่ยต่อคนนั้น จะอยู่ในระดับมากกว่า 1,000 บาท และจำนวนนักท่องเที่ยวส่วนมากต้องการที่จะกลับมาพักผ่อน และท่องเที่ยวอีกนักท่องเที่ยวมีข้อเสนอแนะต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ คือ อยากจะให้มีการบริการทางด้านนวดแผนโบราณ นวดสปา ปั่นจักรยาน และควรมีป้ายบอกเส้นทางให้ชัดเจน และป้ายความรู้ทางด้านแหล่งที่มาของสถานที่ท่องเที่ยวแต่ละแห่งด้วย

2. รูปแบบของการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ พบว่า เกิดการรวมกลุ่มโฮมสเตย์ โดยอาศัยทุนทางสังคมที่เป็นจุดขาย อันได้แก่ ทรัพยากรทางธรรมชาติที่มีอยู่ในชุมชน โดยให้นักท่องเที่ยวได้เข้าพักอาศัยและเก็บค่าที่พักและค่าตอบแทนตามความเหมาะสม เพื่อให้กลุ่มตั้งอยู่ได้อย่างยั่งยืนชุมชนมีส่วนร่วมต่อกระบวนการตั้งแต่การรับรอง การลงทะเบียน การบายศรีสู่ขวัญต้อนรับ การร่วมกิจกรรมท่องเที่ยวตามที่กำหนดไว้ ส่งผลให้ชุมชนเกิดมีรายได้ มีงานทำ มีอาชีพ และตระหนักเห็นความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติ เกิดความรู้สึกหวงแหนและต้องการอนุรักษ์ไว้ ชุมชนมีอาชีพ รายได้ และเกิดความเข้มแข็ง สำหรับแนวทางการพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ควรดำเนินการใน 3 ด้าน คือ ด้านที่พักอาศัย ควรมีการปรับปรุงห้องสุขา และจัดหาที่ทิ้งขยะ ให้ดีขึ้น ด้านสถานที่ท่องเที่ยวและบริการ ควรจัดทำป้ายบอกทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวที่ต่าง ๆ ให้มีความชัดเจน และควรเน้นการเพิ่มบริการด้านการนวดแผนโบราณ นวดสปา และด้านบุคลากร ควรมีการจัดอบรมหรือประชุมให้ความรู้เรื่องการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ การจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์อย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง และเกิดความยั่งยืน นอกจากนั้น ควรสนับสนุนและส่งเสริมให้กับกลุ่มเด็กและเยาวชนในท้องถิ่น ให้เข้ามามีส่วนร่วมกับชุมชนกับการจัดการท่องเที่ยวดังกล่าว เพราะเด็กจะได้สืบทอดการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์นี้ต่อไป

ศุภรดา มาจันทร์ (2558) ศึกษาเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสีเขียวบ่อน้ำพุร้อนแม่กาษา อำเภอแม่สวด จังหวัดตาก กรณีศึกษาการจัดการบ่อน้ำพุร้อนแม่กาษา มีวัตถุประสงค์เพื่อเพื่อสำรวจสภาพพื้นที่ตามองค์ประกอบและคุณลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวสีเขียวบ่อน้ำพุร้อนแม่กาษา อำเภอแม่สวด จังหวัดตาก ศึกษาศักยภาพการจัดการของบ่อน้ำพุร้อนแม่กาษา และเพื่อสร้างแนวทางการจัดการและการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสีเขียวบ่อน้ำพุร้อน ตำบลแม่กาษา อำเภอแม่สวด จังหวัดตากให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สรุปผลการวิจัย การวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพการณ์จริงที่เกิดขึ้นในแหล่งท่องเที่ยวในช่วงระยะเวลาที่ทำการศึกษาวิจัย โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) มีลักษณะแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเพื่อสัมภาษณ์ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลแม่กาษา จำนวน 1 คน กลุ่มผู้ประกอบการ คือ กลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจการค้า และการบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวบริเวณแหล่งท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน แบ่งออกเป็น 3 ธุรกิจ ได้แก่ 1. ธุรกิจด้านขนส่ง 2. ธุรกิจด้านที่พัก 3. ธุรกิจด้านร้านอาหาร จำนวน 7 คน ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างที่เลือกมาสัมภาษณ์รวมทั้งหมดจำนวน 8 คน ซึ่งข้อมูลที่ค้นพบจึงเป็นข้อมูลแท้จริงที่ได้จากตัวแทนของผู้ที่เกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนแม่กาษา โดยมีการวิจัยครั้งนี้มีการกำหนดข้อคำถามโดย การสัมภาษณ์ และการสังเกตโดยการใช้แบบเพื่อประเมิน แบบประเมินตัวชี้วัดความเป็นแหล่งท่องเที่ยวสีเขียว ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตัวชี้วัดทั้งหมด 36 ข้อโดยใช้เกณฑ์จากการอ้างอิงถึงแนวคิดเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวพื้นที่สีเขียวและแนวคิดจากทฤษฎีของ Dickman (1996) ที่ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวไว้ว่า แหล่งท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว (Tourist Destination and Tourism Product) จำเป็นต้องประกอบด้วยทั้ง 5 องค์ประกอบหลักหรือองค์ประกอบ 5As ได้แก่ (1) ที่พัก (Accommodation) (2) สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attraction) (3) สิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทางมาถึง (Accessibility) (4) สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ (Amenity) และ (5) กิจกรรมต่างๆ (Activity) ด้านการท่องเที่ยว ดังนั้น คะแนนของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นจากแบบประเมิน แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์พิจารณา ดังนี้

0 – 24 คะแนน = ไม่มีความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว

25 – 48 คะแนน = มีแต่ไม่เพียงพอ/ควรปรับปรุง

49 – 72 คะแนน = มีเพียงพอ/เหมาะสม

จากการสำรวจตัวชี้วัดด้านการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวสีเขียวจำนวน 36 ตัวชี้วัด พบว่ามีความพร้อมด้านกายภาพ เนื่องจากพบว่า มีตัวชี้วัดที่มีอยู่เพียงพอและมีความเหมาะสมอยู่ 19 ประการ อย่างไรก็ตามยังพบตัวชี้วัดที่มีแต่ไม่เพียงพอ/ควรปรับปรุงอยู่ 10 ประการ และตัวชี้วัดที่ไม่มีเลย อยู่ 7 ประการ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการขาดคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังพบว่าตัวชี้วัด

ที่ไม่มีส่วนใหญ่เป็นคุณสมบัติของแหล่งท่องเที่ยวสีเขียว ผลการสำรวจพบว่ามีความพร้อมด้านกายภาพแต่ขาดคุณภาพ เนื่องจากมีตัวชี้วัดที่เห็นว่าควรปรับปรุงอยู่ 10 ประการ ดังนี้

1. ความกลมกลืนของที่พิกัดกับธรรมชาติ
2. สิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้นไม่มีความกลมกลืนกับธรรมชาติ
3. สภาพถนนชำรุด ผิวถนนเป็นหลุมเป็นบ่อ
4. สามารถเข้าถึงด้วยรถทัศนจรได้เพียง 1 เส้นทาง
5. บริการขนส่งโดยรถประจำทางมีเฉพาะช่วงเช้า
6. ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวถ้าไม่ใช่ช่วงเทศกาลจะไม่มีเจ้าหน้าที่ประจำการอยู่
7. บริการแผ่นพับและป้ายโฆษณา อยู่ในศูนย์บริการ ซึ่งเปิดแค่ช่วงเทศกาล
8. บ่อน้ำเย็นหรือฝักบัวน้ำไหลน้อย
9. เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยมีแค่ช่วงเทศกาลเท่านั้น
10. มีการลดการใช้สารเคมีที่เป็นอันตรายทุกและพยายามทดแทนโดยการใช้สารที่ไม่มีพิษภัย

ต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม เช่น การใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพ

นอกจากนี้ยังพบว่ามีตัวชี้วัดที่ไม่มี 7 ประการ ดังนี้

1. เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ให้บริการอำนวยความสะดวก
2. การบริการโทรศัพท์และการติดต่อสื่อสาร
3. ห้องพยาบาลและอุปกรณ์ต่างๆที่อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานได้ตลอดเวลาที่บริการ
4. ยานพาหนะขนส่งนักท่องเที่ยว ที่ปลอดคาร์บอนไดออกไซด์ เช่น บริการจักรยาน
5. การใช้พลังงานทดแทน เช่น พลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานน้ำ เป็นต้น
6. ไม่มีการบำบัดน้ำเสียและขยะ
7. ไม่มีการนำขยะไปรีไซเคิล ลักษณะการกำจัดขยะเป็นแบบรวมทำให้อัตราค่าเฉลี่ยอยู่ใน

ระดับมีแต่ไม่เพียงพอหรือควรปรับปรุง หมายถึง ความพร้อมด้านองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนในการจัดการให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวสีเขียวควรปรับปรุงหรือจัดการในด้านของการบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีอยู่แล้วแต่ยังไม่เพียงพอ

สมาพร คล้ายวิเชียร และคณะ (2550) ศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านช้างในอีสานใต้ มีวัตถุประสงค์ 4 ประการ คือ ศึกษาแหล่งท่องเที่ยวภายในหมู่บ้านช้างในอีสานใต้ ศึกษาจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรค ในการพัฒนาพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านช้างในอีสานใต้ ศึกษาแนวทางการพัฒนาพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านช้างในอีสานใต้ และศึกษายุทธศาสตร์พึ่งพา เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งการพัฒนาและจัดการการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่กลุ่มอีสานใต้สู่ความยั่งยืน โดยเชื่อมโยงกับกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน วิธีการศึกษาครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเชิงลึกในการสำรวจที่อยู่ ที่มา และจำนวน

เชือกของช้างในอีสานใต้ 6 จังหวัด และส่วนที่ 2 ใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของอำเภอที่มีหมู่บ้านช้าง ซึ่งมีอยู่ 9 อำเภอ 3 จังหวัด และใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านช้างในอีสานใต้ จากกลุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นนักท่องเที่ยว จำนวน 400 ชุด และบริษัทนำเที่ยว จำนวน 20 ชุด นอกจากนี้ใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อผลกระทบของการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านช้างในอีสานใต้ จากกลุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นประชาชนในพื้นที่ความยาวช้าง จำนวน 100 ชุดและเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว จำนวน 3 ชุด โดยมีจุดประสงค์เพื่อทราบข้อมูลในด้านความพร้อมของพื้นที่ที่จะเป็นแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านช้างได้ และทราบข้อมูลเกี่ยวกับจุดอ่อนจุดแข็ง โอกาส และอุปสรรคในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านช้างในอีสานใต้ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านช้าง ผลจากการศึกษาพบว่า

1. จากการสำรวจเชิงลึกเกี่ยวกับที่อยู่ ที่มา และจำนวนเชือกของช้างพบว่า มีช้างอยู่ อ.เขวาสี และ อ.เมือง จ.ชัยภูมิ จำนวน 6 เชือก อ.จอมพระ อ.เขวาสินรินทร์ อ.เมือง อ.ชุมพลบุรี และ อ.ท่าตูม จ.สุรินทร์ จำนวน 84 เชือก อ.สตึก และอ.เมือง จ.บุรีรัมย์ จำนวน 84 เชือก ทั้งสิ้นจำนวน 175 เชือก

2. ส่วนใหญ่จะประสบปัญหาเรื่องการไม่มีพื้นที่เลี้ยงช้าง เนื่องจากป่าไม้ถูกทำลาย ป่าไม้ที่มีบางส่วนก็เป็นพื้นที่ส่วนบุคคล จึงเป็นสาเหตุให้ไม่มีอาหารช้างไม่เพียงพอ ทำให้ออกเร่ร่อนตามเมืองบ้าง ก็ออกรับงานแสดงตามปางช้างต่างๆ แต่อย่างไรก็ตามโอกาสในการพัฒนาพื้นที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวก็มีจุดแข็งในด้านของความโดดเด่นของวิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น และจากการสอบถามประชาชนในพื้นที่ เจ้าหน้าที่แหล่งท่องเที่ยว ความยาวช้าง มีทัศนคติเชิงบวกต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านช้างในอีสานใต้ ซึ่งกล่าวว่าทำให้เกิดการพัฒนาด้านสาธารณสุขโภชนาการและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ฐานะทางเศรษฐกิจสังคม และการเกิดอาชีพหลากหลายจากการมีแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนตนเอง โดยตรงเพิ่มมากขึ้น

3. แนวทางพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านช้างในอีสานใต้ เสนอออกเป็น 3 แนวทาง ดังนี้

- 3.1 แนวทางการพัฒนาทรัพยากรท่องเที่ยว
- 3.2 แนวทางการพัฒนาตลาดท่องเที่ยว
- 3.3 แนวทางการพัฒนาความพร้อมทางการท่องเที่ยว

4. สำหรับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและจัดการการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่กลุ่มอีสานใต้สู่ความยั่งยืนโดยเชื่อมโยง กับกลุ่มประเทศเพื่อนบ้านมียุทธศาสตร์พึ่งพาอาศัยกันเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในภาคอีสานตอนใต้ มีสายสัมพันธ์อย่างเหนียวแน่นกับสาธารณรัฐกัมพูชาประชาธิปไตย โดยแสดงให้เห็นได้จากเส้นทางสัญจรทางบกที่เชื่อมโยงระหว่างกัน ดังนั้น จึงขอเสนอรูปแบบการท่องเที่ยวโดยใช้เส้นทางที่เชื่อมโยงกับสาธารณรัฐกัมพูชาประชาธิปไตยกับภาคอีสานใต้ของประเทศไทย ดังนี้

4.1 การเดินทางท่องเที่ยวตามเส้นทางสัญจรโบราณของชาวเขมร ซึ่งในสมัยโบราณพาหนะที่ใช้ส่วนใหญ่จะเป็นสัตว์ ได้แก่ วัว ม้า และช้าง

4.2 การเดินทางท่องเที่ยวตามรอยการโจรกรรมโบราณวัตถุเขมร ซึ่งเป็นการจำลองเส้นทางการขนส่งโบราณวัตถุเขมรออกนอกประเทศ ดังที่ทราบภาคอีสานใต้ของประเทศไทยถือว่าเป็นเส้นทางหนึ่งที่นักโจรกรรมนิยมลักลอบขโมยโบราณวัตถุผ่านทางมา

4.3 การเดินทางท่องเที่ยวตามเส้นทางจาริกแสวงบุญ ซึ่งปรากฏสถานที่มีรูปแบบทางศิลปกรรมลักษณะเหมือนกันหรือใกล้เคียงกันระหว่างศาสนสถานในภาคอีสานใต้ของประเทศไทยกับศาสนสถานในสาธารณรัฐกัมพูชาประชาธิปไตย

อทิติยา บัวศรี และสุพาดา สิริกุตตา (2558) ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจและความภักดีของนักท่องเที่ยว ที่มาท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี การศึกษาครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจและความภักดีของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวใน จังหวัดกาญจนบุรี โดยศึกษาถึงลักษณะทางประชากรศาสตร์ คุณค่าที่รับรู้ต่อแหล่งท่องเที่ยวด้านเวลา ด้านการเงิน และด้านความพยายาม การรับรู้ต่อแหล่งท่องเที่ยว ความพึงพอใจและความภักดีต่อแหล่งท่องเที่ยว กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ นักท่องเที่ยว จำนวน 400 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ค่าแปรปรวนทางเดียว การวิเคราะห์เชิงถดถอยแบบพหุคูณ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 20-34 ปี สถานภาพโสด มีระดับการศึกษาปริญญาตรี อาชีพพนักงานบริษัท/ เอกชน รายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาท มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวครั้งนี้โดยเฉลี่ยประมาณ 7,085 บาท จำนวนบุคคลที่เดินทางมาท่องเที่ยวครั้งนี้ประมาณ 5 คน บุคคลที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจท่องเที่ยว คือ ตัวเอง มีแหล่งท่องเที่ยวที่สนใจ/ ประทับใจในจังหวัดกาญจนบุรีอันดับแรก คือ สะพานข้ามแม่น้ำแคว รองลงมาคือ น้ำตกเอราวัณ โบสถ์เสตนเลส และน้ำตกห้วยแม่ขมิ้น สุสานดอนรัก เป็นอันดับสุดท้าย ซึ่งนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวมีคุณค่าที่รับรู้ด้านเวลา ด้านการเงิน ด้านความพยายาม อยู่ในระดับดีทุกด้าน มีการรับรู้ต่อแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับมาก มีความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับพอใจ และมีความภักดีต่อแหล่งท่องเที่ยวในระดับมาก นักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพสมรส ระดับการศึกษา และรายได้แตกต่างกันมีความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในจังหวัด กาญจนบุรีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คุณค่าที่รับรู้ต่อแหล่งท่องเที่ยว ด้านการเงิน มีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 การรับรู้ต่อแหล่งท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวมีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวมีผลต่อความภักดีของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ธนภุต สุทธินันท์โชติ (2559) ศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในอุทยานแห่งชาติธารเสด็จ - เกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี วิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติธารเสด็จ - เกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี 2) ศึกษา ระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติธารเสด็จ - เกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติธารเสด็จ - เกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี 4) เปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่ออุทยานแห่งชาติธารเสด็จ - เกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในด้านต่างๆ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 5) เปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่ออุทยานแห่งชาติธารเสด็จ - เกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในด้านต่างๆ จำแนกตามพฤติกรรมนักท่องเที่ยวโดยศึกษากับนักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 400 คน และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามโดยใช้สถิติพื้นฐานและสถิติไคสแควร์ ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่รับทราบข้อมูลการท่องเที่ยวจากญาติ เพื่อน และคนรู้จัก ใช้รถยนต์ส่วนตัวในการเดินทาง ส่วนใหญ่เดินทางมาเป็นครั้งแรก มาท่องเที่ยวในช่วงเดือนมกราคม-มีนาคม ช่วงวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ มาท่องเที่ยวเพื่อเป็นการพักผ่อนหย่อนใจกับกลุ่มเพื่อน ใช้ระยะเวลามาท่องเที่ยว 1 วัน และมีค่าใช้จ่ายโดยรวมต่ำกว่า 1,000 บาท ระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติธารเสด็จ - เกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวทุกด้าน ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่ออุทยานแห่งชาติธารเสด็จ - เกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี กับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในด้านต่างๆ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจต่อคุณภาพบริการ ทั้งภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และเมื่อจำแนกตามพฤติกรรมนักท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีจำนวนครั้งในการเข้ามาท่องเที่ยวต่างกันมีความพึงพอใจต่อคุณภาพบริการ ด้านสิ่งที่สัมผัสได้ ด้านความน่าเชื่อถือ ด้านการตอบสนอง ด้านความเชื่อมั่นไว้วางใจ และด้านการเอาใจใส่มีความพึงพอใจแตกต่างกัน

บทที่ 3

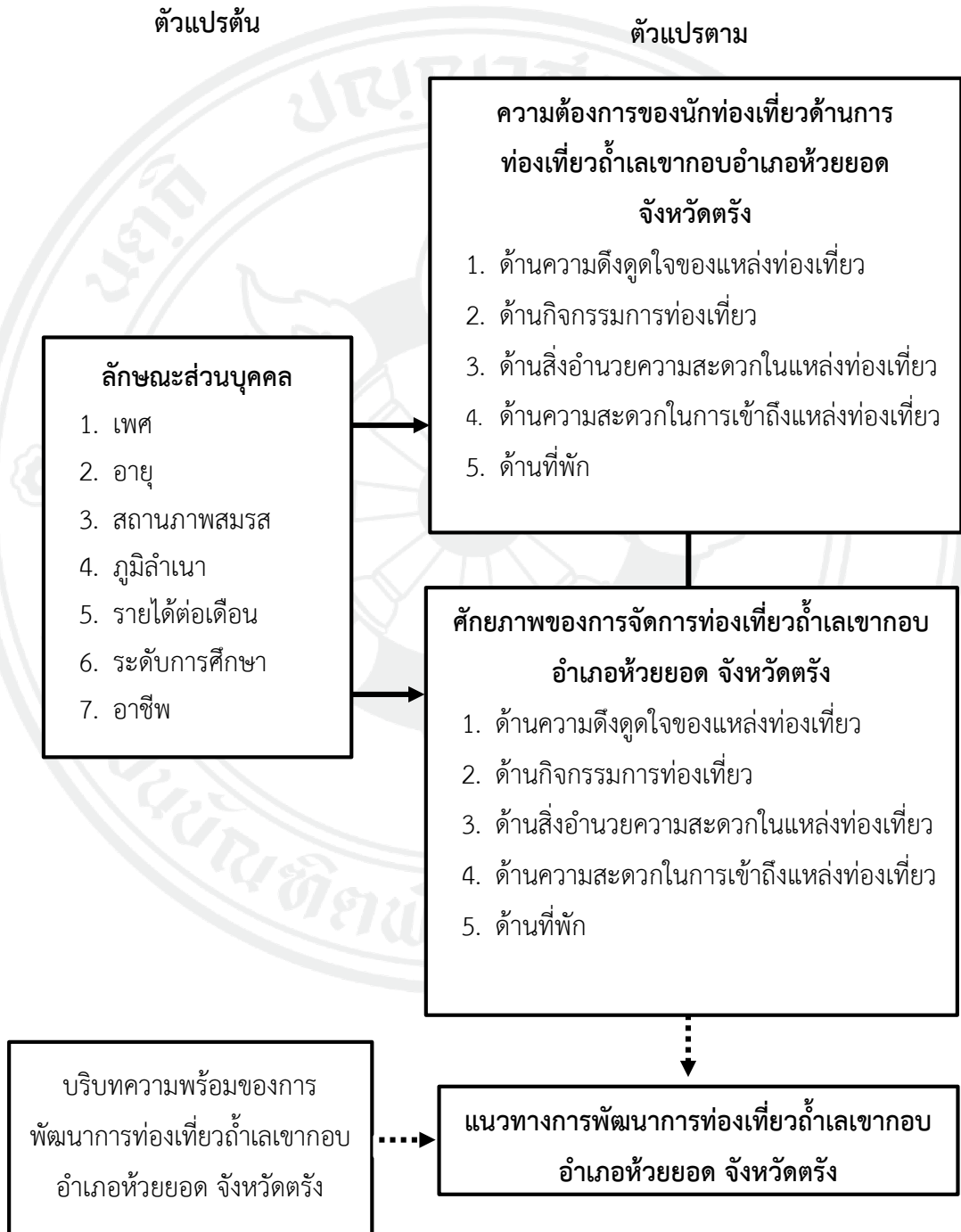
วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ในครั้งนี้ใช้วิธีในการบูรณาการทั้งการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการวิจัยในเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งมีรายละเอียดของระเบียบวิธีวิจัยดังนี้

- 3.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย
- 3.2 สมมติฐานการวิจัย
- 3.3 การสร้างเครื่องมือ
- 3.4 ลักษณะของเครื่องมือ
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง จากการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 3.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

3.2 สมมติฐานการวิจัย

3.2.1 สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานการวิจัยที่ 1 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ภูมิลำเนา รายได้ต่อเดือน ระดับการศึกษา อาชีพ ต่างกัน มีความต้องการต่อแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง แตกต่างกัน

สมมติฐานการวิจัยที่ 2 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ภูมิลำเนา รายได้ต่อเดือน ระดับการศึกษา อาชีพ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง แตกต่างกัน

สมมติฐานการวิจัยที่ 3 ความต้องการต่อแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ของนักท่องเที่ยวชาวไทย แตกต่างกัน

3.2.2 ระเบียบวิธีวิจัย

3.2.2.1 วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาบริบทความพร้อมของการท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

1) ประชากรที่ใช้เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย หน่วยงานภาครัฐ จำนวน 10 คน ผู้ประกอบการ จำนวน 10 คน และกลุ่มตัวแทนชุมชน จำนวน 10 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

3) เทคนิคการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Nonprobability sampling) ใช้เทคนิคการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบลูกโซ่ (Snowball Sampling) ซึ่งใช้กับผู้ประกอบการ และกลุ่มตัวแทนชุมชน เป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยอาศัยการแนะนำของหน่วยตัวอย่างที่ได้เก็บข้อมูลไปแล้ว เช่น นักวิจัยได้พบ นาย ก. ที่มีคุณลักษณะตรงกับกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษา นักวิจัยได้เข้าไปสัมภาษณ์และทำการเก็บข้อมูล จากนั้นนักวิจัยให้ นาย ก. แนะนำเพื่อนหรือคนรู้จักที่มีลักษณะตรงกับที่นักวิจัยต้องการ ไปสัมภาษณ์เก็บข้อมูล ผู้วิจัยทำแบบนี้ไปเรื่อยๆ จนกระทั่งได้กลุ่มตัวอย่างครบตามจำนวนที่ต้องการ

4) เทคนิคการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Nonprobability sampling) แบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) ใช้กับหน่วยงานภาครัฐ

5) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview)

6) เครื่องมือการวิจัย แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) เพื่อสัมภาษณ์หน่วยงานภาครัฐ ผู้ประกอบการ และกลุ่มตัวแทนชุมชน ผู้วิจัยได้ดำเนินการ

สร้างเครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอนดังนี้

- (1) ศึกษาเอกสาร หนังสือ ตำรา และบทความงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- (2) กำหนดขอบเขตของเนื้อหาและการสร้างแบบสอบถาม
- (3) ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญเพื่อทำการตรวจสอบเครื่องมือแบบสอบถาม

จำนวน 3 ท่าน

7) การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

3.2.2.2 วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาความต้องการของนักท่องเที่ยวในด้านการท่องเที่ยว ถ้าเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

1) ประชากร คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เข้ามาท่องเที่ยวที่อำเภอเลเขากอบ อ.ห้วยยอด จ.ตรัง (กลุ่มนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวที่อำเภอเลเขากอบ อ.ห้วยยอด จ. ตรัง จำนวน 56,095 คน ข้อมูลจาก อบต. เขากอบ ปี พ.ศ. 2558)

2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ คือ 400 ตัวอย่าง ใช้ตาราง Taro Yamane ได้ตัวอย่างจำนวน 400 จากนักท่องเที่ยวทั้งหมด 56,095 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้สูตรของ Yamane ซึ่งขนาดกลุ่มตัวอย่างประมาณ 400 คน และกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยคิดเทียบสัดส่วนสำหรับขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ได้กำหนดให้มีความคลาดเคลื่อน เป็น 0.05 โดยมีสูตร ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ

n	=	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
N	=	จำนวนหน่วยประชากร
e	=	ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้
n	=	$\frac{56,095}{1 + (56,095)(0.05)^2}$
	=	397.18

ดังนั้น ขนาดกลุ่มตัวอย่างจะเท่ากับ 397 คน ผู้วิจัยจึงสำรองเพิ่มเติมเป็นจำนวน 400 คน

3) เทคนิคการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Nonprobability sampling) การสุ่มโดยบังเอิญ (Accidental Sampling)

4) เครื่องมือการวิจัย แบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อสอบถามนักท่องเที่ยว ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอนดังนี้

- (1) ศึกษาเอกสาร หนังสือ ตำรา และบทความงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

(2) กำหนดขอบเขตของเนื้อหาและการสร้างแบบสอบถาม

(3) นำข้อมูลไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบเครื่องมือของแบบสอบถาม จำนวน 3 ท่าน

5) การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

3.2.2.3 วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อประเมินศักยภาพของการจัดการท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรังเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

1) ประชากร คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อ.ห้วยยอด จ.ตรัง (นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อ.ห้วยยอด จ. ตรัง จำนวน 56,095 ข้อมูลจาก อบต. เขากอบ ปี พ.ศ. 2558)

2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เก็บข้อมูลเชิงปริมาณ คือ จำนวน 400 ตัวอย่างโดยใช้ตาราง Taro Yamane ได้ตัวอย่าง 397 จากนักท่องเที่ยวทั้งหมด 56,095 คน (เก็บตัวอย่าง 400 ตัวอย่าง)

3) เทคนิคการสุ่มกลุ่มตัวอย่างของจำนวนประชากรโดยไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Nonprobability sampling) การสุ่มโดยบังเอิญ (Accidental Sampling)

4) เครื่องมือการวิจัย แบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อสอบถามนักท่องเที่ยว ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอนดังนี้

(1) ศึกษาเอกสาร หนังสือ ตำรา และบทความงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

(2) กำหนดขอบเขตของเนื้อหาและการสร้างแบบสอบถาม

(3) ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบเครื่องมือแบบสอบถาม จำนวน

3 ท่าน

5) การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

3.2.2.4 วัตถุประสงค์ข้อที่ 4 เพื่อสร้างแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

1) การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้ข้อมูลจากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ข้อมูลจากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 และข้อมูลจากวัตถุประสงค์ข้อที่ 3

2) การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

3.3 การสร้างเครื่องมือ

1) ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นโดยศึกษาหลักการทฤษฎีเกี่ยวกับการสืบค้นข้อมูลจากสารสนเทศและเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวคิดและเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ

2) สร้างเครื่องมือโดยการศึกษาหลักการสร้างแบบสอบถามแล้วกำหนดประเด็นและขอบเขตคำถามด้วยการจัดเก็บหมวดหมู่ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาแบบสอบถามเบื้องต้น

3) นำแบบสอบถามที่ได้ไปเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เพื่อตรวจสอบด้านความเที่ยงตรง (Validity) คือ ความเที่ยงตรงตามขอบเขตของเนื้อหา (Content) ความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity) และความเหมาะสมในด้านภาษา (Wording) ได้เท่ากับ 0.90

4) ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน แล้วนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณลักษณะเดียวกันกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำนวนทั้งสิ้น 30 คน แล้วหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.924

5) ปรับปรุงเครื่องมือจากผลการทดลองแล้วนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4 ลักษณะของเครื่องมือ

3.4.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) เพื่อสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เพศ อายุ สถานภาพสมรส รายได้ต่อเดือน การศึกษา และอาชีพ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ในด้านต่างๆ โดยมีข้อคำถาม 5 ข้อ ดังนี้

1) ด้านความดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีความหมายดังนี้

5 หมายถึง ด้านความดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ด้านความดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ด้านความดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ด้านความดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ด้านความดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับศักยภาพของการจัดการท่องเที่ยว ถ้าเลขาเอกบ อำเภอ
ห้วยยอด จังหวัดตรัง ในด้านต่างๆ โดยมีข้อคำถาม 5 ข้อ ดังนี้

1) ด้านความดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วน
ประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีความหมายดังนี้

- 5 หมายถึง ด้านความดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว อยู่ในระดับดีมาก
- 4 หมายถึง ด้านความดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว อยู่ในระดับดี
- 3 หมายถึง ด้านความดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ด้านความดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ด้านความดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2) ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า
(Rating Scale) 5 ระดับ มีความหมายดังนี้

- 5 หมายถึง ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว อยู่ในระดับดีมาก
- 4 หมายถึง ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว อยู่ในระดับดี
- 3 หมายถึง ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตรา
ส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีความหมายดังนี้

- 5 หมายถึง ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว อยู่ในระดับดีมาก
- 4 หมายถึง ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว อยู่ในระดับดี
- 3 หมายถึง ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว อยู่ในระดับน้อยที่สุด

4) ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตรา
ส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีความหมายดังนี้

- 5 หมายถึง ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว อยู่ในระดับดีมาก
- 4 หมายถึง ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว อยู่ในระดับดี
- 3 หมายถึง ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว อยู่ในระดับน้อยที่สุด

5) ด้านที่พัก ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

5 ระดับ มีความหมายดังนี้

5 หมายถึง ด้านที่พัก อยู่ในระดับดีมาก

4 หมายถึง ด้านที่พัก อยู่ในระดับดี

3 หมายถึง ด้านที่พัก อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ด้านที่พัก อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ด้านที่พัก อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกพื้นที่ ถ้าเลเขากอบ ซึ่งตั้งอยู่ที่หมู่ 1 ต.เขากอบ อ.ห้วยยอด จ.ตรัง เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงและมีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาในแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุดแห่งหนึ่ง และเป็น Unseen in Thailand ของ จ.ตรัง อีกด้วยโดยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1) ดำเนินการแจกแบบสอบถาม โดยแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง และที่ตรงกับความต้องการของผู้วิจัยขอรับแบบสอบถามคืน โดยได้รับแบบสอบถามคืนทั้งสิ้น 400 ฉบับจาก 400 ฉบับ คิดเป็น 100 % จากแบบสอบถามทั้งหมด โดยใช้เวลาในการแจกแบบสอบถาม จำนวน 10 วัน และเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนผู้วิจัย

2) เก็บรวบรวมแบบสอบถาม แล้วคัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ผลและแปลผล

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1) ข้อมูลที่ได้จากแบบตรวจรายการ (Checklist) วิเคราะห์โดยการแจกแจงหาความถี่ และร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม

2) ข้อมูลที่ได้จากแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จะทำการวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วอภิปรายผลในรูปความเรียงประกอบตาราง

สำหรับเกณฑ์การตัดสินผลการวิเคราะห์ข้อมูล พิจารณาจากค่าเฉลี่ยเลขคณิตตามเกณฑ์จุดกลาง (Midpoint) ของช่วงระดับคะแนน (Class interval) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21-5.00 หมายความว่า ระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.41-4.20 หมายความว่า ระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40 หมายความว่า ระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60 หมายความว่า ระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.80 หมายความว่า ระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3) การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม เพศ อายุ สถานภาพสมรส ภูมิลำเนา รายได้ต่อเดือน ระดับการศึกษา และอาชีพ กับความต้องการและศักยภาพของการจัดการท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง วิเคราะห์โดยใช้สถิติ t-test ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของสองกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกัน สถิติ F-test (One -Way ANOVA) และสถิติ Paired Sample t-test สำหรับค่าความแตกต่างหรือช่องว่างระหว่างความต้องการด้านการท่องเที่ยวกับศักยภาพการท่องเที่ยว

4) ข้อมูลที่เป็นคำถามแบบปลายเปิดเก็บรวบรวมเป็นความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาบริบทความพร้อมของการพัฒนาการท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง 2) เพื่อศึกษาความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง 3) เพื่อประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง 4) เพื่อสร้างแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง จำนวน 400 คน โดยผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

- 4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.2 ลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน	สถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบ t-distribution
F	แทน	ค่าสถิติทดสอบที่ใช้พิจารณาการแจกแจงแบบ F-distribution
df	แทน	ระดับขั้นความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Mean of Squares)
Sig.	แทน	ค่าความน่าจะเป็นที่คำนวณได้จากตัวสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
H_0	แทน	สมมุติฐานหลัก (Null Hypothesis)
H_1	แทน	สมมุติฐานรอง (Alternative Hypothesis)

4.2 ลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอผลตามความมุ่งหมายของการวิจัย โดยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 7 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์การสัมภาษณ์เชิงลึกสำหรับกลุ่มผู้ประกอบการในแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

ตอนที่ 2 ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 3 ความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

ตอนที่ 4 ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

ตอนที่ 5 การเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลกับความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

ตอนที่ 6 การเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

ตอนที่ 7 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความต้องการต่อแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกสำหรับกลุ่มผู้ประกอบการในแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

ตารางที่ 4.1 ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกสำหรับกลุ่มผู้ประกอบการในแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

องค์ประกอบการท่องเที่ยว	กลุ่มผู้ประกอบการ
ด้านความดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว	<ul style="list-style-type: none"> - ถ้ำเลเขากอบมีความเป็นเอกลักษณ์ มีความสวยงามของหินงอกหินย้อย และมีความแปลกตา - ความตื่นเต้นของการลอดท้องมังกร - สิ่งศักดิ์สิทธิ์ภายในถ้ำ
ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว	<ul style="list-style-type: none"> - กิจกรรมมีความตื่นเต้นท้าทาย - มีกิจกรรมน้อย ควรเพิ่มกิจกรรมให้มากกว่านี้ เช่น เดินป่า ปีนเขา - เส้นทางพายเรือมีความเหมาะสม
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว	<ul style="list-style-type: none"> - มีที่จอดรถสะดวกและเพียงพอ - มีบริการข่าวสารประชาสัมพันธ์ - มีสถานพยาบาลและเจ้าหน้าที่ดูแลความสะดวกตลอดเวลา - มีจุดแจ้งเหตุด่วนเหตุร้าย - ห้องน้ำไม่เพียงพอ ไม่สะอาด - ไม่ค่อยมีร้านอาหาร - ชยะเยอะ
ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	<ul style="list-style-type: none"> - ความสะดวกในการเดินทางเข้าถึงไม่ไกลจากถนนใหญ่ - ความปลอดภัยในการเข้าถึง - มีรถบริการในการเข้าถึง - มีป้ายบอกเส้นทางชัดเจน
ด้านที่พัก	<ul style="list-style-type: none"> - ที่พักควรจัดเป็นรีสอร์ท - ที่พักไม่เพียงพอต่อความต้องการ - ที่พักไม่สะอาด

ตารางที่ 4.2 ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกสำหรับหน่วยงานภาครัฐการท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอ
ห้วยยอด จังหวัดตรัง

องค์ประกอบการท่องเที่ยว	หน่วยงานภาครัฐ
ด้านความดึงดูดใจของแหล่ง ท่องเที่ยว	<ul style="list-style-type: none"> - มีความเป็นธรรมชาติ เงียบสงบ ร่มรื่น - เป็นแหล่งท่องเที่ยว Unseen Thailand - ความสวยงามของถ้ำเล - มีเอกลักษณ์เฉพาะที่โดดเด่น
ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว	<ul style="list-style-type: none"> - กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยการล่องเรือผ่านเส้นทางธรรมชาติ ตามความเหมาะสมของพื้นที่ - ควรมีกิจกรรมที่หลากหลาย
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกใน แหล่งท่องเที่ยว	<ul style="list-style-type: none"> - มีที่จอดรถเพียงพอสำหรับนักท่องเที่ยว - การประชาสัมพันธ์ชัดเจน - มีห้องน้ำสาธารณะ - ชยะเยอะ
ด้านความสะดวกในการเข้าถึง แหล่งท่องเที่ยว	<ul style="list-style-type: none"> - การคมนาคมสะดวก ปลอดภัย - สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้สะดวก
ด้านที่พัก	<ul style="list-style-type: none"> - ที่พักมีไม่เพียงพอ - มีที่พักบริเวณใกล้เคียง

ตารางที่ 4.3 ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกสำหรับกลุ่มตัวแทนชุมชน การท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอ
ห้วยยอด จังหวัดตรัง

องค์ประกอบการท่องเที่ยว	หน่วยงานภาครัฐ
ด้านความดึงดูดใจของแหล่ง ท่องเที่ยว	- แหล่งท่องเที่ยวมีความสวยงามจากหินงอก หินย้อย - ความเป็นธรรมชาติสวยงาม ร่มรื่น - มีความแปลกตา น่าสนใจ
ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว	- กิจกรรมมีความตื่นเต้น ทำทาย - ควรมีกิจกรรมอื่นเพิ่มเติม เช่น ปีนเขา เดินป่า
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกใน แหล่งท่องเที่ยว	- ห้องน้ำเพียงพอและไม่ค่อยสะอาด - ร้านขายของที่ระลึกของฝากไม่ทันสมัย - ศาลาพักผ่อนมีความทรุดโทรม - เรือไม่เพียงพอต่อความต้องการ - ร้านอาหารมีน้อย - สถานที่จอดรถมีความปลอดภัย
ด้านความสะดวกในการเข้าถึง แหล่งท่องเที่ยว	- มีการเข้าถึงสะดวกอยู่ใกล้ถนนใหญ่ - มีขนส่งสาธารณะเข้าถึงตัวเมือง
ด้านที่พัก	- ห้องพักรมมีจำนวนน้อย - ควรทำห้องพักแบบรีสอร์ต - ห้องพักรมไม่ค่อยมีคุณภาพ

ตารางที่ 4.4 สรุปผลการสัมภาษณ์เชิงลึกสำหรับผู้ประกอบการ หน่วยงานภาครัฐ และกลุ่มตัวแทนชุมชน การท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

องค์ประกอบการท่องเที่ยว	ผู้ประกอบการ	หน่วยงานภาครัฐ	ตัวแทนชุมชน
ด้านความดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว			
- ถ้ำเลเขากอบมีความเป็นเอกลักษณ์ มีความสวยงามของหินงอก หินย้อย และมีความแปลกตา	✓	✓	✓
- ความตื่นเต้นของการลอดท้องมังกร	✓	×	×
- สิ่งศักดิ์สิทธิ์ภายในถ้ำ	✓	×	×
- ความเป็นธรรมชาติ เงียบสงบ ร่มรื่น	×	✓	✓
- เป็นแหล่งท่องเที่ยว Unseen Thailand	×	✓	×
ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว			
- กิจกรรมมีความตื่นเต้นท้าทาย	✓	×	✓
- มีกิจกรรมน้อย ควรเพิ่มกิจกรรมให้มากกว่านี้ เช่น เดินป่า ปีนเขา	✓	✓	✓
- เส้นทางพายเรือมีความเหมาะสม	✓	×	×
- กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยการล่องเรือผ่านเส้นทางธรรมชาติ ตามความเหมาะสมของพื้นที่	×	✓	×
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว			
- มีที่จอดรถสะดวกและเพียงพอ	✓	✓	✓
- มีบริการข่าวสารประชาสัมพันธ์	✓	✓	×
- มีสถานพยาบาลและเจ้าหน้าที่ดูแลความสะดวกตลอดเวลา	✓	×	×
- มีจุดแจ้งเหตุด่วนเหตุร้าย	✓	×	×
- ห้องน้ำไม่เพียงพอ ไม่สะอาด	✓	×	✓
- ไม่ค่อยมีร้านอาหาร	✓	×	✓
- ขยะเยอะ	✓	✓	✓
- ร้านขายของที่ระลึกของฝากไม่ทันสมัย	×	×	✓
- ศาลาพักผ่อนมีความทรุดโทรม	×	×	✓
- เรือไม่เพียงพอต่อความต้องการ	×	×	✓

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

องค์ประกอบการท่องเที่ยว	ผู้ประกอบการ	หน่วยงาน ภาครัฐ	ตัวแทน ชุมชน
ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว			
- ความสะดวกในการเดินทางเข้าถึงไม่ไกลจาก ถนนใหญ่	✓	✓	✓
- ความปลอดภัยในการเข้าถึง	✓	×	×
- มีรถบริการในการเข้าถึง	✓	×	✓
- มีป้ายบอกเส้นทางชัดเจน	✓	×	×
ด้านที่พัก			
- ที่พักควรจัดเป็นรีสอร์ท	✓	×	✓
- ที่พักไม่เพียงพอต่อความต้องการ	✓	✓	✓
- ที่พักไม่สะอาด	✓	×	×
- ห้องพักไม่ค่อยมีคุณภาพ	×	×	✓

1) การสรุปผลการวิเคราะห์ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้าเลเขากอบ ด้านความดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว

ความแตกต่างระหว่างความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อแหล่งท่องเที่ยวถ้าเลเขากอบกับศักยภาพถ้าเลเขากอบ ด้านความดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว พบว่า ความต้องการของนักท่องเที่ยวกับศักยภาพด้านความดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวถ้าเลเขากอบ โดยรวมและรายข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยนักท่องเที่ยวชาวไทยมีความต้องการด้านความดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวโดยรวมเท่ากับ 4.25 และมีความคิดเห็นต่อศักยภาพโดยรวมเท่ากับ 2.96 นั่นคือศักยภาพด้านความดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวถ้าเลเขากอบไม่เป็นไปตามความต้องการของนักท่องเที่ยว

จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ หน่วยงานภาครัฐ และกลุ่มตัวแทนชุมชนส่วนใหญ่ได้ให้ความคิดเห็นว่ถ้าเลเขากอบมีความเป็นเอกลักษณ์ มีความสวยงามของหินงอก หินย้อย และมีความแปลกตา มีความเป็นธรรมชาติ เงียบสงบ ร่มรื่น

2) การสรุปผลการวิเคราะห์ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้าเลเขากอบ ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว

ความแตกต่างระหว่างความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ กับศักยภาพถ้ำเลเขากอบ ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว พบว่า ความต้องการของนักท่องเที่ยวกับ ศักยภาพด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ โดยรวมและรายข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ 0.05 โดยที่ นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความต้องการด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยรวม เท่ากับ 4.33 และมีความคิดเห็นต่อศักยภาพโดยรวมเท่ากับ 2.91 นั่นคือ ศักยภาพด้านกิจกรรมการ ท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบไม่เป็นไปตามความต้องการของนักท่องเที่ยว

จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ หน่วยงานภาครัฐ และกลุ่มตัวแทนชุมชนส่วนใหญ่ได้ให้ ความคิดเห็นว่า กิจกรรมมีความตื่นเต้นท้าทายมีกิจกรรมน้อย ควรเพิ่มกิจกรรมให้มากกว่านี้ เช่น เดินป่า ปีนเขา

3) การสรุปผลการวิเคราะห์ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว

ความแตกต่างระหว่างความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ กับศักยภาพถ้ำเลเขากอบ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว พบว่า ความต้องการของ นักท่องเที่ยวกับศักยภาพด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ โดยรวมและราย ข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยที่นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความต้องการด้าน สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวโดยรวมเท่ากับ 4.31 และมีความคิดเห็นต่อศักยภาพโดยรวม เท่ากับ 2.94 นั่นคือ ศักยภาพด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบไม่เป็นไป ตามความต้องการของนักท่องเที่ยว

จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ หน่วยงานภาครัฐ และกลุ่มตัวแทนชุมชนส่วนใหญ่ได้ให้ ความคิดเห็นว่า มีที่จอดรถสะดวกและเพียงพอ มีบริการข่าวสารประชาสัมพันธ์ ห้องน้ำไม่เพียงพอ ไม่ สะอาด ไม่ค่อยมีร้านอาหาร รวมถึงขยะเยอะ

4) การสรุปผลการวิเคราะห์ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

ความแตกต่างระหว่างความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ กับศักยภาพถ้ำเลเขากอบ ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว พบว่า ความต้องการของ นักท่องเที่ยวกับศักยภาพด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ โดยรวมและราย ข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยที่นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความต้องการด้าน ความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวโดยรวมเท่ากับ 4.31 และมีความคิดเห็นต่อศักยภาพโดยรวม เท่ากับ 2.97 นั่นคือ ศักยภาพด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบไม่เป็นไป ตามความต้องการของนักท่องเที่ยว

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้ให้ความคิดเห็นว่า การเดินทางมายังถ้ำเลเขากอบมีความสะดวก เนื่องจากใกล้ถนนใหญ่ และไม่ไกลจากถนนผ่านสี่แยกห้วยยอด (แยกอันดามัน) สำหรับผู้ที่มีรถส่วนตัวสามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้ง่ายกว่านักท่องเที่ยวที่ walk in เพราะเส้นทางที่จะเดินทางมาถ้ำเลเขากอบไม่มีรถที่ให้บริการ จะต้องเดินทางมาถ้ำเลเขากอบ จะต้องเดินทางโดยรถโดยสารประจำทางหลายขั้นตอน มีรถโดยสารบริการแต่น้อย ส่วนใหญ่พาแบบทัวร์ใหญ่

5) การสรุปผลการวิเคราะห์ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ ด้านที่พัก

ความแตกต่างระหว่างความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบกับศักยภาพถ้ำเลเขากอบ ด้านที่พัก พบว่า ความต้องการของนักท่องเที่ยวกับศักยภาพด้านที่พักของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ โดยรวมและรายข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยที่นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความต้องการด้านที่พักโดยรวมเท่ากับ 4.31 และมีความคิดเห็นต่อศักยภาพด้านที่พักโดยรวมเท่ากับ 2.91 นั่นคือ ศักยภาพด้านที่พักของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบไม่เป็นไปตามความต้องการของนักท่องเที่ยว

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้ให้ความคิดเห็นว่า ควรมีที่พักแบบรีสอร์ตสวยๆ และหลากหลาย เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นประเภทที่พักแบบ 24 ชั่วโมง ที่พักในบริเวณใกล้เคียง และที่พักมีจำนวนน้อยเมื่อเทียบกับจำนวนนักท่องเที่ยว

ผลจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักได้ให้คำแนะนำ ดังนี้ ควรมีกิจกรรมให้มากนอกเหนือจากการพายเรือหรือชมถ้ำ เพื่อดึงดูดให้นักท่องเที่ยวอยู่ในพื้นที่นั้นๆ ได้นานขึ้น ปรับปรุงภูมิทัศน์ภายในให้สวยงาม ปลูกดอกไม้ เพื่อความสวยงาม ปรับปรุงเรื่องขยะภายในแหล่งท่องเที่ยว ปรับปรุงห้องน้ำให้มีมาตรฐาน พนักงานพายเรือควรใส่ชุดปฏิบัติงานให้เหมือนกัน พัฒนาการบริการภายในแหล่งท่องเที่ยวของพนักงานเจ้าหน้าที่ ปรับปรุงทางเดินเข้าสู่ถ้ำ และปรับปรุงลานจอดรถ ควรมีป้ายบอกเส้นทางที่ชัดเจนมากขึ้น เพราะทางเข้าสถานที่ถ้ำเลเขากอบนั้นไม่ได้เขียนชื่อถ้ำเลเขากอบไว้ สิ่งปลูกสร้างปรับปรุง เป็นศาลาพักร้อนภายในแหล่งท่องเที่ยว

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล

ลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	172	43.00
หญิง	228	57.00
รวม	400	100.00
2. อายุ		
18 – 20 ปี	86	21.50
21 – 30 ปี	123	30.75
31 – 40 ปี	146	36.50
41 – 50 ปี	35	8.75
51 – 60 ปี	8	2.00
61 ปี ขึ้นไป	2	0.50
รวม	400	100.00
3. สถานภาพสมรส		
โสด	209	52.25
สมรส	176	44.00
หย่าร้าง/แยกกันอยู่	15	3.75
รวม	400	100.00
4. ภูมิภาค		
ภาคใต้ตอนบน	139	34.75
ภาคใต้ตอนล่าง	239	59.75
อื่นๆ	22	5.50
รวม	400	100.00

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
5. รายได้ต่อเดือน		
ไม่มีรายได้	58	14.50
ต่ำกว่า 5,000 บาท	19	4.75
5,001 - 10,000 บาท	183	45.75
10,001 - 20,000 บาท	70	17.50
20,001 - 30,000 บาท	61	15.25
สูงกว่า 30,000 บาท	9	2.25
รวม	400	100.00
6. ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	26	6.50
มัธยมศึกษาตอนต้น	66	16.50
มัธยมศึกษาตอนปลาย	107	26.75
ปวช./ ปวส.	70	17.50
ปริญญาตรี	105	26.25
สูงกว่าปริญญาตรี	26	6.50
รวม	400	100.00
7. อาชีพ		
รับราชการ/พนักงานของรัฐ	28	7.00
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	91	22.75
พนักงานเอกชน/ลูกจ้างเอกชน	27	6.75
รับจ้างทั่วไป	90	22.50
เกษตรกร	62	15.50
นักเรียน/นักศึกษา	92	23.00
อื่นๆ	10	2.50
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคล ประกอบด้วยเพศ อายุ สถานภาพสมรส ภูมิลำเนา รายได้ต่อเดือน ระดับการศึกษา และอาชีพ สามารถสรุปได้ดังนี้

เพศ พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 228 คน คิดเป็นร้อยละ 57.00

อายุ พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 36.50 รองลงมา คือ อายุ 21-30 ปี จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 30.75 อายุ 18-20 ปี จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 21.50 ตามลำดับ

สถานภาพสมรส พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด จำนวน 209 คน คิดเป็นร้อยละ 52.25 รองลงมา คือ สมรส จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 44.00 และหย่าร้าง/ แยกกันอยู่ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 3.75

ภูมิลำเนา พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ภาคใต้ตอนล่าง จำนวน 239 คน คิดเป็นร้อยละ 59.75 รองลงมา คือ มีภูมิลำเนาอยู่ภาคใต้ตอนบน จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 34.75 และมีภูมิลำเนาอื่นๆ ได้แก่ แพร่ ราชบุรี กรุงเทพมหานคร ประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.50

รายได้ต่อเดือน พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 5,001 - 10,000 บาท จำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 45.75 รองลงมา คือ มีรายได้ต่อเดือนอยู่ในช่วง 10,001 - 20,000 บาท จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 17.50 รายได้ต่อเดือนอยู่ในช่วง 20,001 – 30,000 บาท จำนวน 61 คน คิดได้เป็นร้อยละ 15.25 ไม่มีรายได้ จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 14.50 และมีรายได้ต่อเดือนสูงกว่า 30,000 บาท จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.25

ระดับการศึกษา พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 26.75 รองลงมา คือ ระดับปริญญาตรี จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 26.25 ระดับปวช./ ปวส. จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 17.50 ตามลำดับ

อาชีพ พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นนักเรียน/นักศึกษา จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 23.00 รองลงมา คือ มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 22.75 อาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 22.50 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยรวม

ความต้องการของนักท่องเที่ยว	\bar{x}	S.D.	ระดับความต้องการ
1. ด้านสิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว	4.25	0.45	มากที่สุด
2. ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว	4.33	0.44	มากที่สุด
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว	4.31	0.36	มากที่สุด
4. ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	4.31	0.45	มากที่สุด
5. ด้านที่พัก	4.31	0.48	มากที่สุด
โดยรวม	4.30	0.32	มากที่สุด

ตารางที่ 4.6 พบว่า ความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.30$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักท่องเที่ยวมีความต้องการต่อแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ($\bar{x} = 4.33$) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวและด้านที่พัก ($\bar{x} = 4.31$) และด้านสิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{x} = 4.25$)

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับความต้องการด้านความพึงพอใจของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

ด้านความพึงพอใจของแหล่งท่องเที่ยว	\bar{x}	S.D.	ระดับความต้องการ
1. ความมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวของถ้ำเลเขากอบที่โดดเด่น	4.39	0.67	มากที่สุด
2. ความสวยงามแปลกตาของแหล่งท่องเที่ยวโดยเฉพาะหินงอกหินย้อย	4.09	0.58	มาก
3. ความเงียบสงบ ร่มรื่น ของแหล่งท่องเที่ยวเมื่อเข้าไปสัมผัส	4.31	0.65	มากที่สุด
4. ความเป็นธรรมชาติด้านระบบนิเวศของแหล่งท่องเที่ยว	4.20	0.65	มาก
โดยรวม	4.25	0.45	มากที่สุด

ตารางที่ 4.7 พบว่า ความต้องการด้านความพึงพอใจของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.25$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักท่องเที่ยวมีความต้องการด้านความพึงพอใจของแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ ระดับมาก 2 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ความมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวของถ้ำเลเขากอบที่โดดเด่น ($\bar{x} = 4.39$) ความเงียบสงบร่มรื่นของแหล่งท่องเที่ยวเมื่อเข้าไปสัมผัส ($\bar{x} = 4.31$) ความเป็นธรรมชาติด้านระบบนิเวศของแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{x} = 4.20$) และความสวยงามแปลกตาของแหล่งท่องเที่ยวโดยเฉพาะหินงอกหินย้อย ($\bar{x} = 4.09$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับความต้องการด้านกิจกรรมการ
ท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความต้องการ
1. กิจกรรมพายเรือมีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่	4.50	0.63	มากที่สุด
2. เส้นทางของกิจกรรมพายเรือมีความเหมาะสมไม่ใกล้ และไกลจนเกินไป	4.16	0.61	มาก
3. กิจกรรมพายเรือมีความตื่นเต้นและท้าทาย	4.43	0.66	มากที่สุด
4. กิจกรรมพายเรือมีความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน	4.21	0.62	มากที่สุด
5. มีกิจกรรมอื่นๆให้เลือกนอกจากกิจกรรมพายเรือ	4.34	0.74	มากที่สุด
โดยรวม	4.33	0.44	มากที่สุด

ตารางที่ 4.8 พบว่า ความต้องการด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักท่องเที่ยวมีความต้องการด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวอยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อ ระดับมาก 1 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ กิจกรรมพายเรือมีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ($\bar{x} = 4.50$) กิจกรรมพายเรือมีความตื่นเต้นและท้าทาย ($\bar{x} = 4.43$) มีกิจกรรมอื่นๆให้เลือกนอกจากกิจกรรมพายเรือ ($\bar{x} = 4.34$) กิจกรรมพายเรือมีความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน ($\bar{x} = 4.21$) และเส้นทางของกิจกรรมพายเรือมีความเหมาะสมไม่ใกล้และไกลจนเกินไป ($\bar{x} = 4.16$)

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับความต้องการด้านสิ่งอำนวยความสะดวก
ในแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความต้องการ
1. มีป้ายประชาสัมพันธ์และขั้นตอนการติดต่อที่ชัดเจนและ เข้าใจง่าย	4.47	0.66	มากที่สุด
2. มีที่จอดรถสะดวกและเพียงพอสำหรับนักท่องเที่ยว	4.10	0.56	มาก
3. การให้บริการข่าวสารและการประชาสัมพันธ์ภายใน แหล่งท่องเที่ยวชัดเจนและเข้าใจง่าย	4.34	0.63	มากที่สุด
4. มีสถานพยาบาลและเจ้าหน้าที่ดูแลอำนวยความสะดวก ภายในแหล่งท่องเที่ยวตลอดเวลา	4.23	0.65	มากที่สุด
5. การให้บริการร้านอาหาร ร้านค้า มีให้เลือกหลากหลาย	4.50	0.68	มากที่สุด
6. มีร้านจำหน่ายสินค้าและของที่ระลึก/ของฝากให้เลือก หลากหลาย	4.11	0.55	มาก
7. มีจุดแจ้งเหตุด่วนเหตุร้ายภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.40	0.71	มากที่สุด
โดยรวม	4.31	0.36	มากที่สุด

ตารางที่ 4.9 พบว่า ความต้องการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักท่องเที่ยวมีความต้องการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับมากที่สุด 5 ข้อ ระดับมาก 2 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การให้บริการร้านอาหาร ร้านค้า มีให้เลือกหลากหลาย ($\bar{x} = 4.50$) มีป้ายประชาสัมพันธ์และขั้นตอนการติดต่อที่ชัดเจนและเข้าใจง่าย ($\bar{x} = 4.47$) มีจุดแจ้งเหตุด่วนเหตุร้ายภายในแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{x} = 4.40$) การให้บริการข่าวสารและการประชาสัมพันธ์ภายในแหล่งท่องเที่ยวชัดเจนและเข้าใจง่าย ($\bar{x} = 4.34$) มีสถานพยาบาลและเจ้าหน้าที่ดูแลอำนวยความสะดวกภายในแหล่งท่องเที่ยวตลอดเวลา ($\bar{x} = 4.23$) มีร้านจำหน่ายสินค้าและของที่ระลึก/ของฝากให้เลือกหลากหลาย ($\bar{x} = 4.11$) และมีที่จอดรถสะดวกและเพียงพอสำหรับนักท่องเที่ยว ($\bar{x} = 4.10$)

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับความต้องการด้านความสะดวก ในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความต้องการ
1. การคมนาคมขนส่งโดยสารไปยังแหล่งท่องเที่ยวสะดวกและปลอดภัย	4.51	0.64	มากที่สุด
2. มีป้ายบอกเส้นทางในการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจนและเข้าใจง่าย	4.11	0.59	มาก
3. ค่ารถโดยสารประจำทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวมีราคาที่เหมาะสมและยอมรับได้	4.40	0.72	มากที่สุด
4. สภาพถนนหนทางไม่เป็นหลุมเป็นบ่อการสัญจรไปยังแหล่งท่องเที่ยวสะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย	4.23	0.61	มากที่สุด
โดยรวม	4.31	0.45	มากที่สุด

ตารางที่ 4.10 พบว่า ความต้องการด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ ระดับมาก 1 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การคมนาคมขนส่งโดยสารไปยังแหล่งท่องเที่ยวสะดวกและปลอดภัย ($\bar{x} = 4.51$) ค่ารถโดยสารประจำทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวมีราคาที่เหมาะสมและยอมรับได้ ($\bar{x} = 4.40$) สภาพถนนหนทางไม่เป็นหลุมเป็นบ่อการสัญจรไปยังแหล่งท่องเที่ยวสะดวก รวดเร็วและปลอดภัย ($\bar{x} = 4.23$) และมีป้ายบอกเส้นทางในการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจนและเข้าใจง่าย ($\bar{x} = 4.11$)

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับความต้องการด้านที่พักของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

ด้านที่พัก	\bar{x}	S.D.	ระดับความต้องการ
1. ที่พักมีความสะอาดและเป็นที่ยอมรับได้	4.51	0.65	มากที่สุด
2. ที่พักมีความปลอดภัย เช่น มีกล้องวงจรปิดติดตั้งอยู่และใช้งานได้ดี	4.15	0.58	มาก
3. มีที่พักหลายระดับให้เลือกใช้บริการในบริเวณใกล้เคียงกับแหล่งท่องเที่ยว	4.38	0.75	มากที่สุด
4. ระยะทางจากที่พักไปยังแหล่งท่องเที่ยวมีความเหมาะสมไม่ไกลจนเกินไป	4.14	0.71	มาก
5. ราคาที่พักและการให้บริการมีความเหมาะสมสร้างความประทับใจได้	4.39	0.79	มากที่สุด
โดยรวม	4.31	0.48	มากที่สุด

ตารางที่ 4.11 พบว่า ความต้องการด้านที่พักในแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักท่องเที่ยวมีความต้องการด้านที่พักอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ ระดับมาก 2 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ที่พักมีความสะอาดและเป็นที่ยอมรับได้ ($\bar{x} = 4.51$) ราคาที่พักและการให้บริการมีความเหมาะสมสร้างความประทับใจได้ ($\bar{x} = 4.39$) มีที่พักหลายระดับให้เลือกใช้บริการในบริเวณใกล้เคียงกับแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{x} = 4.38$) ที่พักมีความปลอดภัย เช่น มีกล้องวงจรปิดติดตั้งอยู่และใช้งานได้ดี ($\bar{x} = 4.15$) และระยะทางจากที่พักไปยังแหล่งท่องเที่ยวมีความเหมาะสมไม่ไกลจนเกินไป ($\bar{x} = 4.14$)

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยรวม

ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว	\bar{x}	S.D.	ระดับ ศักยภาพ
1. ด้านสิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว	2.96	0.64	ปานกลาง
2. ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว	2.91	0.67	ปานกลาง
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว	2.94	0.55	ปานกลาง
4. ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	2.97	0.67	ปานกลาง
5. ด้านที่พัก	2.91	0.65	ปานกลาง
โดยรวม	2.94	0.53	ปานกลาง

ตารางที่ 4.12 พบว่า ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.94$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นเกี่ยวกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{x} = 2.97$) ด้านสิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{x} = 2.96$) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{x} = 2.94$) ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวและด้านที่พัก ($\bar{x} = 2.91$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.13 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับศักยภาพด้านความพึงพอใจของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

ด้านความพึงพอใจของแหล่งท่องเที่ยว	\bar{x}	S.D.	ระดับศักยภาพ
1. ความมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวของถ้ำเลเขากอบที่โดดเด่น	2.97	0.83	ปานกลาง
2. ความสวยงามแปลกตาของแหล่งท่องเที่ยวโดยเฉพาะหินงอกหินย้อย	3.00	0.80	ปานกลาง
3. ความเจียบสงบร่มรื่นของแหล่งท่องเที่ยวเมื่อเข้าไปสัมผัส	2.96	0.80	ปานกลาง
4. ความเป็นธรรมชาติด้านระบบนิเวศของแหล่งท่องเที่ยว	2.91	0.84	ปานกลาง
โดยรวม	2.96	0.64	ปานกลาง

ตารางที่ 4.13 พบว่า ศักยภาพด้านสิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.96$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นเกี่ยวกับศักยภาพด้านความดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ความสวยงามแปลกตาของแหล่งท่องเที่ยวโดยเฉพาะหินงอกหินย้อย ($\bar{x} = 3.00$) ความมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวของถ้ำเลเขากอบที่โดดเด่น ($\bar{x} = 2.97$) ความเจียบสงบร่มรื่นของแหล่งท่องเที่ยวเมื่อเข้าไปสัมผัส ($\bar{x} = 2.96$) ความเป็นธรรมชาติด้านระบบนิเวศของแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{x} = 2.91$)

ตารางที่ 4.14 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับศักยภาพด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวของ แหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว	\bar{x}	S.D.	ระดับ ศักยภาพ
1. กิจกรรมพายเรือมีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่	3.00	0.89	ปานกลาง
2. เส้นทางของกิจกรรมพายเรือมีความเหมาะสมไม่ใกล้ และไกลจนเกินไป	2.98	0.80	ปานกลาง
3. กิจกรรมพายเรือมีความตื่นเต้นและท้าทาย	2.88	0.89	ปานกลาง
4. กิจกรรมพายเรือมีความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน	2.83	0.78	ปานกลาง
5. มีกิจกรรมอื่นๆให้เลือกนอกจากกิจกรรมพายเรือ	2.85	0.85	ปานกลาง
โดยรวม	2.91	0.67	ปานกลาง

ตารางที่ 4.14 พบว่า ศักยภาพด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.91$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นเกี่ยวกับศักยภาพด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลาง ทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ กิจกรรมพายเรือมีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ($\bar{x} = 3.00$) เส้นทางของกิจกรรมพายเรือมีความเหมาะสมไม่ใกล้และไกลจนเกินไป ($\bar{x} = 2.98$) กิจกรรมพายเรือมีความตื่นเต้นและท้าทาย ($\bar{x} = 2.88$) มีกิจกรรมอื่นๆให้เลือกนอกจากกิจกรรมพายเรือ ($\bar{x} = 2.85$) และกิจกรรมพายเรือมีความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน ($\bar{x} = 2.83$)

ตารางที่ 4.15 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับศักยภาพด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว	\bar{x}	S.D.	ระดับศักยภาพ
1. มีป้ายประชาสัมพันธ์และขั้นตอนการติดต่อที่ชัดเจนและเข้าใจง่าย	2.87	0.83	ปานกลาง
2. มีที่จอดรถสะดวกและเพียงพอสำหรับนักท่องเที่ยว	2.83	0.85	ปานกลาง
3. การให้บริการข่าวสารและการประชาสัมพันธ์ภายในแหล่งท่องเที่ยวชัดเจนและเข้าใจง่าย	2.88	0.83	ปานกลาง
4. มีสถานพยาบาลและเจ้าหน้าที่ดูแลอำนวยความสะดวกภายในแหล่งท่องเที่ยวตลอดเวลา	2.84	0.86	ปานกลาง
5. การให้บริการร้านอาหาร ร้านค้า มีให้เลือกหลากหลาย	2.96	0.82	ปานกลาง
6. มีร้านจำหน่ายสินค้าและของที่ระลึก/ของฝากให้เลือกหลากหลาย	3.10	0.72	ปานกลาง
7. มีจุดแจ้งเหตุด่วนเหตุร้ายภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.10	0.84	ปานกลาง
โดยรวม	2.94	0.55	ปานกลาง

ตารางที่ 4.15 พบว่า ศักยภาพด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.94$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นเกี่ยวกับศักยภาพด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ มีร้านจำหน่ายสินค้าและของที่ระลึก/ของฝากให้เลือกหลากหลายและมีจุดแจ้งเหตุด่วนเหตุร้ายภายในแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{x} = 3.10$) การให้บริการร้านอาหาร ร้านค้า มีให้เลือกหลากหลาย ($\bar{x} = 2.96$) การให้บริการข่าวสารและการประชาสัมพันธ์ภายในแหล่งท่องเที่ยวชัดเจนและเข้าใจง่าย ($\bar{x} = 2.88$) มีป้ายประชาสัมพันธ์และขั้นตอนการติดต่อที่ชัดเจนและเข้าใจง่าย ($\bar{x} = 2.87$) มีสถานพยาบาลและเจ้าหน้าที่ดูแลอำนวยความสะดวกภายในแหล่งท่องเที่ยวตลอดเวลา ($\bar{x} = 2.84$) และที่จอดรถสะดวกและเพียงพอสำหรับนักท่องเที่ยว ($\bar{x} = 2.83$)

ตารางที่ 4.16 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับศักยภาพด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	\bar{x}	S.D.	ระดับศักยภาพ
1. การคมนาคมขนส่งโดยสารไปยังแหล่งท่องเที่ยวสะดวกและปลอดภัย	3.09	0.84	ปานกลาง
2. มีป้ายบอกเส้นทางในการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจนและเข้าใจง่าย	2.88	0.83	ปานกลาง
3. ค่ารถโดยสารประจำทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวมีราคาที่เหมาะสมและยอมรับได้	3.03	0.87	ปานกลาง
4. สภาพถนนหนทางไม่เป็นหลุมเป็นบ่อการสัญจรไปยังแหล่งท่องเที่ยวสะดวก รวดเร็วและปลอดภัย	2.90	0.85	ปานกลาง
โดยรวม	2.97	0.67	ปานกลาง

ตารางที่ 4.16 พบว่า ศักยภาพด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.97$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นเกี่ยวกับศักยภาพด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การคมนาคมขนส่งโดยสารไปยังแหล่งท่องเที่ยวสะดวกและปลอดภัย ($\bar{x} = 3.09$) ค่ารถโดยสารประจำทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวมีราคาที่เหมาะสมและยอมรับได้ ($\bar{x} = 3.03$) สภาพถนนหนทางไม่เป็นหลุมเป็นบ่อการสัญจรไปยังแหล่งท่องเที่ยวสะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย ($\bar{x} = 2.90$) และมีป้ายบอกเส้นทางในการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจนและเข้าใจง่าย ($\bar{x} = 2.88$)

ตารางที่ 4.17 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับศักยภาพด้านที่พักของแหล่ง
ท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

ด้านที่พัก	\bar{x}	S.D.	ระดับ ศักยภาพ
1. ที่พักมีความสะอาดและเป็นที่ยอมรับได้	2.94	0.84	ปานกลาง
2. ที่พักมีความปลอดภัย เช่น มีกล้องวงจรปิดติดตั้งอยู่ และใช้งานได้ดี	2.97	0.85	ปานกลาง
3. มีที่พักหลายระดับให้เลือกใช้บริการในบริเวณใกล้เคียง กับแหล่งท่องเที่ยว	2.92	0.83	ปานกลาง
4. ระยะทางจากที่พักไปยังแหล่งท่องเที่ยวมีความ เหมาะสมไม่ไกลจนเกินไป	2.88	0.86	ปานกลาง
5. ราคาที่พักและการให้บริการมีความเหมาะสมสร้าง ความประทับใจได้	2.84	0.90	ปานกลาง
โดยรวม	2.91	0.65	ปานกลาง

ตารางที่ 4.17 พบว่า ศักยภาพด้านที่พักในแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.91$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นเกี่ยวกับศักยภาพด้านที่พักอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ที่พักมีความปลอดภัย เช่น มีกล้องวงจรปิดติดตั้งอยู่และใช้งานได้ดี ($\bar{x} = 2.97$) ที่พักมีความสะอาดและเป็นที่ยอมรับได้ ($\bar{x} = 2.94$) มีที่พักหลายระดับให้เลือกใช้บริการในบริเวณใกล้เคียงกับแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{x} = 2.92$) ระยะทางจากที่พักไปยังแหล่งท่องเที่ยวมีความเหมาะสมไม่ไกลจนเกินไป ($\bar{x} = 2.88$) และราคาที่พักและการให้บริการมีความเหมาะสมสร้างความประทับใจได้ ($\bar{x} = 2.84$)

ตอนที่ 5 การเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลกับความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

สมมติฐานการวิจัยที่ 1 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ภูมิลำเนา รายได้ต่อเดือน ระดับการศึกษา อาชีพ ต่างกัน มีความต้องการต่อแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง แตกต่างกัน

สมมุติฐานที่ 1.1

H_0 : นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีเพศแตกต่างกัน มีความต้องการต่อแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ไม่แตกต่างกัน

H_1 : นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีเพศแตกต่างกัน มีความต้องการต่อแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.18 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเพศกับความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่เดินทางมาท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ โดยรวมและรายด้าน

ความต้องการของนักท่องเที่ยว	ชาย		หญิง		t	Sig.
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านสิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว	4.28	0.41	4.22	0.47	1.48	0.139
2. ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว	4.38	0.45	4.29	0.43	1.99	0.047*
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว	4.31	0.35	4.30	0.38	0.22	0.828
4. ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	4.33	0.47	4.30	0.44	0.56	0.577
5. ด้านที่พัก	4.36	0.47	4.28	0.49	1.64	0.102
โดยรวม	4.33	0.31	4.28	0.33	1.65	0.100

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.18 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเพศกับความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยรวมและรายด้าน ด้วยสถิติทดสอบ t-test พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีเพศแตกต่างกัน มีความต้องการต่อแหล่ง

ท่องเที่ยวถ้าเลขาธิการ อำเภอย่อย จังหวัดตรัง โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีเพศแตกต่างกัน มีความต้องการด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยนักท่องเที่ยวเพศชายมีความต้องการด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวสูงกว่านักท่องเที่ยวหญิง

สมมุติฐานที่ 1.2

H_0 : นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอายุแตกต่างกัน มีความต้องการต่อแหล่งท่องเที่ยวถ้าเลขาธิการ อำเภอย่อย จังหวัดตรัง ไม่แตกต่างกัน

H_1 : นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอายุแตกต่างกัน มีความต้องการต่อแหล่งท่องเที่ยวถ้าเลขาธิการ อำเภอย่อย จังหวัดตรัง แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.19 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอายุกับความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวถ้าเลขาธิการ โดยรวมและรายด้าน

ความต้องการของ นักท่องเที่ยว	แหล่ง ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
1. ด้านความตั้งใจของ แหล่งท่องเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	5	2.00	0.40	2.03	0.074
	ภายในกลุ่ม	394	77.56	0.20		
	รวม	399	79.56			
2. ด้านกิจกรรมการ ท่องเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	5	1.84	0.37	1.91	0.091
	ภายในกลุ่ม	394	75.56	0.19		
	รวม	399	77.40			
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ในแหล่งท่องเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	5	1.17	0.23	1.78	0.116
	ภายในกลุ่ม	394	51.95	0.13		
	รวม	399	53.12			
4. ด้านความสะดวกในการ เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	5	2.93	0.59	2.93	0.013*
	ภายในกลุ่ม	394	78.76	0.20		
	รวม	399	81.69			

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

ความต้องการของ นักท่องเที่ยว	แหล่ง ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
5. ด้านที่พัก	ระหว่างกลุ่ม	5	4.83	0.97	4.38	0.001*
	ภายในกลุ่ม	394	86.86	0.22		
	รวม	399	91.69			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	5	1.85	0.37	3.68	0.003*
	ภายในกลุ่ม	394	39.60	0.10		
	รวม	399	41.45			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.19 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอายุกับความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยรวมและรายด้าน พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอายุแตกต่างกันมีความต้องการต่อแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอายุแตกต่างกันมีความต้องการด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว และด้านที่พัก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมุติฐานที่ 1.3

H_0 : นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีความต้องการต่อแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ไม่แตกต่างกัน

H_1 : นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีความต้องการต่อแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.20 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสถานภาพสมรสกับความต้องการของ
นักท่องเที่ยวยาวชาวไทยต่อแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ โดยรวมและรายด้าน

ความต้องการของ นักท่องเที่ยวยาว	แหล่ง ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
1. ด้านความดึงดูดใจของ แหล่งท่องเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	2	0.35	0.17	0.87	0.421
	ภายในกลุ่ม	397	79.21	0.20		
	รวม	399	79.56			
2. ด้านกิจกรรมการ ท่องเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	2	0.28	0.14	0.73	0.481
	ภายในกลุ่ม	397	77.11	0.19		
	รวม	399	77.40			
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ในแหล่งท่องเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	2	0.00	0.00	0.00	1.000
	ภายในกลุ่ม	397	53.12	0.13		
	รวม	399	53.12			
4. ด้านความสะดวกในการ เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	2	0.12	0.06	0.29	0.751
	ภายในกลุ่ม	397	81.57	0.21		
	รวม	399	81.69			
5. ด้านที่พัก	ระหว่างกลุ่ม	2	0.88	0.44	1.93	0.147
	ภายในกลุ่ม	397	90.81	0.23		
	รวม	399	91.69			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.10	0.05	0.48	0.620
	ภายในกลุ่ม	397	41.35	0.10		
	รวม	399	41.45			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.20 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสถานภาพสมรสกับความ
ต้องการของนักท่องเที่ยวยาวชาวไทยต่อแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง
โดยรวมและรายด้าน พบว่า นักท่องเที่ยวยาวชาวไทยที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีความต้องการต่อ
แหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันที่ระดับ
นัยสำคัญ 0.05

สมมุติฐานที่ 1.4

H_0 : นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน มีความต้องการต่อแหล่งท่องเที่ยวถ้าเลขา กอบ อำเภอยายอด จังหวัดตรัง ไม่แตกต่างกัน

H_1 : นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน มีความต้องการต่อแหล่งท่องเที่ยวถ้าเลขา กอบ อำเภอยายอด จังหวัดตรัง แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.21 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างภูมิลำเนากับความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวถ้าเลขา กอบ โดยรวมและรายด้าน

ความต้องการของ นักท่องเที่ยว	แหล่ง ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
1. ด้านความตั้งใจของ แหล่งท่องเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	2	0.93	0.47	2.35	0.097
	ภายในกลุ่ม	397	78.63	0.20		
	รวม	399	79.56			
2. ด้านกิจกรรมการ ท่องเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	2	0.79	0.40	2.06	0.129
	ภายในกลุ่ม	397	76.60	0.19		
	รวม	399	77.40			
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ในแหล่งท่องเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	2	0.42	0.21	1.56	0.210
	ภายในกลุ่ม	397	52.70	0.13		
	รวม	399	53.12			
4. ด้านความสะดวกในการ เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	2	0.62	0.31	1.52	0.220
	ภายในกลุ่ม	397	81.07	0.20		
	รวม	399	81.69			
5. ด้านที่พัก	ระหว่างกลุ่ม	2	1.27	0.63	2.78	0.063
	ภายในกลุ่ม	397	90.42	0.23		
	รวม	399	91.69			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.65	0.33	3.18	0.043*
	ภายในกลุ่ม	397	40.80	0.10		
	รวม	399	41.45			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.21 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างภูมิภาคกับกับความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยรวมและรายด้านพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน มีความต้องการต่อแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน มีความต้องการต่อแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรังไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

สมมุติฐานที่ 1.5

H_0 : นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีความต้องการต่อแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ไม่แตกต่างกัน

H_1 : นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีความต้องการต่อแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.22 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างรายได้ต่อเดือนกับความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ โดยรวมและรายด้าน

ความต้องการของ นักท่องเที่ยว	แหล่ง ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
1. ด้านความดึงดูดใจของ แหล่งท่องเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	5	4.15	0.83	4.34	0.001*
	ภายในกลุ่ม	394	75.40	0.19		
	รวม	399	79.56			
2. ด้านกิจกรรมการ ท่องเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	5	5.32	1.06	5.82	0.000*
	ภายในกลุ่ม	394	72.08	0.18		
	รวม	399	77.40			
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ในแหล่งท่องเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	5	4.17	0.83	6.72	0.000*
	ภายในกลุ่ม	394	48.95	0.12		
	รวม	399	53.12			
4. ด้านความสะดวกในการ เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	5	3.77	0.75	3.81	0.002*
	ภายในกลุ่ม	394	77.92	0.20		
	รวม	399	81.69			

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

ความต้องการของ นักท่องเที่ยว	แหล่ง ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
5. ด้านที่พัก	ระหว่างกลุ่ม	5	2.72	0.54	2.41	0.036*
	ภายในกลุ่ม	394	88.98	0.23		
	รวม	399	91.69			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	5	3.48	0.70	7.22	0.000*
	ภายในกลุ่ม	394	37.97	0.10		
	รวม	399	41.45			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.22 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างรายได้ต่อเดือนกับความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยรวมและรายด้านพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีความต้องการต่อแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมุติฐานที่ 1.6

H_0 : นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความต้องการต่อแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ไม่แตกต่างกัน

H_1 : นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความต้องการต่อแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.23 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างระดับการศึกษากับความต้องการของ
นักท่องเที่ยวยาวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ โดยรวมและรายด้าน

ความต้องการของ นักท่องเที่ยวยาว	แหล่ง ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
1. ด้านความดึงดูดใจของ แหล่งท่องเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	5	1.79	0.36	1.82	0.109
	ภายในกลุ่ม	394	77.77	0.20		
	รวม	399	79.56			
2. ด้านกิจกรรมการ ท่องเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	5	0.14	0.03	0.15	0.981
	ภายในกลุ่ม	394	77.26	0.20		
	รวม	399	77.40			
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ในแหล่งท่องเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	5	1.20	0.24	1.82	0.109
	ภายในกลุ่ม	394	51.92	0.13		
	รวม	399	53.12			
4. ด้านความสะดวกในการ เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	5	2.62	0.52	2.61	0.025*
	ภายในกลุ่ม	394	79.07	0.20		
	รวม	399	81.69			
5. ด้านที่พัก	ระหว่างกลุ่ม	5	1.03	0.21	0.89	0.487
	ภายในกลุ่ม	394	90.67	0.23		
	รวม	399	91.69			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	5	0.63	0.13	1.22	0.301
	ภายในกลุ่ม	394	40.82	0.10		
	รวม	399	41.45			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.23 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างระดับการศึกษากับความต้องการของนักท่องเที่ยวยาวชาวไทยต่อแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยรวมและรายด้านพบว่า นักท่องเที่ยวยาวชาวไทยที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความต้องการต่อแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบโดยรวมไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า นักท่องเที่ยวยาวชาวไทยที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความต้องการด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมุติฐานที่ 1.7

H_0 : นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความต้องการต่อแหล่งท่องเที่ยวถ้าเลขาธิการอำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ไม่แตกต่างกัน

H_1 : นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความต้องการต่อแหล่งท่องเที่ยวถ้าเลขาธิการอำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.24 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอาชีพกับความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวถ้าเลขาธิการ โดยรวมและรายด้าน

ความต้องการของ นักท่องเที่ยว	แหล่ง ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
1. ด้านความดึงดูดใจของ แหล่งท่องเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	6	1.57	0.26	1.32	0.248
	ภายในกลุ่ม	393	77.99	0.20		
	รวม	399	79.56			
2. ด้านกิจกรรมการ ท่องเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	6	1.14	0.19	0.98	0.437
	ภายในกลุ่ม	393	76.26	0.19		
	รวม	399	77.40			
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ในแหล่งท่องเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	6	1.44	0.24	1.82	0.093
	ภายในกลุ่ม	393	51.68	0.13		
	รวม	399	53.12			
4. ด้านความสะดวกในการ เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	6	0.96	0.16	0.78	0.588
	ภายในกลุ่ม	393	80.73	0.21		
	รวม	399	81.69			
5. ด้านที่พัก	ระหว่างกลุ่ม	6	1.53	0.26	1.11	0.354
	ภายในกลุ่ม	393	90.16	0.23		
	รวม	399	91.16			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	6	0.89	0.15	1.44	0.197
	ภายในกลุ่ม	393	40.56	0.10		
	รวม	399	41.45			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.24 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอาชีพกับความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยรวมและรายด้านพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความต้องการต่อแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตอนที่ 6 การเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

สมมติฐานการวิจัยที่ 2 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ภูมิลำเนา รายได้ต่อเดือน ระดับการศึกษา อาชีพ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2.1

H_0 : นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ไม่แตกต่างกัน

H_1 : นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.25 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเพศกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยรวมและรายด้าน

ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว	ชาย		หญิง		t	Sig.
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านสิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว	2.92	0.60	2.99	0.66	-1.04	0.301
2. ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว	2.87	0.63	2.94	0.69	-1.05	0.293
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว	2.94	0.54	2.94	0.55	-0.15	0.883
4. ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	2.95	0.61	2.99	0.70	-0.58	0.560
5. ด้านที่พัก	2.89	0.63	2.92	0.67	-0.56	0.573
โดยรวม	2.91	0.51	2.96	0.54	-0.84	0.404

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.25 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเพศกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยรวมและรายด้าน ด้วยสถิติทดสอบ t-test พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

สมมุติฐานที่ 2.2

H_0 : นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ไม่แตกต่างกัน

H_1 : นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.26 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอายุกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยรวมและรายด้าน

ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
1. ด้านความดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	5	4.94	0.99	2.46	0.032*
	ภายในกลุ่ม	394	157.92	0.40		
	รวม	399	162.86			
2. ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	5	3.53	0.71	1.60	0.159
	ภายในกลุ่ม	394	174.04	0.44		
	รวม	399	177.57			
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	5	2.95	0.52	1.75	0.123
	ภายในกลุ่ม	394	117.10	0.30		
	รวม	399	119.70			
4. ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	5	4.48	0.90	2.05	0.071
	ภายในกลุ่ม	394	172.07	0.44		
	รวม	399	176.55			
5. ด้านที่พัก	ระหว่างกลุ่ม	5	3.01	0.60	1.41	0.218
	ภายในกลุ่ม	394	167.84	0.43		
	รวม	399	170.85			

ตารางที่ 4.26 (ต่อ)

ศักยภาพของแหล่ง ท่องเที่ยว	แหล่ง ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	5	3.05	0.61	2.23	0.050
	ภายในกลุ่ม	394	107.64	0.27		
	รวม	399	110.69			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.26 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอายุกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้าเลขาธิการ โดยรวมและรายด้านพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้าเลขาธิการโดยรวมไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อศักยภาพด้านความดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมุติฐานที่ 2.3

H_0 : นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้าเลขาธิการอำเภอห้วยยอด จังหวัดตรังไม่แตกต่างกัน

H_1 : นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้าเลขาธิการอำเภอห้วยยอด จังหวัดตรังแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.27 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสถานภาพกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว
ถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยรวมและรายด้าน

ศักยภาพของแหล่ง ท่องเที่ยว	แหล่ง ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
1. ด้านความดึงดูดใจของ แหล่งท่องเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	2	0.05	0.02	0.06	0.946
	ภายในกลุ่ม	397	162.82	0.41		
	รวม	399	162.86			
2. ด้านกิจกรรมการ ท่องเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	2	0.38	0.19	0.43	0.650
	ภายในกลุ่ม	397	177.18	0.45		
	รวม	399	177.57			
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก สะดวกในแหล่งท่องเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	2	0.23	0.11	0.38	0.687
	ภายในกลุ่ม	397	119.47	0.30		
	รวม	399	119.70			
4. ด้านความสะดวกในการ เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	2	0.19	0.10	0.22	0.805
	ภายในกลุ่ม	397	176.36	0.44		
	รวม	399	176.55			
5. ด้านที่พัก	ระหว่างกลุ่ม	2	0.44	0.22	0.51	0.602
	ภายในกลุ่ม	397	170.85	0.43		
	รวม	399	181.87			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.04	0.02	0.07	0.937
	ภายในกลุ่ม	397	110.66	0.28		
	รวม	399	110.69			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.27 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสถานภาพสมรสกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยรวมและรายด้าน พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

สมมุติฐานที่ 2.4

H_0 : นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรังไม่แตกต่างกัน

H_1 : นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบอำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.28 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างภูมิลำเนาเกี่ยวกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยรวมและรายด้าน

ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
1. ด้านความดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	2	1.11	0.55	1.36	0.258
	ภายในกลุ่ม	397	161.75	0.41		
	รวม	399	162.86			
2. ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	2	0.71	0.36	0.80	0.451
	ภายในกลุ่ม	397	176.86	0.45		
	รวม	399	177.57			
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	2	0.82	0.41	1.36	0.257
	ภายในกลุ่ม	397	118.88	0.30		
	รวม	399	119.70			
4. ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	2	1.90	0.95	2.16	0.116
	ภายในกลุ่ม	397	174.65	0.44		
	รวม	399	176.55			
5. ด้านที่พัก	ระหว่างกลุ่ม	2	4.20	2.10	5.00	0.007*
	ภายในกลุ่ม	397	166.66	0.42		
	รวม	399	170.85			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.27	0.64	2.31	0.101
	ภายในกลุ่ม	397	109.42	0.28		
	รวม	399	110.69			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.28 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างภูมิลำเนากับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยรวมและรายด้าน พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยรวมไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อศักยภาพด้านที่พักแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมุติฐานที่ 2.5

H_0 : นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรังไม่แตกต่างกัน

H_1 : นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบอำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.29 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างรายได้ต่อเดือนกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยรวมและรายด้าน

ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
1. ด้านความดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	5	5.13	1.03	2.56	0.027*
	ภายในกลุ่ม	394	157.73	0.40		
	รวม	399	162.86			
2. ด้านกิจกรรมการเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	5	6.68	1.34	3.08	0.010*
	ภายในกลุ่ม	394	170.89	0.43		
	รวม	399	177.57			
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	5	3.87	0.77	2.63	0.023*
	ภายในกลุ่ม	394	115.82	0.29		
	รวม	399	119.70			
4. ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	5	6.12	1.22	2.83	0.016*
	ภายในกลุ่ม	394	170.43	0.43		
	รวม	399	176.55			

ตารางที่ 4.29 (ต่อ)

ศักยภาพของแหล่ง ท่องเที่ยว	แหล่ง ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
5. ด้านที่พัก	ระหว่างกลุ่ม	5	8.27	1.65	4.01	0.001*
	ภายในกลุ่ม	394	162.58	0.41		
	รวม	399	170.85			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	5	5.13	1.03	3.83	0.002*
	ภายในกลุ่ม	394	105.57	0.27		
	รวม	399	110.69			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.29 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างรายได้ต่อเดือนกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยรวมและรายด้านพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมุติฐานที่ 2.6

H_0 : นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบอำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ไม่แตกต่างกัน

H_1 : นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบอำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.30 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างระดับการศึกษากับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว
ถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยรวมและรายด้าน

ศักยภาพของแหล่ง ท่องเที่ยว	แหล่ง ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
1. ด้านความดึงดูดใจของ แหล่งท่องเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	5	4.52	0.90	2.25	0.049*
	ภายในกลุ่ม	394	158.34	0.40		
	รวม	399	162.86			
2. ด้านกิจกรรมการ ท่องเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	5	6.96	1.39	3.22	0.007*
	ภายในกลุ่ม	394	170.60	0.43		
	รวม	399	177.57			
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ในแหล่งท่องเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	5	2.55	0.51	1.71	0.131
	ภายในกลุ่ม	394	117.15	0.30		
	รวม	399	119.70			
4. ด้านความสะดวกในการ เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	5	8.19	1.64	3.84	0.002*
	ภายในกลุ่ม	394	168.36	0.43		
	รวม	399	176.55			
5. ด้านที่พัก	ระหว่างกลุ่ม	5	5.02	1.00	2.39	0.038*
	ภายในกลุ่ม	394	165.83	0.42		
	รวม	399	170.85			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	5	4.11	0.82	3.04	0.010*
	ภายในกลุ่ม	394	106.58	0.27		
	รวม	399	110.69			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.30 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างระดับการศึกษากับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยรวมและรายด้านพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบอำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อศักยภาพด้านความดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว และด้านที่พัก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมุติฐานที่ 2.7

H_0 : นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อศักยภาพของท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ไม่แตกต่างกัน

H_1 : นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบอำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.31 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอาชีพกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยรวมและรายด้าน

ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
1. ด้านความดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	6	9.56	1.59	4.09	0.001*
	ภายในกลุ่ม	393	153.30	0.39		
	รวม	399	162.86			
2. ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	6	10.53	1.75	4.13	0.000*
	ภายในกลุ่ม	393	167.04	0.43		
	รวม	399	177.57			
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	6	8.32	1.39	4.89	0.000*
	ภายในกลุ่ม	393	111.38	0.28		
	รวม	399	119.70			
4. ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	6	15.00	2.50	6.08	0.000*
	ภายในกลุ่ม	393	161.55	0.41		
	รวม	399	176.55			
5. ด้านที่พัก	ระหว่างกลุ่ม	6	16.69	2.78	7.09	0.000*
	ภายในกลุ่ม	393	154.16	0.39		
	รวม	399	170.85			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	6	11.31	1.88	7.45	0.000*
	ภายในกลุ่ม	393	99.39	0.25		
	รวม	399	110.69			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.31 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอาชีพกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยรวมและรายด้าน พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตอนที่ 7 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความต้องการของนักท่องเที่ยวกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

ตารางที่ 4.32 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความต้องการของนักท่องเที่ยวกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ โดยรวมและรายด้าน

องค์ประกอบทางการท่องเที่ยว	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})			t	Sig.
	ความต้องการ	ศักยภาพ	ความแตกต่าง		
1. ด้านความดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว	4.25	2.96	1.29	33.10	0.000*
2. ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว	4.33	2.91	1.42	34.29	0.000*
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว	4.31	2.94	1.37	43.67	0.000*
4. ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	4.31	2.97	1.34	35.68	0.000*
5. ด้านที่พัก	4.31	2.91	1.40	35.45	0.000*
โดยรวม	4.30	2.94	1.36	45.61	0.000*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.32 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความต้องการของนักท่องเที่ยวกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยรวมและรายด้าน พบว่า ความต้องการของนักท่องเที่ยวกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยนักท่องเที่ยวชาวไทยมีความต้องการต่อแหล่งท่องเที่ยวโดยรวมเท่ากับ 4.30 และมีความคิดเห็นต่อศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวโดยรวมเท่ากับ 2.94 นั่นคือ ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบไม่เป็นไปตามความต้องการของนักท่องเที่ยว

ตารางที่ 4.33 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความต้องการของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ ด้านความพึงพอใจของแหล่งท่องเที่ยว

ด้านความพึงพอใจของแหล่งท่องเที่ยว	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})			t	Sig.
	ความต้องการ	ศักยภาพ	ความแตกต่าง		
1. ความมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวของถ้ำเลเขากอบที่โดดเด่น	4.39	2.97	1.42	27.17	0.000*
2. ความสวยงามแปลกตาของแหล่งท่องเที่ยว โดยเฉพาะหินงอกหินย้อย	4.09	3.00	1.09	22.90	0.000*
3. ความเจียบสงบร่มรื่นของแหล่งท่องเที่ยว เมื่อเข้าไปสัมผัส	4.31	2.96	1.35	26.06	0.000*
4. ความเป็นธรรมชาติด้านระบบนิเวศของแหล่งท่องเที่ยว	4.20	2.91	1.29	24.28	0.000*
โดยรวม	4.25	2.96	1.29	33.10	0.000*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.33 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความต้องการของนักท่องเที่ยวกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ด้านความพึงพอใจของแหล่งท่องเที่ยว พบว่า ความต้องการของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับศักยภาพด้านความพึงพอใจของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ โดยรวมและรายข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยนักท่องเที่ยวชาวไทยมีความต้องการด้านความพึงพอใจของแหล่งท่องเที่ยวโดยรวมเท่ากับ 4.25 และมีความคิดเห็นต่อศักยภาพโดยรวมเท่ากับ 2.96 นั่นคือ ศักยภาพด้านความพึงพอใจของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบไม่เป็นไปตามความต้องการของนักท่องเที่ยว

ตารางที่ 4.34 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความต้องการของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว

ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})			t	Sig.
	ความต้องการ	ศักยภาพ	ความแตกต่าง		
1. กิจกรรมพายเรือมีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่	4.50	3.00	1.51		0.000*
2. เส้นทางของกิจกรรมพายเรือมีความเหมาะสมไม่ไกลและไกลจนเกินไป	4.16	2.98	1.18		0.000*
3. กิจกรรมพายเรือมีความตื่นเต้นและท้าทาย	4.43	2.89	1.55		0.000*
4. กิจกรรมพายเรือมีความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน	4.21	2.83	1.38		0.000*
5. มีกิจกรรมอื่นๆให้เลือกนอกจากกิจกรรมพายเรือ	4.34	2.86	1.48		0.000*
โดยรวม	4.33	2.91	1.42		0.000*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.34 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความต้องการของนักท่องเที่ยวกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวพบว่า ความต้องการของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับศักยภาพด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ โดยรวมและรายข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยที่ นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความต้องการด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยรวมเท่ากับ 4.33 และมีความคิดเห็นต่อศักยภาพโดยรวมเท่ากับ 2.91 นั่นคือ ศักยภาพด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบไม่เป็นไปตามความต้องการของนักท่องเที่ยว

ตารางที่ 4.35 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความต้องการของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})			t	Sig.
	ความต้องการ	ศักยภาพ	ความแตกต่าง		
1. มีป้ายประชาสัมพันธ์และขั้นตอนการติดต่อที่ชัดเจนและเข้าใจง่าย	4.47	2.88	1.60	31.21	0.000*
2. มีที่จอดรถสะดวกและเพียงพอสำหรับนักท่องเที่ยว	4.10	2.83	1.27	26.82	0.000*
3. การให้บริการข่าวสารและการประชาสัมพันธ์ภายในแหล่งท่องเที่ยวชัดเจนและเข้าใจง่าย	4.34	2.88	1.47	28.99	0.000*
4. มีสถานพยาบาลและเจ้าหน้าที่ดูแลอำนวยความสะดวกภายในแหล่งท่องเที่ยวตลอดเวลา	4.23	2.84	1.39	26.99	0.000*
5. การให้บริการร้านอาหาร ร้านค้า มีให้เลือกหลากหลาย	4.50	2.97	1.53	30.10	0.000*
6. มีร้านจำหน่ายสินค้าและของที่ระลึก/ของฝากให้เลือกหลากหลาย	4.11	3.10	1.00	23.66	0.000*
7. มีจุดแจ้งเหตุด่วนเหตุร้ายภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.39	3.10	1.29	24.69	0.000*
โดยรวม	4.31	2.94	1.37	43.67	0.000*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.35 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความต้องการของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว พบว่า ความต้องการของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับศักยภาพด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ โดยรวมและรายข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยที่นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความต้องการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวโดยรวมเท่ากับ 4.31 และมีความคิดเห็นต่อศักยภาพโดยรวมเท่ากับ 2.94 นั่นคือ ศักยภาพด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบไม่เป็นไปตามความต้องการของนักท่องเที่ยว

ตารางที่ 4.36 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความต้องการของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})			t	Sig.
	ความต้องการ	ศักยภาพ	ความแตกต่าง		
1. การคมนาคมขนส่งโดยสารไปยังแหล่งท่องเที่ยวสะดวกและปลอดภัย	4.51	3.09	1.43	29.93	0.000*
2. มีป้ายบอกเส้นทางในการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจนและเข้าใจง่าย	4.11	2.88	1.23	25.55	0.000*
3. ค่ารถโดยสารประจำทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวมีราคาที่เหมาะสมและยอมรับได้	4.40	3.03	1.37	24.78	0.000*
4. สภาพถนนหนทางไม่เป็นหลุมเป็นบ่อการสัญจรไปยังแหล่งท่องเที่ยวสะดวก รวดเร็วและปลอดภัย	4.22	2.90	1.32	26.57	0.000*
โดยรวม	4.31	2.97	1.34	35.68	0.000*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.36 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความต้องการของนักท่องเที่ยวกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว พบว่า ความต้องการของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับศักยภาพด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ โดยรวมและรายข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยที่นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความต้องการด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวโดยรวมเท่ากับ 4.31 และมีความคิดเห็นต่อศักยภาพโดยรวมเท่ากับ 2.97 นั่นคือ ศักยภาพด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบไม่เป็นไปตามความต้องการของนักท่องเที่ยว

ตารางที่ 4.37 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความต้องการของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ด้านที่พัก

ด้านที่พัก	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})			t	Sig.
	ความต้องการ	ศักยภาพ	ความแตกต่าง		
1. ที่พักมีความสะอาดและเป็นที่ยอมรับได้	4.51	2.94	1.57	31.03	0.000*
2. ที่พักมีความปลอดภัย เช่น มีกล้องวงจรปิดติดตั้งอยู่และใช้งานได้ดี	4.15	2.97	1.19	23.15	0.000*
3. มีที่พักหลายระดับให้เลือกใช้บริการในบริเวณใกล้เคียงกับแหล่งท่องเที่ยว	4.38	2.93	1.45	26.79	0.000*
4. ระยะทางจากที่พักไปยังแหล่งท่องเที่ยวมีความเหมาะสมไม่ไกลจนเกินไป	4.14	2.88	1.26	22.99	0.000*
5. ราคาที่พักและการให้บริการมีความเหมาะสมสร้างความประทับใจได้	4.39	2.84	1.55	27.50	0.000*
โดยรวม	4.31	2.91	1.40	35.45	0.000*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.37 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความต้องการของนักท่องเที่ยวกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ด้านที่พัก พบว่า ความต้องการของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับศักยภาพด้านที่พักของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ โดยรวมและรายข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยที่นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความต้องการด้านที่พักโดยรวมเท่ากับ 4.31 และมีความคิดเห็นต่อศักยภาพด้านที่พักโดยรวมเท่ากับ 2.91 นั่นคือ ศักยภาพด้านที่พักของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบไม่เป็นไปตามความต้องการของนักท่องเที่ยว

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาบริบทความพร้อมของการพัฒนาการท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง 2) เพื่อศึกษาความต้องการของนักท่องเที่ยวด้านการท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง 3) เพื่อประเมินศักยภาพการท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง 4) เพื่อสร้างแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

ผู้วิจัยขอเสนอข้อมูลที่ได้จากการศึกษา โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

จากผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 228 คน คิดเป็นร้อยละ 57.00 มีอายุอยู่ในช่วง 31-40 ปี จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 36.50 รองลงมา อายุ 21-30 ปี จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 30.75 จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 26.75 มีสถานภาพโสด จำนวน 209 คน คิดเป็นร้อยละ 52.25 เป็นนักเรียน/นักศึกษา จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 23.00 มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคใต้ตอนล่าง จำนวน 239 คน คิดเป็นร้อยละ 59.75 มีรายได้ต่อเดือน 5,001 – 10,000 บาท จำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 45.75

5.1.2 สรุปผลการวิเคราะห์ความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อแหล่งท่องเที่ยว ถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

ความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อแหล่งท่องเที่ยว ถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.30$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 4.33$) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ด้านที่พัก ($\bar{X} = 4.31$) และด้านสิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X} = 4.25$) ซึ่งสามารถสรุปรายละเอียดแต่ละด้านได้ดังนี้

1) ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อแหล่งท่องเที่ยว ถ้ำเลเขากอบ ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความต้องการด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวอยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อ ระดับมาก 1 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ กิจกรรมพายเรือมีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ($\bar{X} = 4.50$) กิจกรรมพายเรือมีความตื่นเต้นและท้าทาย ($\bar{X} = 4.43$) มีกิจกรรมอื่นๆ ให้เลือกนอกจากกิจกรรมพายเรือ ($\bar{X} = 4.34$) กิจกรรมพายเรือมีความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน ($\bar{X} = 4.21$) และเส้นทางของกิจกรรมพายเรือมีความเหมาะสมไม่ไกลและไกลจนเกินไป ($\bar{X} = 4.16$)

2) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว ความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อแหล่งท่องเที่ยว ถ้ำเลเขากอบ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความต้องการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับมากที่สุด 5 ข้อ ระดับมาก 2 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การให้บริการร้านอาหาร ร้านค้า มีให้เลือกหลากหลาย ($\bar{X} = 4.50$) มีป้ายประชาสัมพันธ์และขั้นตอนการติดต่อที่ชัดเจนและเข้าใจง่าย ($\bar{X} = 4.47$) มีจุดแจ้งเหตุด่วนเหตุร้ายภายในแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X} = 4.40$) การให้บริการข่าวสารและการประชาสัมพันธ์ภายในแหล่งท่องเที่ยวชัดเจนและเข้าใจง่าย ($\bar{X} = 4.34$) มีสถานพยาบาลและเจ้าหน้าที่ดูแลอำนวยความสะดวกภายในแหล่งท่องเที่ยวตลอดเวลา ($\bar{X} = 4.23$) มีร้านจำหน่ายสินค้าและของที่ระลึก/ของฝากให้เลือกหลากหลาย ($\bar{X} = 4.11$) และมีที่จอดรถสะดวกและเพียงพอสำหรับนักท่องเที่ยว ($\bar{X} = 4.10$)

3) ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อแหล่งท่องเที่ยว ถ้ำเลเขากอบ ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความต้องการด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ ระดับมาก 1 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การคมนาคมขนส่งโดยสารไปยังแหล่งท่องเที่ยวสะดวกและปลอดภัย ($\bar{X} = 4.51$)

ค่ารถโดยสารประจำทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวมีราคาที่เหมาะสมและยอมรับได้ ($\bar{x} = 4.40$) สภาพถนนหนทางไม่เป็นหลุมเป็นบ่อการสัญจรไปยังแหล่งท่องเที่ยวสะดวกรวดเร็วและปลอดภัย ($\bar{x} = 4.23$) และมีป้ายบอกเส้นทางในการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจนและเข้าใจง่าย ($\bar{x} = 4.11$)

4) ด้านที่พัก ความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อแหล่งท่องเที่ยว ถ้าเลขาขอบ ด้านที่พัก โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความต้องการด้านที่พักอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ ระดับมาก 2 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ที่พักมีความสะอาดและเป็นที่ยอมรับได้ ($\bar{x} = 4.51$) ราคาที่พักและการให้บริการมีความเหมาะสมสร้างความประทับใจได้ ($\bar{x} = 4.39$) มีที่พักหลายระดับให้เลือกใช้บริการในบริเวณใกล้เคียงกับแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{x} = 4.38$) ที่พักมีความปลอดภัย เช่น มีกล้องวงจรปิดติดตั้งอยู่และใช้งานได้ดี ($\bar{x} = 4.15$) และระยะทางจากที่พักไปยังแหล่งท่องเที่ยวมีความเหมาะสมไม่ไกลจนเกินไป ($\bar{x} = 4.14$)

5) ด้านความดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว ความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อแหล่งท่องเที่ยว ถ้าเลขาขอบ ด้านความดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.25$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความต้องการด้านความดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ ระดับมาก 2 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ความมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวของถ้าเลขาขอบที่โดดเด่น ($\bar{x} = 4.39$) ความเงียบสงบร่มรื่นของแหล่งท่องเที่ยวเมื่อเข้าไปสัมผัส ($\bar{x} = 4.31$) ความเป็นธรรมชาติด้านระบบนิเวศของแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{x} = 4.20$) และความสวยงามแปลกตาของแหล่งท่องเที่ยวโดยเฉพาะหินงอกหินย้อย ($\bar{x} = 4.09$) ตามลำดับ

5.1.3 สรุปผลการวิเคราะห์ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว ถ้าเลขาขอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว ถ้าเลขาขอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.94$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{x} = 2.97$) ด้านสิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{x} = 2.96$) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{x} = 2.94$) ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวและด้านที่พัก ($\bar{x} = 2.91$) ตามลำดับ ซึ่งสามารถสรุปรายละเอียดแต่ละด้านได้ดังนี้

1) ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว ถ้าเลขาขอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

($\bar{x} = 2.97$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การคมนาคมขนส่งโดยสารไปยังแหล่งท่องเที่ยวสะดวกและปลอดภัย ($\bar{x} = 3.09$) ค่ารถโดยสารประจำทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวมีราคาที่เหมาะสมและยอมรับได้ ($\bar{x} = 3.03$) สภาพถนนหนทางไม่เป็นหลุมเป็นบ่อการสัญจรไปยังแหล่งท่องเที่ยวสะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย ($\bar{x} = 2.90$) และมีป้ายบอกเส้นทางในการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจนและเข้าใจง่าย ($\bar{x} = 2.88$)

2) ด้านสิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว ถ้าเลขาธิการ อำเภอยะยง จังหวัดตรัง ด้านสิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.96$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวด้านสิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ความสวยงามแปลกตาของแหล่งท่องเที่ยวโดยเฉพาะหินงอกหินย้อย ($\bar{x} = 3.00$) ความมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวของถ้าเลขาธิการที่โดดเด่น ($\bar{x} = 2.97$) ความเจียบสงบร่มรื่นของแหล่งท่องเที่ยวเมื่อเข้าไปสัมผัส ($\bar{x} = 2.96$) ความเป็นธรรมชาติด้านระบบนิเวศของแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{x} = 2.91$)

3) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว ถ้าเลขาธิการ อำเภอยะยง จังหวัดตรัง ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.94$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ มีร้านจำหน่ายสินค้าและของที่ระลึก/ของฝากให้เลือกหลากหลาย และมีจุดแจ้งเหตุด่วนเหตุร้ายภายในแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{x} = 3.10$) การให้บริการร้านอาหาร ร้านค้า มีให้เลือกหลากหลาย ($\bar{x} = 2.96$) การให้บริการข่าวสารและการประชาสัมพันธ์ภายในแหล่งท่องเที่ยวชัดเจนและเข้าใจง่าย ($\bar{x} = 2.88$) มีป้ายประชาสัมพันธ์และขั้นตอนการติดต่อที่ชัดเจนและเข้าใจง่าย ($\bar{x} = 2.87$) มีสถานพยาบาลและเจ้าหน้าที่ดูแลอำนวยความสะดวกภายในแหล่งท่องเที่ยวตลอดเวลา ($\bar{x} = 2.84$) และที่จอดรถสะดวกและเพียงพอสำหรับนักท่องเที่ยว ($\bar{x} = 2.83$)

4) ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว ถ้าเลขาธิการ อำเภอยะยง จังหวัดตรัง ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.91$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ กิจกรรมพายเรือมีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ($\bar{x} = 3.00$) เส้นทางของกิจกรรมพายเรือมีความเหมาะสมไม่ใกล้และไกลจนเกินไป ($\bar{x} = 2.98$) กิจกรรมพายเรือมีความตื่นเต้นและท้าทาย ($\bar{x} = 2.88$) มีกิจกรรมอื่นๆ ให้

เลือกนอกจากกิจกรรมพายเรือ ($\bar{x} = 2.85$) และกิจกรรมพายเรือมีความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน ($\bar{x} = 2.83$)

5) ด้านที่พัก ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว ถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ด้านที่พัก โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.91$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทย ประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวด้านที่พักอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ที่พักมีความปลอดภัย เช่น มีกล้องวงจรปิดติดตั้งอยู่และใช้งานได้ดี ($\bar{x} = 2.97$) ที่พักมีความสะอาดและเป็นที่ยอมรับได้ ($\bar{x} = 2.94$) มีที่พักหลายระดับให้เลือกใช้บริการในบริเวณใกล้เคียงกับแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{x} = 2.92$) ระยะทางจากที่พักไปยังแหล่งท่องเที่ยวมีความเหมาะสมไม่ไกลจนเกินไป ($\bar{x} = 2.88$) และราคาที่พักและการให้บริการมีความเหมาะสมสร้างความประทับใจได้ ($\bar{x} = 2.84$)

5.1.4 สรุปผลการเปรียบเทียบความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อแหล่งท่องเที่ยว ถ้ำเลเขากอบ และศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว ถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

5.1.4.1 ความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

1) เพศ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเพศกับความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยรวมและรายด้าน ด้วยสถิติทดสอบ t-test พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีเพศแตกต่างกัน มีความต้องการต่อแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยรวมไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีเพศแตกต่างกัน มีความต้องการด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวแตกต่างกัน โดยนักท่องเที่ยวเพศชายมีความต้องการด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวมากกว่านักท่องเที่ยวหญิง

2) อายุ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอายุกับความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ด้วยสถิติทดสอบ F-test พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอายุแตกต่างกัน มีความต้องการต่อแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความต้องการด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว และด้านที่พักแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวด้านความดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3) สถานภาพสมรส ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสถานภาพสมรสกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ด้วยสถิติทดสอบ F-test พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน ประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4) ภูมิลำเนา ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างภูมิลำเนากับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ด้วยสถิติทดสอบ F-test พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน ประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ทั้งโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวด้านที่พัก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5) รายได้ต่อเดือน ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างรายได้ต่อเดือนกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ด้วยสถิติทดสอบ F-test พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน ประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวด้านความดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว และด้านที่พัก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

6) ระดับการศึกษา ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างระดับการศึกษากับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ด้วยสถิติทดสอบ F-test พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวด้านความดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว และด้านที่พัก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ศักยภาพถ้ำเลเขากอบ

อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

4.25 : มากที่สุด
2.96 : ปานกลาง

ด้านสิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว

4.33 : มากที่สุด
2.91 : ปานกลาง

ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว

4.31 : มากที่สุด
2.94 : ปานกลาง

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก
ในแหล่งท่องเที่ยว

4.31 : มากที่สุด
2.97 : ปานกลาง

ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

■ ความต้องการต่อแหล่งท่องเที่ยว
■ ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว

4.31 : มากที่สุด
2.91 : ปานกลาง

ด้านที่พัก

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยการให้คะแนนความต้องการต่อการท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ และคะแนนศักยภาพของถ้ำเลเขากอบ แสดงผลเป็นค่าเฉลี่ย (Mean)

ภาพที่ 5.1 สรุปข้อมูลความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อแหล่งท่องเที่ยวและศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

5.2.1 อภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาบริบทความพร้อมของการพัฒนาการท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

5.2.1.1 ด้านความดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้ให้ความคิดเห็นว่าแหล่งท่องเที่ยวมีความสวยงามของหินงอก หินย้อยภายในถ้ำ มีเอกลักษณ์ที่โดดเด่น มีความสงบ ร่มรื่น บรรยากาศดี มีความสวยงามแปลกตา น่าสนใจ โดยที่นักท่องเที่ยวบางกลุ่มมีความเชื่อว่าถ้าได้ลอดถ้ำแล้วจะทำให้ชีวิตเราดีขึ้นจึงอยากมาเที่ยว รวมไปถึงจนถึงทัศนียภาพบริเวณถ้ำมีความสวยงาม มีความอุดมสมบูรณ์ของธรรมชาติ สอดคล้องกับแนวคิดของ พยอม ธรรมบุตร (2549) ที่ว่า แหล่งท่องเที่ยว (Attraction) นับเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญสูงสุดของการเดินทาง เพราะเป็นจุดดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวอาจเป็นแหล่งธรรมชาติที่มีความโดดเด่น เช่น แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ เช่น ปราสาทพนมรุ้ง แสดงถึงความรุ่งเรืองของอาณาจักรขอม การท่องเที่ยวชนบท เพื่อสัมผัสวิถีชีวิตชาวบ้านเรียนรู้ถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น

5.2.1.2 ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้ให้ความคิดเห็นว่า มีการนำเที่ยวโดยการล่องเรือผ่านเส้นทางธรรมชาติที่เขียวขจี มีถ้ำลอดทั้งหมดจำนวน 22 ถ้ำ แต่เปิดให้บริการเพียง 3 ถ้ำ คือ ถ้ำคนธรรพ์ ถ้ำเจ้าสาว ถ้ำรากไทร และการลอดถ้ำมังกร ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยวแห่งนี้มีตำนานที่เล่าขานกันมา ซึ่งพนักงานพายเรือจะเป็นคนถ่ายทอดเรื่องราวของถ้ำเลเขากอบ ทั้งนี้ในส่วนของกิจกรรมพายเรือ การลอดถ้ำมังกรมีความตื่นเต้นและท้าทาย แต่เวลาในการทำกิจกรรมหรือชมถ้ำน้อยเกินไป ควรมีกิจกรรมอื่นๆเพิ่มเติม เช่น ปีนผา เดินป่า ดูนก เป็นต้น กิจกรรมการท่องเที่ยว (Activities) และกิจกรรมนันทนาการ (Tourist Activities and Recreational Activities) นับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในยุคปัจจุบันเพราะการท่องเที่ยวไม่ได้หมายถึง เพียงแค่การเดินทางไปชมโบราณสถาน อนุสาวรีย์ ความงามของธรรมชาติเท่านั้น แต่เป็นการที่นักท่องเที่ยวได้มีโอกาสทำกิจกรรม ซึ่งกิจกรรมทั้งหมดจะเป็นประสบการณ์ที่อยู่ในความทรงจำ ของนักท่องเที่ยวและกิจกรรมดังกล่าวมักก่อให้เกิดการกระจายรายได้ (พยอม ธรรมบุตร, 2549)

5.2.1.3 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้ให้ความคิดเห็นว่า เรือที่ใช้บริการมีน้อย สภาพเก่า ไม่เพียงพอต่อความต้องการ บางช่วงทัวร์ลงทำให้เรือไม่เพียงพอนักท่องเที่ยวต้องรอลงเรือนาน พนักงานพายเรือมีน้อย ห้องน้ำไม่เพียงพอต่อนักท่องเที่ยว ไม่สะอาดเท่าที่ควร ควรปรับปรุง ร้านขาย

อาหารไม่ค่อยเหมาะสม ไม่มีการแสดงโฆษณาที่ชัดเจน สินค้าที่ระลึกมีขายน้อย ไม่ทันสมัยไม่เป็นที่นิยมบางแห่งปิดตัวลงเนื่องจากไม่มีนักท่องเที่ยวเข้ามาซื้อ ศาลาพักผ่อนมีสภาพทรุดโทรม ควรปรับปรุงถึงขยะมีน้อย สถานที่จอดรถสะดวกเพียงพอต่อนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการ รวมทั้งมีเจ้าหน้าที่คอยบริการให้คำแนะนำต่างๆ มีการบริการข่าวสาร ประชาสัมพันธ์ มีสถานพยาบาลและเจ้าหน้าที่ดูแลความสะอาดตลอดเวลา มีจุดแจ้งเหตุด่วนเหตุร้าย สอดคล้องกับแนวคิดของ พยอม ธรรมบุตร (2549) ได้อธิบายว่า สิ่งบริการขั้นพื้นฐานต่างๆ ที่จำเป็นต่อการท่องเที่ยวและระบบสาธารณสุขการ ซึ่งมีอยู่ในแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ที่นักท่องเที่ยวสามารถจะใช้ได้อย่างสะดวกสบายมากน้อยเพียงใด เช่น ที่พักแรม ร้านอาหารและเครื่องดื่ม สถานเริงรมย์ สถานบริการอื่นๆ ระบบไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ สถานรักษาพยาบาล สถานีตำรวจ หรือระบบรักษาความปลอดภัย เป็นต้น สิ่งเหล่านี้จะพิจารณาทั้งปริมาณและคุณภาพควบคู่กัน ไปและถ้าหากในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างครบถ้วน ก็จะพิจารณาถึงความสะดวกและความใกล้เคียงที่จะไปอาศัยใช้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกจากแหล่งชุมชนข้างเคียงได้ยากง่ายเพียงใด

5.2.1.4 ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้ให้ความคิดเห็นว่า การเดินทางมายังถ้ำเลเขากอบมีความสะดวก เนื่องจากใกล้ถนนใหญ่ มีป้ายบอกทาง และไม่ไกลจากถนนผ่านสี่แยกห้วยยอด (แยกอันดามัน) สำหรับผู้ที่มีรถส่วนตัวสามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้ง่ายกว่านักท่องเที่ยวที่ walk in เพราะเส้นทางที่จะเดินทางมาถ้ำเลเขากอบไม่มีรถที่ให้บริการ จะต้องเดินทางมาถ้ำเลเขากอบ จะต้องเดินทางโดยรถโดยสารประจำทางหลายขั้นตอน มีรถโดยสารบริการแต่น้อย ส่วนใหญ่พาแบบทัวร์ใหญ่ สอดคล้องกับแนวคิดของ พยอม ธรรมบุตร (2549) ได้กล่าวไว้ว่า การมีระบบโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสม เช่น ระบบคมนาคม สนามบิน ตลอดจนบริการด้านอุตสาหกรรมขนส่ง เช่น การขนส่งทางอากาศ ทางบกและทางน้ำ ซึ่งจะเอื้ออำนวยให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางไปถึงจุดหมายปลายทาง (Destination) หรือแหล่งท่องเที่ยว(Attraction)

5.2.1.5 ด้านที่พัก

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้ให้ความคิดเห็นว่า ควรมีที่พักแบบรีสอร์ทสวยๆ และหลากหลาย เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นประเภทที่พักแบบ 24 ชั่วโมง ที่พักในบริเวณใกล้เคียงมี แต่ไม่ค่อยมีคุณภาพเท่าที่ควร นักท่องเที่ยวไม่ค่อยมาพัก ส่วนใหญ่มาเที่ยวแล้วกลับไม่พักค้างคืน มากแบบทัวร์มากกว่าแล้วไปนอนในเมือง ทั้งนี้สถานที่ท่องเที่ยวควรมีจำนวนที่พักที่เพียงพอ พร้อมทั้งมีความหลากหลาย ด้านราคาและการบริการและมีความเหมาะสมต่อสถานที่ และที่พักควรอยู่ไม่ไกลจากแหล่งท่องเที่ยวมากนัก ทำให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยวได้ง่ายและมีความปลอดภัยที่พักในแหล่งท่องเที่ยว

5.2.2 อภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาความต้องการของนักท่องเที่ยวด้าน การท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

จากการศึกษาความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อแหล่งท่องเที่ยว ถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านสิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว ด้านกิจกรรมการ ท่องเที่ยว ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่ง ท่องเที่ยว และด้านที่พัก พบว่าโดยรวมนักท่องเที่ยวชาวไทยมีความต้องการในระดับมากที่สุด ซึ่ง หมายถึง นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความต้องการทางด้านกายภาพต่อแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุด จากการที่ เดินทางมาท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ทั้งนี้อาจจะเกิดจากทัศนคติเกี่ยวกับ ความปรารถนา หรือความต้องการของนักท่องเที่ยวที่คาดหวังว่าจะเกิดการท่องเที่ยวที่เขาต้องการ จึงมีผลให้ระดับความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยมีระดับสูงขึ้น เนื่องจากอิทธิพลของปัจจัย กำหนดความต้องการด้านต่างๆเปลี่ยนแปลงไปได้แก่ ประสบการณ์จากการท่องเที่ยวจากสถานที่ ท่องเที่ยวต่างๆ รวมถึงการได้รับข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วย ยอด จังหวัดตรัง ที่เกินไปจากความเป็นจริง ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรศิริ บินนาราวี (2555) ผลการศึกษาพบว่าระดับความคาดหวังของนักท่องเที่ยวที่มีต่ออำเภอป่า ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้าน ภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว ด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และ ด้านการบริการอื่นๆ โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยมีความต้องการต่อแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเล เขากอบ อำเภอห้วยยอด ในด้านกิจกรรมทางการท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 อยู่ในระดับมาก ที่สุด เนื่องจากมีกิจกรรมพายเรือมีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และมีความตื่นเต้นและท้าทาย รวมทั้งมีกิจกรรมอื่นๆ ให้เลือกนอกจากกิจกรรมพายเรือ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่ง ท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 อยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากมีบริการร้านอาหาร ร้านค้า มีให้ เลือกหลากหลาย มีป้ายประชาสัมพันธ์และขั้นตอนการติดต่อที่ชัดเจนและเข้าใจง่าย มีจุดแจ้งเหตุด่วน เหตุร้ายภายในแหล่งท่องเที่ยว มีการให้บริการข่าวสารและการประชาสัมพันธ์ภายในแหล่งท่องเที่ยว ชัดเจนและเข้าใจง่าย ซึ่งจะทำให้นักท่องเที่ยวมั่นใจในความปลอดภัย ด้านความสะดวกในการเข้าถึง แหล่งท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 อยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากมีการคมนาคมขนส่งโดยสารไป ยังแหล่งท่องเที่ยวสะดวกและปลอดภัย ค่ารถโดยสารประจำทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวมีราคาที่ เหมาะสมและยอมรับได้ สภาพถนนหนทางไม่เป็นหลุมเป็นบ่อการสัญจรไปยังแหล่งท่องเที่ยวสะดวก รวดเร็วและปลอดภัย ด้านที่พัก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 อยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากที่พักมีความ สะอาดและเป็นที่ยอมรับได้ ราคาที่พักและการให้บริการมีความเหมาะสมสร้างความประทับใจได้ อีก ทั้งมีที่พักหลายระดับให้เลือกใช้บริการในบริเวณใกล้เคียงกับแหล่งท่องเที่ยว ด้านความดึงดูดใจของ

แหล่งท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 อยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากความมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวของ ถ้ำเลเขากอบ ความเงียบสงบร่มรื่นของแหล่งท่องเที่ยวเมื่อเข้าไปสัมผัส

การเปรียบเทียบความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการต่อแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ได้แก่ อายุ สถานภาพสมรส รายได้ต่อเดือน และระดับการศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของ อุไรวรรณ เกิดผล (2539) ซึ่งกล่าวว่าพฤติกรรมของมนุษย์ถูกกำหนดขึ้น โดยผลรวมของ แรงผลักดันภายในของเขาเองและแรงผลักดันจากสิ่งแวดล้อม มนุษย์แต่ละคนมีความต้องการ ความปรารถนาและเป้าหมายที่แตกต่างกัน บุคคลตัดสินใจที่จะทำพฤติกรรมโดยเลือกจากพฤติกรรมหลาย อย่าง ได้แก่ ความคาดหวังในค่าของผลลัพธ์ที่จะได้ภายหลังจากการแสดงพฤติกรรมนั้นไปแล้ว

5.2.3 อภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อประเมินศักยภาพการท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

จากการศึกษาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว ถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านสิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว และด้านที่พัก พบว่าโดยรวมมีศักยภาพระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่านักท่องเที่ยวชาวไทยมีความต้องการสูงก่อนที่จะมาสัมผัสกับสถานที่จริง สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรศิริ บินนาราวิ (2555) ผลการศึกษาพบว่าระดับการรับรู้จริงของนักท่องเที่ยวที่มีต่ออำเภอปาย ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว ด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการบริการอื่นๆ ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับ ธนกฤต สุทธินนท์โชติ (2558) ผลการศึกษาพบว่าระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติธารเสด็จ เกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง และงานวิจัยของ อภิไทย แก้วจรัส (2555) ผลการศึกษาพบว่า การประเมินศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในภาพรวมทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านกายภาพ ด้านสาธารณูปโภค ด้านคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว และด้านผลกระทบสภาพแวดล้อมเชิงนิเวศ จากการประเมินพบว่า ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลาง อาจจะต้องให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดูแลในด้านสภาพแวดล้อมของ แหล่งท่องเที่ยว พร้อมทั้งการออกนโยบายในการอนุรักษ์ทรัพยากรทางธรรมชาติในท้องถิ่นและ ควรผลักดันให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวให้มากขึ้น เช่น ร้านอาหาร ร้านจำหน่าย ของที่ระลึก ปริมาณถึงขยะ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด ในด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.97 อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากเมื่อนักท่องเที่ยวมาสัมผัสแล้วพบว่า ในส่วนของป้ายบอกเส้นทางในการเดินทางไปยังแหล่ง

ท่องเที่ยว สภาพถนนหนทางเป็นบ่อการสัญจรไปยังแหล่งท่องเที่ยว ไม่ได้เป็นไปตามที่คาดหวังไว้ ด้านสิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.96 อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากเมื่อนักท่องเที่ยวมาสัมผัสแล้วพบว่า ความเป็นธรรมชาติด้านระบบนิเวศของแหล่งท่องเที่ยว ความเงียบสงบร่มรื่นของแหล่งท่องเที่ยวเมื่อเข้าไปสัมผัส ความมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวของถ้ำเลเขากอบ ไม่ได้เป็นไปตามที่คาดหวัง ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.94 อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากเมื่อนักท่องเที่ยวมาสัมผัสแล้วพบว่า ที่จอดรถสำหรับนักท่องเที่ยว สถานพยาบาลและเจ้าหน้าที่ดูแลอำนวยความสะดวกภายในแหล่งท่องเที่ยว ป้ายประชาสัมพันธ์และขั้นตอนการติดต่อการให้บริการข่าวสารและการประชาสัมพันธ์ภายในแหล่งท่องเที่ยว ไม่ได้เป็นไปตามที่คาดหวัง ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.91 อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากเมื่อนักท่องเที่ยวมาสัมผัสแล้วพบว่า กิจกรรมพายเรือมีความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน กิจกรรมอื่นๆ เส้นทางของกิจกรรมพายเรือ ไม่เป็นไปตามความคาดหวัง ด้านที่พัก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.91 อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากเมื่อนักท่องเที่ยวมาสัมผัสแล้วพบว่า กล้องวงจรปิดติดตั้งอยู่ ความสะอาดของที่พักระยะทางจากที่พักไปยังแหล่งท่องเที่ยว และราคาที่พักและการให้บริการ ไม่เป็นไปตามความคาดหวัง จะเห็นได้ว่าศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งจากทั้งนี้จากแนวคิดของ วิวัฒน์ชัย บุญยภักดี (2550) กล่าวว่า ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว คือ การมีความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวที่เอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนา การปรับปรุงหรือทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง รวมถึงความน่าสนใจของแหล่งเที่ยวนั้นว่ามีเพียงพอที่จะสามารถสร้างความดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้ตัดสินใจเดินทางไปยังแหล่งเที่ยวนั้นหรือไม่ โดยได้กล่าวถึงหลักเกณฑ์ในการพิจารณาและการกำหนดศักยภาพหรือความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยว ดังนี้

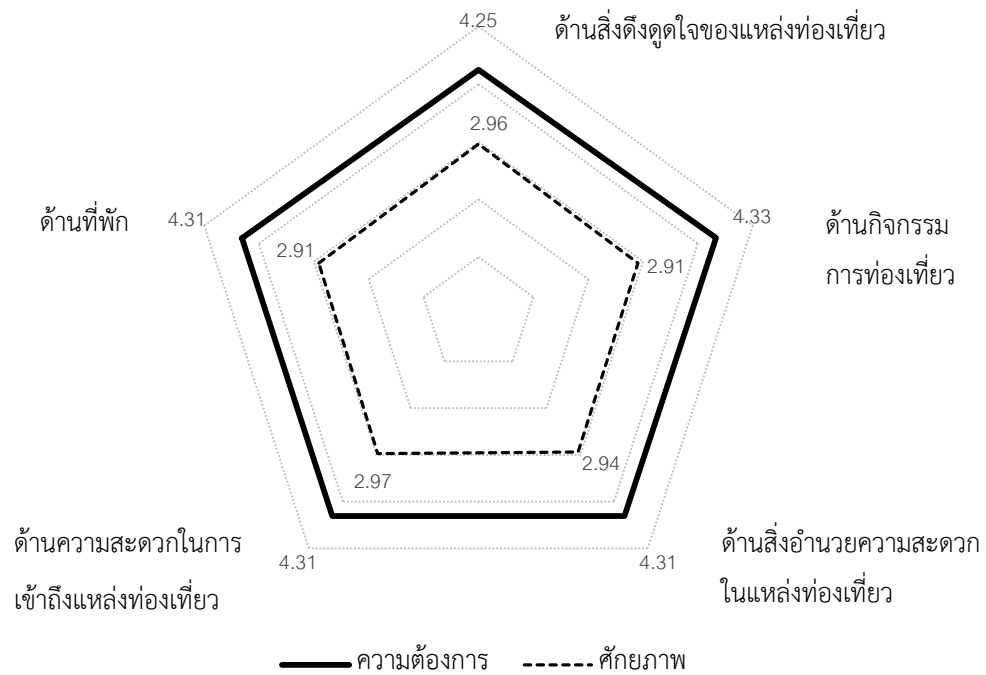
- 1) คุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ ความสวยงาม ลักษณะเด่นในตัวเอง ความเก่าแก่ทางด้าน ประวัติศาสตร์ ความสำคัญทางลัทธิและศาสนา บรรยากาศ สภาพภูมิทัศน์ทางธรรมชาติและวิถีชีวิตชุมชน
- 2) ความสะดวกในการเข้าถึง ได้แก่ สภาพ ของเส้นทางท่องเที่ยว ลักษณะการเดินทาง ระยะเวลากจากตัวเมืองไปยังแหล่งท่องเที่ยว
- 3) สิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ ที่พัก แรม ร้านอาหาร เครื่องดื่ม สถานบริการต่างๆ ระบบไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ และการรักษาความปลอดภัย
- 4) สภาพแวดล้อม ได้แก่ สภาพทาง กายภาพ สภาพอากาศ ระบบนิเวศ และสภาพอื่นๆ ของแหล่งท่องเที่ยว
- 5) ข้อจำกัดในการรองรับนักท่องเที่ยว ได้แก่ ข้อจำกัดด้านพื้นที่ ข้อจำกัดทางด้านบริการ สาธารณูปโภค ปัญหาความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว

6) ความมีชื่อเสียงในปัจจุบัน ได้แก่ ความเป็นที่รู้จักของแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว และจำนวนนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว

ปัจจัยที่มีผลต่อศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ได้แก่ อายุ ภูมิลำเนา รายได้ต่อเดือน และระดับการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิระพงศ์ ป้อมน้อย (2555) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มีผลต่อการพัฒนาการด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ : ในกรณีศึกษา ตลาดน้ำคลองลัดมะยม เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุ ระดับการศึกษา และภูมิลำเนาที่ต่างกัน มีระดับความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในภาพรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 5.1 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความต้องการของนักท่องเที่ยวกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ โดยรวมและรายด้าน

องค์ประกอบทางการท่องเที่ยว	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})			t	Sig.
	ความต้องการ	ศักยภาพ	Gap		
1. ด้านความดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว	4.25	2.96	1.29	33.10	0.000*
2. ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว	4.33	2.91	1.42	34.29	0.000*
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว	4.31	2.94	1.37	43.67	0.000*
4. ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	4.31	2.97	1.34	35.68	0.000*
5. ด้านที่พัก	4.31	2.91	1.40	35.45	0.000*
โดยรวม	4.30	2.94	1.36	45.61	0.000*

ภาพที่ 5.2 การเปรียบเทียบความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวถ้าเลเขากอบกับ ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้าเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

เมื่อทำการเปรียบเทียบความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวถ้าเลเขากอบกับ ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้าเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรังในภาพรวม พบว่า ความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยอยู่ในระดับสูงทุกด้าน ส่วนศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้าเลเขากอบอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ดังภาพ 5.1

จากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า ความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวถ้าเลเขากอบ กับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้าเลเขากอบ โดยรวมทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สามารถนำไปสร้างแนวทางการพัฒนาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวถ้าเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยการเปรียบเทียบความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทย กับศักยภาพที่ได้รับจริงตามการรับรู้หรือการประเมินของนักท่องเที่ยว พบว่า ค่าเฉลี่ยของระดับความต้องการโดยรวมและในแต่ละด้าน อยู่ในระดับสูงกว่าศักยภาพที่ได้รับ (ES>PS) จึงสรุปได้ว่า ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้าเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ยังไม่อยู่ในระดับที่ทำให้นักท่องเที่ยวชาวไทยเกิดความพึงพอใจหรือประทับใจ เนื่องจากความคาดหวัง เป็นทัศนคติที่เกี่ยวกับความปรารถนาหรือความต้องการที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในบริการนั้นๆ (Parasuraman, Zeithaml, & Berry, 1988) และความต้องการถูกฝังลึกอยู่ในจิตใต้สำนึกของมนุษย์ ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากชีวิตความเป็นอยู่และสถานภาพของแต่ละบุคคล ทั้งนี้จากผลการศึกษา

ดังกล่าวสามารถนำมาสร้างเป็นแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ได้ดังนี้

5.2.4 อภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ที่ 4 เพื่อสร้างแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

5.2.4.1 ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความต้องการมากที่สุด ค่าเฉลี่ยรวม 4.33 แต่มีศักยภาพในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยรวม 2.91 มีความต่างอยู่ที่ 1.42 ดังนั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องควรดูแลในส่วนของกิจกรรมภายใต้ให้มีความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับนักท่องเที่ยว ส่งเสริมกิจกรรมอื่นๆ นอกจากกิจกรรมพายเรือ รวมทั้งปรับเส้นทางของกิจกรรมพายเรือให้มีความเหมาะสมไม่ไกลจนเกินไป

5.2.4.2 ด้านที่พัก พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความต้องการในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยรวม 4.31 แต่มีศักยภาพในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยรวม 2.91 มีความต่างอยู่ที่ 1.40 ดังนั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องควรปรับราคาที่พักและให้บริการให้เหมาะสมกว่านี้ เพิ่มตัวเลือกที่พักสำหรับนักท่องเที่ยวในหลายๆระดับและใกล้เคียงกับแหล่งท่องเที่ยว รวมไปถึงจนถึงการดูแลความเรียบร้อย ความสะอาดของที่พัก เพื่อสร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการ

5.2.4.3 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความต้องการในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยรวม 4.31 แต่มีศักยภาพในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยรวม 2.94 มีความต่างอยู่ที่ 1.37 ดังนั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องต้องพัฒนาในส่วนของป้ายประชาสัมพันธ์ให้มีความชัดเจนและเข้าใจง่าย เพิ่มที่จอดรถที่สะดวกและเพียงพอสำหรับนักท่องเที่ยว ส่งเสริมการให้บริการข้อมูลและการประชาสัมพันธ์ในแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจน เปิดโอกาสให้ร้านค้าอื่นๆ เข้ามาให้บริการเพื่อเป็นการเพิ่มตัวเลือกให้กับนักท่องเที่ยว สถานพยาบาลและเจ้าหน้าที่ที่ดูแลต้องเพียงพอและมีประสิทธิภาพ

5.2.4.4 ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความต้องการในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยรวม 4.31 แต่มีศักยภาพในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยรวม 2.97 มีความต่างอยู่ที่ 1.34 ดังนั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องควรปรับปรุงในส่วนของป้ายบอกเส้นทางในการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวให้ชัดเจน ปรับปรุงถนนหนทางไม่ให้เป็นหลุมเป็นบ่อ เพื่อให้การคมนาคมเรียบง่าย สะดวกและปลอดภัย อีกทั้งปรับราคาให้เหมาะสมกับนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่ม

5.2.4.5 ด้านความดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความต้องการในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยรวม 4.25 แต่มีศักยภาพในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยรวม 2.96 มีความต่างอยู่ที่ 1.29 ดังนั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมความเป็นเอกลักษณ์ให้โดดเด่น สร้างบรรยากาศที่สงบ ร่มรื่น ปรับปรุงระบบนิเวศบริเวณใกล้เคียงให้น่าสนใจ

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

5.3.1.1 ควรพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวของชุมชน ชุมชนมีศักยภาพด้านพื้นที่ ด้านระบบนิเวศสูง โดยเฉพาะความสวยงามและความอุดมสมบูรณ์ของแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาตินั้น ดังนั้นชุมชนควรนำแนวทางการพัฒนาไปเสริมสร้างศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวให้เหมาะสมและยั่งยืน เพื่อพัฒนากิจกรรมทางการท่องเที่ยวให้เหมาะสมต่อไป

5.3.1.2 ควรจัดตั้งกลุ่มองค์กรเพื่อการท่องเที่ยว เพื่อสร้างเครือข่ายภายในชุมชนให้มีปฏิสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน ก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมกันภายในชุมชน นำไปสู่ปัจจัยแห่งความสำเร็จของเครือข่ายการท่องเที่ยวในชุมชน

5.3.1.3 ภาครัฐควรมีแผนงานปรับปรุงปัจจัยพื้นฐาน เช่น ถนน (การปรับปรุงผิวถนน) การคมนาคมให้สะดวกและปลอดภัยต่อนักท่องเที่ยว

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรศึกษาเพิ่มเติมในส่วนของพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวที่ถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการปรับปรุงแบบกิจกรรมให้เหมาะสมกับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว

5.3.2.2 ในการศึกษาครั้งต่อไป ควรศึกษาขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง เพื่อกำหนดพื้นที่ของการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างชัดเจนมากขึ้น ก่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ ดุงศรีแก้ว. (2549). การจัดการท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืน ศึกษาเฉพาะกรณีศึกษา: บ้านวังน้ำมอก อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- กรมการท่องเที่ยว. (2557). สรุปสถานการณ์นักท่องเที่ยวเดือนกรกฎาคม 2557.
- กองบรรณาธิการ ผู้จัดการออนไลน์. (2557). 12 เมืองต้องห้าม...พลาด-พลาดไม่ได้กับ 12 เมืองน่าเที่ยว. สืบค้นจาก <http://www.manager.co.th/travel/viewnews.asp?NewsID=9570000125455>
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2544). การจัดการท่องเที่ยว.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2545). คู่มือแนวทางการจัดการที่พักรีสอร์ทวัฒนธรรมชนบท.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2558). รายงานภาวะเศรษฐกิจกิจการท่องเที่ยว ฉบับที่ 1 ก.ค.- ก.ย. 2558.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2559). รายงานภาวะเศรษฐกิจกิจการท่องเที่ยว ฉบับที่ 4 เม.ย.- มิ.ย. 2559.
- กุลวดี ละม้ายเงิน. (2552). วัฒนธรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ.
- จิระพงศ์ ป้อมน้อย. (2555). ความพึงพอใจและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มีผลต่อการพัฒนาการด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ : ในกรณีศึกษา ตลาดน้ำคลองลัดมะยม เขตตลิ่งชันกรุงเทพมหานคร. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, กรุงเทพฯ.
- ชัยพร ศิริไพบูลย์. (2541). การกำเนิดถ้า เอกสารประกอบการบรรยาย โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการการจัดการถ้าเบื้องต้นในพื้นที่อนุรักษ์.
- ชูสิทธิ์ ชูชาติ. (2543). อุตสาหกรรมท่องเที่ยว. คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏเชียงใหม่.
- ด้อย ชุมสาย. (2527). ปฐมบทแห่งวิชาการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์. (2555). สืบค้นจาก <http://www.idis.ru.ac.th/report/index.php?topic=2421.0>
- ธนกฤต สุทธินันท์โชติ. (2558). ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในอุทยานแห่งชาติธารเสด็จ-เกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- นิตา ชัชกุล. (2550). อุตสาหกรรมท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ :สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิตา ชัชกุล. (2551). อุตสาหกรรมท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ :สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2548). การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน. กรุงเทพฯ: เพรสแอนด์ ดีไซน์.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2549). การพัฒนาและการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ.
- พยอม ธรรมบุตร. (2549). เอกสารประกอบการเรียนการสอนเรื่องหลักการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พรศิริ บินนาราวิ. (2556). ความคาดหวังและการรับรู้ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มนัส สุวรรณ. (2545). แนวทางการใช้ประโยชน์ทรัพยากรการท่องเที่ยวของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ชุมชน เอกสารการสอนชุดวิชาทรัพยากรการท่องเที่ยวของของไทย สาขาวิชาวิทยาการจัดการ. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ยุบล เบญจรงค์กิจ. (2542). การวิเคราะห์ผู้รับสาร. กรุงเทพฯ : คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิภา ศรีระทุ. (2551). ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์. สารนิพนธ์ วท.ม. (การวางแผนและการจัดการการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิวัฒน์ชัย บุญภักดิ์. (2550). ศักยภาพในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ศรัญญา วรากุลวิทย์. (2546). ปฐมนิเทศอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ: เฟื่องฟ้า พรินติ้ง.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2541). การบริหารการตลาดยุคใหม่. กรุงเทพฯ: บริษัท ธีระฟิล์ม และไซเท็กซ์ จำกัด.
- ศุภรดา มาจันทร์. (2558). แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสีเขียวบ่อน้ำพุร้อนแม่กาษา อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ), มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- สมภาพร คล้ายวิเชียร และคณะ. (2550). แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านช้างในอีสานใต้. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (ม.ม.ป.). ท่องเที่ยวทั่วไทย สร้างรายได้ทั่วถึง.
- สุภาภรณ์ หาญทอง. (2543). ศักยภาพการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ), สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- อุไรวรรณ เกิดผล. (2539). ปัจจัยที่มีต่อความคาดหวังของหัวหน้าสถานีอนามัยต่อระบบการนิเทศ งานสาธารณสุขผสมผสานในจังหวัดลพบุรี. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
- Goeldner, C. R., and Ritchie, J. R. B. (2003). *Tourism: Principles, Practices, Philosophies*. Newyork: John Wiley & Sons, Inc.

Holloway, J. C. and Robinson, and Chris. (1995). Marketing for Tourism.

Parasuraman, A., Zeithaml, V. A., and Berry, L. L. (1988). *Delivery Quality Service: Balancing Customer Perceptions and Expectations*. New York: Free Press.

ภาคผนวก ก

ตัวอย่างแบบสอบถาม

แบบสอบถาม เกี่ยวกับความต้องการของนักท่องเที่ยวและศักยภาพของการจัดการท่องเที่ยวถ้าเล
เขากอบ ตำบลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง
เป็นวิจัยระดับปริญญาโท สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
โดย นายปรัชญา บุญเดช ผู้วิจัย

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน หน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน เห็นด้วยที่สุด

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 เพศ

- ชาย หญิง

1.2 อายุ

- 18-20 ปี 21-30ปี 31-40 ปี 41-50 ปี 51-60 ปี
 61 ปี ขึ้นไป

1.3 สถานภาพสมรส

- โสด สมรส หย่าร้าง/แยกกันอยู่

1.4. ภูมิลำเนา

จังหวัดที่ท่านอาศัยอยู่ โปรดระบุ.....

1.5 รายได้ต่อเดือน

- ไม่มีรายได้ ต่ำกว่า 5,000 บาท 5,001-10,000 บาท
 10,001-20,000 บาท 20,001-30,000 บาท สูงกว่า 30,000 บาท

1.6 ระดับการศึกษา

- ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย
 ปวช./ปวส. ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี

1.7 อาชีพในปัจจุบัน

- ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว
 พนักงานเอกชน/ลูกจ้างเอกชน รับจ้างทั่วไป เกษตรกร
 นักเรียน/นักศึกษา อื่นๆ.....

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของนักท่องเที่ยวและความคิดเห็นเกี่ยวกับ
ศักยภาพของการจัดการท่องเที่ยว ถ้ำเล ตำบลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

โปรดอ่านข้อความและทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

5 หมายถึง	ความคิดเห็นอยู่ในระดับ	มากที่สุด
4 หมายถึง	ความคิดเห็นอยู่ในระดับ	มาก
3 หมายถึง	ความคิดเห็นอยู่ในระดับ	ปานกลาง
2 หมายถึง	ความคิดเห็นอยู่ในระดับ	น้อย
1 หมายถึง	ความคิดเห็นอยู่ในระดับ	น้อยที่สุด

ความต้องการของ นักท่องเที่ยวมา เที่ยวถ้ำเลเขากอบ					ข้อความ ข้อคำถาม	ศักยภาพของการ จัดการท่องเที่ยว ถ้ำเลเขากอบ					
ระดับความคิดเห็น						ระดับความคิดเห็น					
5	4	3	2	1		5	4	3	2	1	
ด้านความดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว											
					1. ความมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวของถ้ำเลเขากอบที่โดดเด่น						
					2. ความสวยงามแปลกตาของแหล่งท่องเที่ยวโดยเฉพาะ หินงอกหินย้อย						
					3. ความเงียบสงบร่มรื่นของแหล่งท่องเที่ยวเมื่อเข้าไป สัมผัส						
					4. ความเป็นธรรมชาติด้านระบบนิเวศของแหล่ง ท่องเที่ยว						
ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว											
					5. กิจกรรมพายเรือมีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่						
					6. เส้นทางของกิจกรรมพายเรือมีความเหมาะสมไม่ใกล้ และไกลจนเกินไป						
					7. กิจกรรมพายเรือมีความตื่นเต้นและท้าทาย						
					8. กิจกรรมพายเรือมีความปลอดภัยต่อชีวิตและ ทรัพย์สิน						
					9. มีกิจกรรมอื่นๆให้เลือกรอกจากกิจกรรมพายเรือ						

ความต้องการของ นักท่องเที่ยวที่มา เที่ยวถ้ำเลเขากอบ					ข้อความ	ศักยภาพของการ จัดการท่องเที่ยว ถ้ำเลเขากอบ				
ระดับความคิดเห็น						ระดับความคิดเห็น				
5	4	3	2	1		5	4	3	2	1
					ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว					
					10. มีป้ายประชาสัมพันธ์และขั้นตอนการติดต่อที่ชัดเจนและเข้าใจง่าย					
					11. มีที่จอดรถสะดวกและเพียงพอสำหรับนักท่องเที่ยว					
					12. การให้บริการข่าวสารและการประชาสัมพันธ์ภายในแหล่งท่องเที่ยวชัดเจนและเข้าใจง่าย					
					13. มีสถานพยาบาลและเจ้าหน้าที่ดูแลอำนวยความสะดวกภายในแหล่งท่องเที่ยวตลอดเวลา					
					14. การให้บริการร้านอาหาร ร้านค้า มีให้เลือกหลากหลาย					
					15. มีร้านจำหน่ายสินค้าและของที่ระลึก/ของฝากให้เลือกหลากหลาย					
					16. มีจุดแจ้งเหตุด่วนเหตุร้ายภายในแหล่งท่องเที่ยว					
					ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว					
					17. การคมนาคมขนส่งโดยสารไปยังแหล่งท่องเที่ยวสะดวกและปลอดภัย					
					18. มีป้ายบอกเส้นทางในการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจนและเข้าใจง่าย					
					19. ค่ารถโดยสารประจำทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวมีราคาที่เหมาะสมและยอมรับได้					
					20. สภาพถนนหนทางไม่เป็นหลุมเป็นบ่อการสัญจรไปยังแหล่งท่องเที่ยวสะดวก รวดเร็วและปลอดภัย					

ความต้องการของ นักท่องเที่ยวที่มา เที่ยวถ้ำเลเขากอบ					ข้อความ	ศักยภาพของการ จัดการท่องเที่ยว ถ้ำเลเขากอบ				
ระดับความคิดเห็น						ระดับความคิดเห็น				
5	4	3	2	1		5	4	3	2	1
					ด้านที่พัก					
					21. ที่พักมีความสะอาดและเป็นที่ยอมรับได้					
					22. ที่พักมีความปลอดภัย เช่น มีกล้องวงจรปิดติดตั้งอยู่ และใช้งานได้ดี					
					23. มีที่พักหลายระดับให้เลือกใช้บริการในบริเวณ ใกล้เคียงกับแหล่งท่องเที่ยว					
					24. ระยะทางจากที่พักไปยังแหล่งท่องเที่ยวมีความ เหมาะสมไม่ไกลจนเกินไป					
					25. ราคาที่พักและการให้บริการมีความเหมาะสมสร้าง ความประทับใจได้					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ (ถ้ามี)

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข

ผลการทดสอบค่า Reliability

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.924	50

ประวัติผู้เขียน

- ชื่อ-นามสกุล** นายปรัชญา บุญเดช
- ประวัติการศึกษา** ศิลปศาสตรบัณฑิต (สาขาวิชาพัฒนาการท่องเที่ยว)
มหาวิทยาลัยแม่โจ้
ปีที่สำเร็จการศึกษา 2548
- ประสบการณ์การทำงาน** พ.ศ. 2556 - ปัจจุบัน ครู วิทยาลัยการอาชีพห้วยยอด จังหวัดตรัง
พ.ศ. 2554 - พ.ศ. 2556 ครู วิทยาลัยเทคนิคกลาง จังหวัดภูเก็ต
พ.ศ. 2548 - พ.ศ. 2554 ครูจ้างสอน วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกระบี่
จังหวัดกระบี่

